

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Narodna zbirna mesecna Din 25,
za inozemstvo Din 40.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126,
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582),
Celje, Kocenova ul. št. Tel. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Odgoditev konference velesil v Londonu

Zaradi nasprotstva Nemčije je angleška vlada sklenila, da odgodi sklicanje londonske konference — Razorožitvena pogajanja se bodo nadaljevala v Ženevi, bodisi brez Nemčije

Pariz, 7. oktobra. d. Angleški poslanik v Parizu, lord Tyrrell, je včeraj posetil predsednika francoske vlade Herriota in mu sporočil, da je angleška vlada sklenila odgoditi rok za sklicanje konference zastopnikov Francije, Nemčije, Italije in Anglije v Londonu o nemških militarističnih zahtevah za nedoločen čas. Po vesteh iz Londona se je angleška vlada odločila za ta svoj sklep po razgovoru, ki ga je imel angleški odpravnik poslov v Berlinu z državnim tajnikom v nemškem zunanjem ministrstvu Bijlowom, ki je postavil za udeležbo Nemčije na londonski konferenci gotove pogoje na podlagi teze o pravici Nemčije do oboroževanja.

Vest o odgoditvi konference na nedoločen čas ni v političnih krogih zbudila nikakega presenečenja. Zlasti nemška vlada se je pokazala odločno nasprotna konferenci, čim je spoznala, da njene zahteve ne bodo že pred konferenco sprejete. V takih razmerah je seveda postala londonska konferenca brezpredmetna in zato je tudi razumljivo, da angleško zunanjem ministrstvu ni hotelo vztrajati na njej, ker je videlo, da bi bila konferenca obsojena na neuspeh.

Odgoditev londonske konference pa nikakor ne pomeni, da se prizadete države ne bodo na druge načine trudile, da zagotove razorožitveni konferenci končni uspeh. Razorožitvena konferenca bo stopila v kratkem v svojo drugo fazo. Vse na konferenci zastopane države imajo dolžnost, da zavzamejo svoje stališče o problemih enakopravnosti in varnosti. Da je konferenca za to pristojna, ne more biti dvoma. Na stvari ne more prav nič izpremeniti, ali se Nemci tej kolektivni diskusiji izogibajo ali ne.

Francoska vlada posveča v okviru razorožitvene konference ves svoj trud in ves svoj vpliv stremljenju, da zagotovi končni uspeh konference. Tako je francoska delegacija pravkar predložila v Ženevi popoln načrt o varnosti in razorožitvi, v katerih vidijo najboljši poklicani tuji zastopniki najučinkovitejši prispevek k organizaciji mira. V ostalem pa je Francija tudi pripravljena proučiti vse ideje, ki bi utegnile podkrepiti njen načrt.

Francosko-ameriški razgovori

Pariz, 7. oktobra. d. Včeraj je dospel semkaj ameriški delegat na razorožitveni konferenci Norman Davis, ki je imel dajšnji razgovor z ameriškim poslanikom Walterjem Edgejem. Danes se je sestel Norman Davis z ministrskim predsednikom Herriotom. V političnih krogih zatrjujejo, da se bo Herriotu posrežilo ustvariti glede na razorožitvena pogajanja francosko-ameriško soglasje. S precejšnjim zadovoljstvom se komentirajo ženevske veste, po katerih so bile Normanu Davisu predloženi v Ženevi v pogled francoski dokumenti o nemškem tajnem oboroževanju. Kakor zatrjujejo, je Herriot obrazložil danes Normanu Davisu tudi novi francoski razorožitveni načrt, o katerem se v poslednjih dneh mnogo govori. Načrt, ki ga namrva predložiti Herriot na prihodnjem sestanku predsedstva razorožitvene konference v ponedeljek 10. t. m., predlaga zaključitev konzultativne pogodbe, uvedbo sistema nadzorstva in sankcij za razorožitvev, internacionalizacijo civilnega zrakovplovstva omejitve in zmanjšanje gotovega ofenzivnega orožja in končno ugotovitev, da mora Francija vztrajati na ohranitvi vojaških klavzul versailleske pogodbe z gotovimi izpremembami. Kakor zatrjujejo, bo francoska delegacija pri obnovitvi dela razorožitvene konference predložila popoln delovni sistem, po katerem bosta razorožitve in varnost neločljivo zvezana.

Današnji razgovor Herriota z Normanom Davisom je trajal nad eno uro. O sestanku je vlada izdala naslednji komuniké:

Norman Davis se je na potu v London ustavil v Parizu in v prisrčnem razgovoru s predsednikom francoske vlade razpravljajal, kako bi se na najboljši način pospešila dela v Ženevi.

Izjava ameriškega delegata

Pariz, 7. oktobra. d. Norman Davis je izjavil zastopnikom ameriških listov, ki izhajata v Parizu, »New York Herald« in »Chicago Tribune«, naslednje:

Zedinjene države niso doslej zaradi nemških militarističnih stremljenj započele nikake posredovalne akcije; vsekakor pa so vedno pripravljene, da posredujejo, če bi kasneje vendarle moglo priti do konference petih velesil. Če se hoče doseči razorožitve, je vsekakor potrebno, da Nemčija znova sodeluje na razorožitveni konferenci. Težko je napovedati, kaj bo mogoče v ta namen storiti. Po ameriskem mišljenju je Hooverov načrt najboljši sredstvo, da se odstrani nevarnost, ki je tako zelo vznemirjala Francijo. Imam vtis, da se je francosko stališče pričelo približevati ameriskemu načrtu.

Angleško poročilo

London, 7. oktobra. AA. Izmjenjiva misli o predlagani konferenci v Londonu se med interesiranimi vladami nadaljuje. Prvotno je angleška vlada predlagala 11. oktobra kot dan sestanka konference; ker pa se je izkazalo, da nekatere vlade ne bi mogle do tega dne dogotoviti svojih priprav za konferenco, je bila odgodena.

Italijanska vlada je misel o izmenjavni naziranj o nemški zahtevi sprejela, nemška vlada pa bo svoje stališče opredelila na današnji svoji seji. Snovi je francoska vlada izdala komuniké, da se o tem vprašanju vodijo prijateljski razgovori med Londonom in Parizom.

Po časopisnih poročilih iz Washingtona se Zedinjene države ne nameravajo direktno udeležiti pogajanj o ureditvi francosko-nemškega spora. Navzlic temu pa je Zedinjenim državam na tem, da se reši kriza, ki bi mogla ogroziti razorožitvena prizadevanja.

Nemčija načelno za konferenco

Berlin, 7. okt. g. Državna vlada se je danes sestala, da med drugim razpravljaja tudi o udeležbi na londonski konferenci. Zunanji minister Neurath je za kratek čas na dopustu ter se ni udeležil seje. Ker angleško povabilo na konferenco doslej še ni bilo umaknjeno, smatrajo, da konferenca ni opuščena, temveč samo odgodena, in sicer le za kratek čas, tako da se bo mogla vršiti še meseca oktobra. Državna vlada je načelno pripravljena odposlati na konferenco delegacijo. Njeni pridržki se tičejo samo omejitve teme konference in angleške razorožitvene note od 18. septembra, katere argumentacija se nemški vladi ne zdi jasna.

Razorožitve na morju

London, 7. oktobra. AA. Ameriški delegat Norman Davis prispe nočoj v London. Davis se bo v Londonu pogajal o pomorski razorožitvi Anglije in Zedinjenih držav. Gre za znižanje globalne tonaže ali za ukinitve posameznih kategorij vojnega brodogradnje.

Pred odhodom iz Pariza je Davis izjavil novinarjem, da se bodo Anglija in Zedinjene države skušale najprej med seboj dogovoriti, nato pa bo k pogajanjem pritegnjena Japonska in naposled še Francija in Italija.

Francoski poslanik v Londonu je davi z letalom odpotoval v Pariz, kjer se bo sestel s predsednikom francoske vlade Herriotom.

Washington, 7. oktobra. d. V službenih krogih se je razširila vest, da bo ameriški delegat na razorožitveni konferenci Norman Davis v Londonu pripravil skupno z angleškimi ministri dnevni red in vse ostalo za prihodnjo pomorsko konferenco. Zedinjene države vztrajajo pri svojem predlogu, da je treba znižati število in kapaciteto vojnih ladij za eno tretjino, dočim se Anglija zavzema za redukcijo tonaže in kategorij, ne da bi se znižalo število ladij. Če bi se našel sporazum med tema dvema načrtoma, bodo pozvali k pogajanjem najprej Japonsko, pozneje pa še Francijo in Italijo.

Finančne težkoče v Rumuniji

Bukarešta, 7. oktobra. g. Zaradi težkoč pri finančnih pogajanjih v Ženevi se je dopolne razširila govorica, da je ministrski predsednik odpotoval h kralju, da mu predloži ostavko. Ministrski predsedstvo je te govorice demantiralo. Klub temu je gotovo, da položaj vladi ni lahek, ker bi prišlo do morebitne nove odločitve Društva narodov o rumunskih finančah šele na decembrskem zasedanju, ako se ne bi že sedaj dosegel sporazum. »Adeverul« doznava iz dobro poučenega vira, da so bila pogajanja v Ženevi do nadaljnjega odgodena. Vlada izjavlja, da je pripravljena storiti vse v okviru možnosti, da doseže potrebne prihranke. Vlada je proučila od rumunске delegacije v Ženevi in od finančnega odbora Društva narodov izdelane pogoje, vendar pa se ni mogla takoj odločiti za njihov sprejem brez izprememb. Vlada je poslala rumunskim delegatom nova navodila, predvsem da naj zahtevajo odgoditev pogajanj, da pridobi čas za izdelavo tehnične izvedbe sporazuma. Nadalje je zahtevala izpremembo predlogov finančnega odbora Društva narodov.

Parlament je z 201 glasom proti 116 sprejel vladni zakonski načrt o izpremembi zakona o kmetijskih dolgovih, ki je bil sprejet že za prejšnje vlade, pa je imel škodljive posledice za splošne kreditne razmere. Novi zakon ustreza vsem finančnim in gospodarskim pogojem.

Zeplemba cerkvene posesti v Mehiki

Mexico, 7. oktobra. AA. Zakonodajna skupščina države Veracruz je odobrila dekret, po katerem se mehiškimi katoliškimi duhovnikom odvzamejo državljanske pravice. Dekret pooblašča vlado, da sme takoj zapleniti cerkvena posestva.

Redukcija uradniških plač v ČSR

Praga, 7. oktobra. AA. Vlada se je sporazumela z voditelji strank o 8-odstotnem znižanju uradniških plač.

VLOGA TISKA ZA OHRANITEV MIRU

Tisk naj bi se s posebno mednarodno konvencijo odtegnil uplivu oboroževalne industrije — Določevanje oborožene sile posameznih držav — Borba za novega generalnega tajnika

Ženeva, 7. oktobra. V. (Izvirno poročilo »Jutra«). Politična komisija je posvetila svojo današnjo sejo vprašanju sodelovanja časopisja pri delu za ohranitev miru. Glavni referat je imel lord Cecil, ki je poudarjal izredni pomen časopisja po vsem svetu. Nasprotniki miru se moči tiska bolj zavedajo in znajo časopisje bolj izrabiti za svoje cilje, kakor pa mednarodni prijatelji miru. Zlasti velja to za industrijo, ki izdeluje vojna sredstva in je zaradi tega interresirana na tem, da se nevarnost vojne ne izključi. Potrebno bi bilo skleniti mednarodno konvencijo, ki bi onemogočala vsak direktni ali indirektni vpliv oboroževalne industrije na tisk. Tudi od vlad naj bi bilo časopisje neodvisno, ker bi le potem moglo po svoji vesti podpirati mirovna stremljenja in delati za moralno razorožitvev. V enakem smislu je govorila še cela vrsta govornikov. Razprava se bo jutri nadaljevala.

Socialna komisija je razpravljala danes o kontroli nad proizvodnjo in prometom opija. Zaradi pridelovanja opija v Južni Srbiji je na tej razpravi zelo zainteresirana Jugoslavija. V komisiji jo zastopa senator g. dr. Ploč, ki se je živahno udeleževal debate.

Tudi v gospodarsko-tehnični komisiji je naš delegat g. prof. Todorovič pomno posegel v razpravo. Komisija obravnava sedaj dnevni red, ki naj se predloži bodoči gospodarski konferenci v Londonu. Agrarne države so tej komisiji predložile tudi resolucijo, s katero naj Društvo narodov proglasi revalorizacijo cen agrarnih pridelkov kot najvažnejši pogoji, da se omogoči gospodarsko ozdravljeno srednje in vzhodne Evrope.

Popoldne je imel kratko sejo svet Društva narodov. Ker je zaradi odstopa irskega generalnega guvernerja irski ministrski predsednik De Valera odpotoval v Dublin, je današnji seji predsedoval drugi irski delegat Ylmoily. Na dnevnem redu je bila resolucija evropske komisije o konferenci v Stresi. Na željo angleškega delegata pa je bila točka dnevnega reda odgodena, in svet Društva narodov je razpravljaj nato le o nekaterih tekočih zadevah manjše važnosti.

Od razorožitvene konference postavljeno komite za določitev učinkovitega stanja oboroženih sil posameznih držav, je danes izvolil poseben odsek, ki ima nalogo pripraviti za razorožitveno konferenco predlog, v kakem razmerju naj bo oborožena moč posamez-

nih držav s številom prebivalstva dotične države. Sprejeto je bilo načelo, da mora biti to razmerje za male države ugodnejše kakor za velike. V odseku so zastopniki Anglije, Francije, Zedinjenih držav, Italije, Švice in Jugoslavije.

Za kulisami se vrši živahna borba za novega generalnega tajnika Društva narodov. Zdi se, da je že zagotovljena izvolitev Francoza Avenola, ki je bil dosedaj pomočnik sira Drummonda. Vendar pa zahtevata Nemčija in Italija, naj bi se pravice generalnega tajnika znatno skrcile. V vseh važnejših vprašanjih bi se moral sklicati nekaj kabinetski svet, v katerem bi bili vsi podtajniki Društva narodov. Generalni tajnik naj bi bil vezan na sklepe tega kolegija, kar do sedaj ni bilo. Tež izjavi pa se upira v prvi vrsti sedanjim generalnim tajnikom Drummond sam, ki poudarja, da bi tajništvo na ta način izgubilo svoj nevtralni značaj, ker so vsa podtajniška mesta rezervirana za velesile. Tudi vse manjše države odklanjajo nemško-italijanski predlog, ki bi pomenil pereče zapostavljanje manjših držav v Društvu narodov. Odločitev bo padla šele prihodnji teden, ko se vrnejo v Ženevo vodilni zastopniki zapadno-evropskih držav, ki so sedaj odsotni.

Naš zunanji minister o ženevskih razpravah

Kljub krizi v kateri se nahaja, je Društvo narodov sklepalo o pomembnih vprašanjih v zvezi z gospodarsko obnovo

Beograd, 7. oktobra. p. Davi se je naš zunanji minister dr. Bogoljub Jevtić vrnil iz Ženeve, kjer je zastopal našo državo kot prvi delegat in šef naše delegacije na zasedanju skupščine in sveta Društva narodov. Popoldne je sprejel v svojem kabinetu novinarje in jim podal o aktualnih problemih zunanje politike, v zvezi z zasedanjem Društva narodov v Ženevi, slededno izjavio:

Pri ocenjevanju pomena sedanjega zasedanja skupščine Društva narodov je treba upoštevati dvoje važnih dejstev: stojimo pred svetovno gospodarsko konferenco, ki se bo na vsak način vršila v začetku prihodnjega leta v Londonu, razorožitvena konferenca pa se bo sestala najkasneje v začetku decembra in je takrat pričakovati dalekosežnih odločitev.

Mednarodna javna dela za omiljenje krize

Problem gospodarske krize in problem razorožitve sta izostala iz razprav Društva narodov, s čimer je tokratno zasedanje gotovo mnogo izgubilo na svojem pomenu. Kljub vsemu temu pa so gotove okoliščine, ki jih je treba naglasiti toliko bolj, ker posebno interesirajo našo državo. V tem pogledu je zlasti treba omeniti sprejetje predloga, ki se nanaša na velika mednarodna javna dela v svrhu zmanjšanja brezposelnosti in omiljenja gospodarske krize v Srednji in Vzhodni Evropi. Ta predlog predvideva tudi znatna javna dela v naši državi. Od načrta, ki ga je predložila naša vlada, lahko omenim gradnjo cest mednarodnega značaja v vsej državi, rekonstrukcijo našega železniškega sistema, izgraditev pristanišča v Beogradu, zgraditev mostu preko Dunava, s katerim bi se dosegla najkrajša zveza v Rumunijo in s tem definitivno ustvarila najkrajša železniška zveza Bordeaux-Odesa, tako zvanii 45 sporednik. Ta predlog je izročilo Društvo narodov komisiji ekspertov, da ga pripravi za svetovno gospodarsko konferenco, na katere dnevnem redu bo tudi to vprašanje. Pri tej priliki moram izreči poposebno priznanje francoski vladi, ki se je vsestransko zavzela za sprejetje in izvedbo našega predloga. Tem bolj pa moramo občakovati izgubo našega zaslužnega prijatelja, pokojnega ravnatelja mednarodnega urada z delo Albert Thomasa, ki je s svojim iznajdnjenjem in s svojo inicijativno največ pripomogel, da je sedaj ta predlog na poti k ustvaritvi.

Revalorizacija cen agrarnih pridelkov

Komisija za proučevanje evropske Unije je sprejela pripravljena konferenci v Stresi, zlasti ona, ki se nanaša na gospodarska in finančna vprašanja. Tako n. pr. načrt konvencije glede revalorizacije cen agrarnih pridelkov. Na njen predlog je že sestavljena posebna komisija ekspertov pod predsedstvom francoskega narodnega poslanca in bivšega ministra Georgea Bonnetta, predsednika konference v Stresi. Komisija bo v nekaj tednih izdelala vse potrebne podrobnosti v pogledu organizacije in funkcioniranja fonda za revalorizacijo cen agrarnih pridelkov in fonda za stabilizacijo valut srednje- in vzhodno-evropskih držav. Svoje sklepe bo predložila komisiji, ki se bo morala sestati v decembru.

Svet Društva narodov se bo zopet sestel proti koncu novembra, da razpravlja o ja-

ponsko-kitajskem sporu. Takoj nato bo sledilo sklicanje izredne skupščine Društva narodov. Na ta način se bo v Ženevi istočasno vršilo več mednarodnih sestankov, na katerih bodo ponovno razpravljali o vseh naštetih vprašanjih in problemih. Lahko se smatra, da bo tvorilo izredno zasedanje Društva narodov celoto s sedanjim rednim zasedanjem. Četudi odseva iz govorov posameznih delegatov dokajšen pesimizem in skrb za bodočnost Društva narodov, se je na letošnjem zasedanju število članov Društva narodov s sprejetjem Iraka in s ponovnim vstopom Argentineje zopet povečalo. Naša kraljevina, ki je vedno vdani in zvest pristaja Društva narodov, se lahko samo raduje in pozdravi vsak pripratek na moči in ugledu te najvišje mednarodne institucije, v katero gledajo vsi mali narodi z velikim zaupanjem.

Hitlerjevci se odklikajo na levo

Krvavi spopadi med narodnimi socialisti in nemškimi nacionalci Hitlerjevci brez subvencije veleindustrije

Berlin, 7. oktobra. g. Narodni socialisti so povzročili snovi na shodu nemških nacionalcev v dvorani »Neue Welt« velike izgrede. Ze preden so se zborovali prav zavredli, so že letele mize in stoli na vse strani po dvorani. Večine zborovalcev se je polastila panika. Kakor je ugotovila policija, je bilo pri izgredih deloma hudo, deloma lažje ranjenih 78 oseb, in sicer 55 nemških nacionalcev in 23 narodnih socialistov. Večje število ranjenecv je v bolnici. Ugotovljeno je, da so narodni socialisti, ki vidijo sedaj svojega glavnega nasprotnika na desnici, po programu izvedli napad na nemško nacionalno zborovanje. Narodno-socialistični napadalni oddelek so prišli v dvorano, oboroženi z raznimi predmeti. Obenem so prišli tudi sanitetni oddelek narodno-socialističnih napadalnih organizacij.

Monakovo, 7. oktobra. AA. Hitler je sporočil šefom propagandne službe narodno-socialistične stranke, ki so se zbrali v Monakovem, da dobe od njega vsa potrebna navdila za volitve in pripomnil, da bodo sedanje volitve najpopolnejša obsodba politike Papenove vlade. Gospodarska politika sedanje vlade je po njegovem mnenju že sedaj doživlja polom, prav tako pa spremljajo tudi njeno zunanjo politiko sami neuspehi, kar je razumljivo, ker vlada nima za seboj živih sil naroda.

Berlin, 7. oktobra. g. V politični javnosti je zbudilo veliko pozornost, ker je dr. Frank, osebni odvetnik Hitlerja, odozil zastopstvo znanih članov tekstilnega koncerna v Bremenu, bratov Lahusen. Njegovev mnenju je sledil tudi drugi narodno-socialistični branitelj. Ker je narodna socialistična stranka v svojih listih pričela ostro kampanjo proti nemški veleindustriji, menijo da je treba pričakovati večjega preokreta narodnih socialistov, ki se hočejo sedaj v maščevanju za odpovedane subvencije veleindustrije usmeriti v svoji propagandi v tako zvano socialistični smeri. To dokazuje tudi narodno-socialistično glasilo »Der Angriff«, ki ostro napada industrijo, ker baje s svojim odporom proti politiki kontingentiranja zelo škoduje nemškemu poljedelstvu. Obenem je »Der Angriff« pričel tudi propagando za stavkoini pokret, ki so ga po neuspehu zadnjih stav-

V teku nadaljnega razgovora so novinarji stvali g. ministru še razna vprašanja, na katera je g. minister dr. Jevtić v glavnem odgovoril:

Važne so zlasti priprave za svetovno gospodarsko konferenco in sestava predlogov za to konferenco, ki bo imela na dnevnem redu tudi načrt za izvedbo velikih mednarodnih javnih del. Ta dela se lahko smatra za dopolnitev sklepov konferenci v Stresi. Ta dela so vseskozi večjega obsega in bodo mnogo doprinele k pobujanju brezposelnosti neposredno v državah srednje in vzhodne Evrope, kar bo imelo ugodne posledice tudi za druge države. Gotovo je, da vprašanje razorožitve dominira nad vsem delom v Ženevi in težko je v tem pogledu kaj prorokovati. Prav tako pa je sigurno, da bo v teku te zime prišlo do zelo dalekosežnih odločitev.

V Ženevi se je razpravljalo tudi o vprašanju naravnih manjšin. Na konferenci, ki se je vršila v orok med zastopniki Male antante, Poljske in Grčije, je bilo sklenjeno, da te države ne morejo pristati na nikakvo razširjenje svojih obveznosti do narodnih manjšin, v kolikor te obveznosti ne bi postale splošne in enakoveljavne za vse države.

Gospod minister je s tem zaključil svoj razgovor s novinarji in se od njih prijazno poslovil.

kah in po intervenciji državne vlade opustil celo komunisti.

Berlin, 7. oktobra. s. Med obema velikima zvezama nemških bojevnikov Stahlhelmom in Kuffhäuserbundom se namerava doseči tesno politično sodelovanje. Dočim je Stahlhelm pri predsedniških volitvah postal svojega lastnega kandidata, je Kuffhäuserbund takrat glasoval za Hindenburga. V bodoče bosta obe zvezi zasledovali skupne politične cilje.

Berlin, 7. oktobra. AA. Predsednik centruma Kaas, bo te dni v Münstru razvil program svoje stranke o ustavnih in upravnih reformah države. V listu »Kölnische Volkszeitung« razvija bivši centrumski pravosodni minister Bell smernice, po katerih so ravna centrumška stranka. Bell pravi, da je treba poudariti federalni značaj republike, istočasno pa odstraniti pruski dualizem. Centrum je za to, da se ustanovi v Nemčiji poleg državne zbornice še gornja zbornica, češ, da bi se na ta način najbolje rešila kriza parlamentarizma.

Po potresu v Grčiji

Atene, 7. oktobra. AA. Snovi so v Atenah opazovali čuden pojav. Nad grško prestolnico je ležala gosta megla in zrak je bil hkrati vlažen in topel. Prebivalstva se je zato že hotela polastiti panika, zakaj halkidiki begunci so zatrjevali, da je bilo tudi pri njih tako, preden se je začel potres. Nekateri so celo trdili, da so videli na rtiču Sunionu luč, podobno, kakor so jo videli na Halkidiki v potresni noči. Vznenmirjenje se je poleglo šele tedaj, ko je atenska meteorološka postaja izdala poročilo, da je ta pojav sicer zelo redek, vendar pa popolnoma naraven.

Venizelos je izročil atenskem nadškofu Palmatu 150.000 drahem kot osebni dar za ponesrečence po potresu na Halkidiki. Pri nabirah in podpornih akcijah za prebivalstvo potresnega ozemlja sodelujejo vsi družabni stoji.

Vulkanski izbruh v Tihem oceanu

New York, 7. oktobra. s. Na otokih Galapagos je prišlo do hudih izbruhov vulkanov. Inspektor čtokov in šest vojakov je izginito brez sledu.

8. oktobra 1912

Na današnji dan se dopolni dvajset let, odkar je srbski narod prekoračil meje turškega cesarstva v Evropi, da osveti kosovski poraz in osvobodil izpod osmanskega jarma tudi one slovenske pokrajine na Balkanu, ki so po berlinskem miru še za nekoliko desetletij ostale pod oblastjo petstoletnega tlačitelja.

Začetniki osvobodilnega pohoda so bili hrabri Črnogorci, ona borna peščica srbskega naroda, ki je zapuščena od vsega sveta v svojih kršnih gorah kljub neprestanim napadom daleko znatnejših turških sil skozi vekove očuvala svojo samostojnost in svobodo. Že teden dni je stal srbski narod obeh svobodnih držav, Srbije in Črne gore, pod orožjem in čakal povelja, da se kakor plaz utrga in plane preko meja na osvobojena tlačitelja. Mesec dni so se vlekle pogajanja z velesilami, ki so hotele s svojim posredovanjem podaljšati življenje »bolnemu možu ob Bosporu« in so iz gole medsebojne ljubosumnosti dovoljevale večne poboje in klanja balkanskih Slovanov, izročeni na milost in nemilost nasilju Azijata.

Onstran Save in Drine je bila izvršena vseobča mobilizacija in narodne množice so s puško ob nogi disciplinirano pričakovale trenutka, da kot pravični osvoboditelji zasedejo zemljo pradedov. V splošni napetosti hrabri Črnogorci, ki jim je Balkanska zveza določila, da prvi začno sovražnosti, niso zdržali v brezdjelju. Dne 8. oktobra (25. septembra) so napovedali vojno, prekoračili turško mejo ter s tem oficijelno začeli prvo balkansko vojno. Tostran črnožoltni mejnikovi je zvenek orožja povzročil pobost med nasprotniki, med slovenskim prebivalstvom podunavske monarhije pa je izzval vihar navdušenja. Osobito na našem jugu je visoko vzplamtelo narodno čustvovanje in misel narodnega edinstva je zadobila prve konkretne oblike. Turčiji so bili dnevi šteti, na obzorju pa so kazala razna znamenja, da so v knjigi usode tudi že sklenjeni računi druge tlačitelje našega naroda, avstro-ogrške monarhije.

Srbija, jugoslovenski Piemont, je stala pripravljena in je s svojo bliskovito izvedeno mobilizacijo presenetila ves svet. Ni bilo poteklo niti deset let, odkar se je bila odtegnila sramotnemu avstrijskemu vazalstvu in že je čakala s puško v roki, da da svojem zahtevam tudi najresnejšega roudarka na bojnih poljanah. Še so bile med posameznimi deli našega naroda potegnjene politične meje, misel narodnega edinstva, zavest pripadnosti k isti narodni skupini in zavest krvnega sorodstva pa je med srci na mah podrla mejnike. In kakor

v prejšnjih stoletjih turških vojn, tako je narod od Triglava do Vardarja nenkrat v globini svoje duše začutil, da gre za njegov obstoj in da je v tem trenutku potrebna sloga in enodušnost vseh.

V Avstriji je ravno zborovala ona neslavna institucija delegacij, ki je brez nas in proti nam odločala o naši usodi. Tudi na tem mestu se je našel naš človek, ki je proti rohnjenju Madžarov in Nemcev pošiljal besede blagoslova nad delo, ki ga je začel srbski narod. Bil je to član avstrijske delegacije, Hrvat dr. Čingrija, ki je klical narodu preko Save in Drine: »Prejmite, jugoslovenski bratje, naše iskrene pozdrave. Blagoslovljeno bodi vaše orožje, kakor je sveta in božja vaša pravica.« Dan nato je črnogorska vojska začela sovražnoosti, ki jih je drugi delegat dr. Kramaf označil z naslednjimi besedami: Na Balkanu se pričinja boj za omiko proti barbarstvu in nasilju.

Sivi teoretiki, ki danes zavračajo narodno edinstvo, govoreč, da je doseženo politično edinstvo izpolnilo vse želje našega naroda, so v zmoti, ker kratkovidno zamenjavajo pobudo in njen učinek. Dogodki izpred dvajsetih let nas uče, da je treba najprej globokega čustvovanja vsenarodne skupnosti, da je predvsem treba narodnega edinstva in da je politična združitev le nujna posledica narodovega hotenja.

Srbsko-turška vojna l. 1912. je bila prvi temeljni kamen v gradbi naše Jugoslavije. Naš narod na obeh straneh črnožolte meje je z jasnimi instinktom začutil, da bide odločilna ura; zato ni povpraševal za svet raznih doktrinarcov, marveč se je sam opredelil za brezpogojno jugoslovenstvo. Sodobnikom onih velikih dni je še vedno v živem spominu, kako je mogočna narodna zavest prevzela vse naše jugoslovenske kraje in pripravila pot, da naš človek v dolgoletnem viharju svetovne vojne ni taval brez vodstva in ni postal plen tujih gesel in prizadevanj. Čudovita sila narodnega edinstva je na svojem pohodu podrla turško cesarstvo, zmagovito je porazila druga, še močnejšega sovražnika in le v njej vidi zaveden Jugosloven dovolj jamstva za obstoj dosežene svobode in samostojnosti. Le v njej je končno mogoče zasidrati trdno nado za osvoboditev onih naših pokrajin, ki so ob velikem razračunavanju po svetovni vojni ostali pod tujo oblastjo ob Dravi in Soči. Dogodki izpred dvajsetih let nas uče, da je politično zedinjenje možno šele ob iskreni misli narodnega edinstva in da ima dosežena samostojnost trden temelj in zajamčen obstoj samo ob popolni zmagi te ideje, ki je bila vekove vodnica vsem prejšnjim pokolenjem našega naroda.

Statistika kmečkih dolgov

Beograd, 7. oktobra. p. Danes dopoldne so je vršila seja ministrskega sveta, ki se je obirno bavil z vprašanjem zaščite kmetov. Pri tej priliki je kmetijski minister Juraj Demetrović predložil končno statistiko o zadolžitvi kmetov v naši državi. V državi je 572.802 zadolženih posestev v obsegu do 10 ha, ki so zadolžena skupno za 4.202.739.197.39 Din, od tega v dravski banovini 42.608 posestev s skupnim dolgom 638.540.564.60 Din.

Zadolženih posestev v velikosti 10 do 30 hektarjev je v vsej državi 65.410, ki so obremenjena skupno za 1.427.526.226.80 Din; od tega je v dravski banovini 11.319 posestev s skupnim dolgom 363.761.143.65 Din.

Zadolženih posestev v velikosti od 30 do 75 ha je v vsej državi 7.205 s skupnim dolgom 467.029.906 Din. Od tega odpade na dravsko banovino 1.473 posestev s skupno obremenitvijo 91.118.674.61 Din.

Zadolženih posestev v izmeri od 75 do 100 ha je v vsej državi 854 s skupnim dolgom 60.860.749.30 Din. Od tega je v dravski banovini 128 posestev s skupno obremenitvijo 10.959.996.30 Din.

Zadolženih posestev v izmeri nad 100 ha je v vsej državi 799. Zadolžitve teh posestev znaša 203.337.385.69 Din; v dravski banovini so od tega 103 posestev s skupnim dolgom 14.281.569 Din.

V vsej državi je skupno 647.070 zadolženih posestev s skupno zadolžitvijo v znesku 6.351.490.465.44 Din. V dravski banovini je od tega 55.631 posestev, skupni dolgov v dravski banovini pa znašajo 1 milijardo 118.661.948.16 Din.

Novo redukcije v rudniškem revirju

Zagorje, 7. oktobra. Po revirju se je že dalje časa govorilo, da bo delo v zagorskem in hrastniškem rudniškem poplomu ustavljeno. Da dobi naša naša posamezna položaju, je zato na prošnjo tukajšnje krajevne organizacije JKKD narodni poslanec g. Mravljec v torek obiskal generalno ravnateljstvo TPD v Ljubljani in rudniško ravnateljstvo v Zagorju, kjer je zvedel naslednje:

Produkcija v rudniškem se je po izvedbi racionalizacije sicer povečala, naročila državnih železnic pa so padla v toliki meri, da bi lahko vse izvršil sam rudnik v Trbovljah. TPD je morala zaradi tega razmisliti, ali naj nadaljuje v zmanjšanem obratu pri vseh rudnikih ali pa uvede obratovanje samo v Trbovljah, dočim bi se v zagorskem in hrastniškem rudniku skrbelo samo za varnostno in vzdrževalno službo. Naposled je bilo sklenjeno nadaljevanje dela v zmanjšanem obratu v vseh treh rudnikih kakor doslej. Rudniško ravnateljstvo v Zagorju je g. poslancu tudi napovedalo nove redukcije, ki bodo izvršene 15. t. m. pri apnenicah, ki bodo deloma opuščene. Tudi na separaciji bo izgubilo delo okrog 30 delavcev, ker bo nova separacija dogotovljena že prihodnji mesec. Redukcije pri apnenicah in stari separaciji so nezogojne, da je mogoč g. poslanec. Mravljec samo prositi, da ne bi zadele družinskih očetov in najrevnejših delavcev.

O vseh teh svojih informacijah je gosp. poslanec poročal na seji sreskega pododborja JKKD v Sokolskem domu, na kateri se je razpravljalo tudi že o organizaciji nujne pomoči novim brezposelnim siromakom.

Premestitve na meščanskih šolah

Beograd, 7. oktobra p. Z odlokom ministrstva prosvete so premestili naslednji strokovni učitelji, odnosno učiteljice: Bratislav Janković z Viča na I. meščansko šolo v Ljubljani, Angela Pucelj iz Krškega v Senovo, Stane Medved iz Senovega v Krško, Barica Hirjan iz Celja v Slovensko Bistrico, Drago Bitenc iz Leskovca v Krško, Anton Seliskar iz Cerkez ob Krki v Ljubljani, Melanija Sever iz osnovne šole na Jesenicah na meščansko šolo na Jesenicah. Dr. Ignacij Lenček je imenovan za veroučitelja na meščanski šoli v Škofji Loki.

Imenovanja v vojaški službi

Beograd, 7. oktobra p. S kraljevim ukazom je bil na predlog ministra za vojsko in mornarico upokojen na lastno prošnjo generalštabni general Jovan Veselinović. Za komandanta 4. bataljona 45. pešpola je imenovan podpolkovnik Ivan Božić. Za vršilca dolžnosti intendanture komande dravske divizijske oblasti je imenovan višji vojaški uradnik I. razreda ekonomske stroke Lovro Vodusek, za upravnika skladišča mariborske garnizijske uprave pa vojaški uradnik IV. razreda Ignacij Kozina. H komandi mariborskega vojnega okruha je imenovan poručnik Todor Marinković.

Plačilne olajšave za banko

»Merkur« v Beogradu Beograd, 7. oktobra p. Ministrski svet je na predlog ministra za trgovino in industrijo odobril, da se sme beograjska banka »Merkur« d. d. poslužiti člena 5. zakona o zaščiti kmetov.

Milijonska poneverba pri italijanski banki

Trest, 7. oktobra. M. Zadnja številka milanskega »Corriere della Sera« je bila zapljena, ker je list objavil vest o veliki poneverbi pri Banca di Sicilia. Tržaški listi so dobili strog nagov, da se zaplembe ne emejo komentirati, niti kakorkoli poročati o poneverbi pri omenjeni banki. Kljub temu pa so prišle v javnost podrobnosti te afera, ki je vzbudila v fašističnih krogih silno razburjenje ne samo zaradi tega, ker je šlo po vodi nad 8 milijonov lir, temveč še bolj zaradi tega, ker je zonet kompromitiran fašizem. Defraudant, 48-letni blagajnik omenjene banke Michele de Francesco, je namreč igral v fašističnih vrstah vidno vlogo. Blagajnik je izgubil pred par dnevi. Šele par dni nato so ugotovili, da je z njim vred izgubila iz blagajne tudi vsa gotovina v ogromni vsoti nad 8 milijonov lir. Blagajnik je moral že delj časa sistematično zbirati gotovino, da je zbral v času splošne gospodarske krize tako veliki vsoto. Po ugotovitvah policije je imel sotrudnika v osebi 53-letnega Cerubina, ravnatelja neke večje restavracije v Rimu. Cerubini je imel dobre zveze v Milanu in je od tam organiziral vse potrebno za beg preko meje. Oblašni so izdale stroge naloge, da bi se defraudantu onemogočil beg iz države. Dosedaj pa o njem ni še nobenega sledu.

Velike in male skrbi internacionalne Ženeve

Razorožitev in gospodarska kriza na stranskem tiru — Posledice sprejema Iraka — Borba za novega generalnega tajnika — Finančni deficit Društva narodov

Ženeva, 6. oktobra. Letošnje zasedanje Društva narodov nima na dnevnem redu svojih razprav nobenega obeh najvažnejših problemov sodobne svetovne politike, ne razorožitev in ne gospodarske krize. Oba sta življenjskega pomena ne samo za državne edince, marveč v enaki meri tudi za zajednico vsega človeštva, kakršna hoče biti Društvo narodov. Zato se niti razorožitev, niti gospodarska kriza ne da izločiti s programa, ako se snidejo zastopniki tolikih držav, kakor je to dnevi v Ženevi. Formalno sta obe zadevi res odkazani posebnima svetovnim konferencama, razorožitev in gospodarski, in le tu in tam po neki komisiji posegata tudi v ženevsko življenje. Res je najbrž tudi, da so se zaradi te oddvojitve gospodje delegati lažje srca vozili v Švico, ker sta pri vsej svoji nujnosti oboje problema še nezrela za rešitev in še nihče ne vidi poti iz stiske. Vsi pa se zavajo, da je od njune rešitve odvisna usoda Društva narodov in odvisen vs nadaljnji razvoj človeštva. Probleme razorožitvene in gospodarske krize predstavlja zato glavno skrb državnikov, ki so odgovorni za politiko svojih narodov in kot člani Društva narodov tudi za obstoj in razvoj te institucije in vse mednarodne politike.

Mučne in velike so dalje preglednice, ki jih Ženevi povzročata konflikta v Vzhodni Aziji in Južni Ameriki. Ne gre esmo za interese direktno ali indirektno prizadetih držav. To bi za skupnost civiliziranega sveta še ne bilo tako hudo. Toda japonsko-kitajski in bolivijsko-paraguajski spor jasno kaže, kako malo garancije za mir in mednarodne pravice nudijo Društvo narodov s svojim haškimi razsodiščem, Kelloggov pogodbo in pakti bi vse druge institucije in pogodbe, ki naj bi otvorile nov vek človeške zgodovine. Ako se ne posreži zadovoljivo urediti mandžurskega vprašanja in potegniti v Južni Ameriki meje brez topov, bo ideji Društva narodov zadan tak moralni udarec, da ga bo težko prebleti. Na razvoj teh dveh afer gledajo zato z veliko skrbjo tudi reprezentanti takih držav, ki jim je precej vse eno, če bi pohrustala Japonska vs. Kitajsko ali če bi se Paragvajci in Bolivijci spoprijeli do medsebojne uničenja.

Poleg teh velikih pa so še mnoge manjše stvari, ki v Ženevi zbrani gospodje tudi zelo belijo lase. Na primer Irak. Svečano je bil kot najmlajši član vpeljan v Društvo narodov. Formalno je res izpolnil vse pogoje, javna tajnost pa je, da ni niti v resnici suverena, niti urejena država. Pet in dvajset let bo Irak imel na svojem ozemlju še angleške vojaške posadke; kdo bo pri tem vodil njegovo zunanjo politiko, je jasno. Še manj pa je notranje urejen. Ravno te dni se mudijo v Ženevi asirski patriarh Mar Simun; komaj nekaj nad 20 let je star, ker je tam žast patriarha dedna, kakor v monarhijah vladarska krons. Prišel je protestirat proti sprejemu Iraka v Društvo narodov in zahtevati avtonomijo za svoje verske podanike. Še bolj učinkovito protestirajo doma Kurdi z neprestanimi revolucijami, ki jih morajo dušiti angleška policijska letala. K temu pride še stoletja staro nasprotstvo med Arabi samimi, med Suniti in Šijiti; obe skupini sta približno enako močni, novo državo pa priznavajo samo Suniti. Društvo narodov si je s sprejemom Iraka nakopalo novo poplavo pritožb narodnih in verskih manjšin, čeprav še sedaj ne ve, kaj početi z manjšinskimi težbami.

V enakem pravnem položaju, kakor je bil do priznanja svoje suverenosti Irak, se nahaja tudi Sirija, le da je ta pod francoskim protektoratom, dočim je bil Irak pod angleškim. In res se je Sirija že ozlasila. Ravno na dan, ko je bil Irak sprejet v Društvo narodov, so bili med delegate in novinarje razširjeni francoski in angleški letaki, izdani od neke »Siriske lige za nacionalne pravice«, ki ima svoj sedež v Ženevi. Letaki pravijo, da je Sirija mnogo bolj civilizirana in mnogo bolj urejena od Iraka in da bi za-

to tudi ona morala biti osvobojena protektorata in kot suverena država pripuštena v Društvo narodov. Zelo verjetno je, da je bil ta pokret tudi eden izmed ciljev in vzrokov angleške velikodušnosti do Iraka.

Popolnoma iz druge sfere je nadaljnja skrb, ki v Ženevi ženevske duhove. Znano je, da je generalni tajnik Društva narodov, sir Eric Drummond, podal svojo demisijsko vzklikal se mnogo ugiba. Eni pravijo, da bo šel za angleškega veleposlanika v Parizu ali New York, drugi hočejo voditi, da njegovi rodbini ženevske ozračje ne prija in da se je tudi sam že naveličal svoja odgovornega in napornega položaja. Dejstvo je, da je na svoji demisiji vztrajal in da jo je te dni svet Društva narodov vzel na znanje. S tem pa je otvorjena kriza, pomembnejša in dalekosežnejša od vladne krize v tej ali oni državi. Generalni tajnik namreč ni samo najvišji uradnik Društva narodov, čeprav je še samo v tej funkciji zelo močen gospod in mu daje že sam statut ženevske institucije enaravnost diktatorsko moč. Njegov položaj pa mu sam po sebi prinaša ogromen vpliv na neštete male in velike dogodke v svetovni politiki; saj je na primer največ od njega odvisno, ali in v kakih oblikah pride kaka zadeva pred svet ali skupščino Društva narodov, ali pa roma kar v arhiv, ne da bi dvignila kaj prahu. Zaupni dokumenti raznih vlad bi mogli o tem marsikaj povedati. Umevno je torej, da ni irrelevantno, kdo bo naslednik Drummonda, ki je bil generalni tajnik Društva narodov od njegove ustanovitve dalje in ki je bil na to odlično mesto postavljen že z ustanovitvenim paktom. Kandidatov se navaja cela serija, med njimi celo češkoslovaški minister dr. Beneš in švicarski zvezni predsednik dr. Motta. Oba pa javno izjavljata, da nista in nikdar nista bila kandidata. Najresnejši je vsekakor dosedaj doletni Drummondov pomočnik Joseph Avenol. Vsi mu priznavajo kar najboljšo kvalifikacijo, toda Avenol je Francoz in je zaradi tega naletel na najhuji odpor pri Nemcih in Italijanih. Vendar je njegova izvolitev izven dvoma, ker je bil med tem Anglež Butler imenovan za šefa Mednarodnega ureda dela in je zato skoro po sebi umevno, da mora za šefa tajništva priti Francoz. Uklonili se bodo naposed pač tudi Nemci in Italijani; verjetno pa je, da bodo s koncesijo izsilili omejitve delokroga in pooblastil generalnega tajnika. Vsekakor se o tem vrše že več časa, posebno pa sedaj med plenarnim zasedanjem zelo hudi zakulisni boji.

Da bo mera skrbi polna, se je Društvo narodov znašlo tudi v hudi denarni stiski. Njegov izdatki znašajo nekaj nad 30 milijonov zlatih frankov; pri tem so vračunane vse institucije, ki spadajo v okvir Društva narodov, torej tudi mednarodni urad dela, haško razsodišče, institut za duševno sodelovanje in neštete stalne komisije. Izdatke bi morale kriti s prispevki in sorazmerju s svojo gospodarsko močjo vse države, vključene v Društvo narodov. Lelos pa se je pokazalo, da je bila ob sestanku plenarne skupščine vplačana komaj dobra polovica predpisanih prispevkov. In tako si sedaj posebna komisija, ki so v njej zastopane vse države, že drugi teden beli glavo z ugibanjem, kako bi na eni strani prisilili države zamudnice k plačevanju, na drugi strani pa tudi znizali izdatke in s tem preprečili naraščanje deficitov. Tako je Društvo narodov, ki je vedno radodarno za avtoritativnimi finančnimi nasveti, postavljeno v lastni hiši pred enak problem; zanimivo bo, kako ga bo rešilo.

Take in podobne so skrbi internacionalne Ženeve. Pa nacionalne, domače Ženeve? Ta se za vse to malo briga. Listi prinašajo po svoji dolžnosti po par kolon poročil iz Društva narodov, pa po cele strani sporta in domače kronike. In ljudi zanima pred vsem, kako dolgo bo zasedanje trajalo in kdaj bo zopet novo. Tisoči tujcev puste v mestu lepe zlate milione, ki se na ta ali oni način razljujejo po vseh žilah blažene Ženeve, S. V.

Noč vlomilcev v Zagorju

Vlomilci so izropali blagajno v občinskem uradu, potem pa obiskali še Sokolski dom inposojilniško postopje

Zagorje, 7. oktobra. Ko je danes ob 6. zjutraj, kakor po navadi prišla hišnica, da poopravi prostore občinskega urada, je opazila na prvi pogled, da so v uradu ponoči gospodarili vlomilci, ki so prišli vanj od dvoriščne strani. Vrata na dvorišče so vlomilci odprli skozi razbito šipo. V veliko blagajno sistema Wertheim so spretno izdobil precejšnjo štiriglotno odprtino, skozi katero so izvlekli vse, kar se je nahajalo v tresoru. Odnegli so vsjo gotovino, okrog 19.000 dinarjev, razne spise pa so razmetali po tleh. V občinski blagajni je bilo te dni še več denarja, pa se ga je prejšnji dan preveč porabilo za neka izplačila. Občinska uprava je imela svojo blagajno in urad zavarovan za 100.000 Din.

Vlomilci so bili zelo spretni in so svoje delo opravili tako opretno, da nista nikdar slišala občinski tajnik g. Kršnik in uradnik g. Požun, ki stanujeta nad občinsko pisarno. Hiša je tudi v središču kraja blizu pošte in je bil vlom zaradi tega zelo drzno zasnovan in izveden. Vlomilci so si morali poprej dobro ogledati prostore, so

pa najbrž tuji, kajti po izvedenem vlovu v občinskem uradu so se napotili v Sokolski dom, kjer so tudi preko dvorišča vdrl v poslopje ter vse pretekli v glasbeni sobi, garderobi telovadnice in tudi po kuhinji, iskajoč denar, ki pa ga seveda niso našli. Tudi tu so bili tako opretni, da jih hišnica ni slišala. Naposled so se napotili še v hišo, v kateri se nahaja posojilnica. O prostorih v tej hiši pa so bili občinsko slabo informirani, kajti okrog 1. ponoči se je zbudil v pritličju stanujoči g. Stanko Firm, ker mu je nekdo z električno žepno svetilko posvetil skozi okno v sobo. Ko so vlomilci videli, da so v pritličju privatna stanovanja, so hišo takoj previdno zapustili. Pri svojem vlovu v Sokolski dom niso niti iskali poti na dvorišče, marveč so kar s škarijami prerezali žično ograjo. Na vlačnih tleh dvorišča Sokolskega doma so našli zjutraj sledove dveh moških.

Pozvani orožniki so takoj zastražili torišča pohoda in delovanja predrznih vlomilcev, o zločinu pa je bila obveščena tudi ljubljanska policija s prošnjo, naj pošlje daktiloskopa in fotografa, da posnameta sledove.

Izgredi brezposelnih v Ameriki

New York, 7. oktobra. S. V. Chicagu je prišlo večerj opoldne do velikih izgredov stradalajočih brezposelnih. Policija je večkrat ustrelila v množico. En delavec je bil ubit. V neki ljudski kuhinji so brezposelnji razbili vse šipe ter so začeli na policijo metati kamenje in druge predmete. Policija je množico razgnala. Pri tem se je pošulevala revolverjev, pendrekov in bomb za solzenje.

Newyorški socialni odbor ceni številno brezposelnih v New Yorku na 1.150.000. Potemtakem je vsak tretji delazmožni prebivalec New Yorka brez posla. Z rudniškimi člani je 2.650.000, za katere mora skrbeti mesto.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Precej oblačno; pričakovati je, da se bo vreme polozoma razvedrilo. Zmerno hladno. — Situacija večerajšnja dne: Anticiklon, ki se je pričel v zadnjih dveh dneh širiti z Oceana proti Evropi, je sedaj docela prekril centralni del kontinenta. Ločil je oslablene barometrične depresije, od katerih se je ena umaknila nad Sredozemsko morje, druga nad Islandsko in Baltik. Visoki pritisk je pričel počasi prodirati v južno Evropo. Barometrični pritisk je povsod v državi porastel za 1 do 3,5 mm, najbolj v Primorju. Temperature so v splošnem porasle za 1 to 3 stopnje, ponekod pa so ostale neizpremenjene.

Dunajska vremenska napoved za soboto: V Južnih Alpah precej jasno, temperatura se bo dvignila, kasneje pa se bo vreme zopet poslabšalo.

Dr. Ammende in narodne manjšine

Španska ustavodajna skupščina je končno rešila tudi notranji spor med katalonskim plemenom in oficijelno državo. Parlament je namreč ob splošnem odobranju sprejel takozvani katalonski statut, s katerim se daje katalonski pokrajini, katere glavno središče je Barcelona, po statutu določena avtonomija. Ne gre tu prav za prav za narodnostno vprašanje, kakor ga razumeva današnja Evropa, kajti katalonsko pleme je prav tako špansko, kakor kastiljsko pleme. Obe plemeni sta zedinjena v španski državi od pamtike in ni bilo v Evropi, menda tudi ne v Španiji sami človeka, ki ne bi bil n. pr. Barcelone smatral za špansko mesto, akoravno je bila Katalonija pred mnogo stoletij vladavina posebnega knežjega rodu. Spor ni imel toliko narodnostnega, kolikor regionalno in socialno ekonomsko obležje in parlament španske republike ga je rešil brez vznemirjenja, celo brez vsakega posebnega razburjenja kot čisto špansko notranjopolitično, upravno vprašanje. V vsem sporu ni bilo nobene protidržavne osti, nobenih centrifugalnih stremeljenj.

Katalonsko notranjopolitično vprašanje španske države samo ob sebi ne bi dalo povoda za posebne debate v ostali evropski javnosti, zlasti ne pri nas. Zanimivo pa je, kako je rosičarjem nemški in zlasti avstrijski tisk. Nemci navezujejo namreč na že rešeno katalonsko vprašanje razmišljanja o pravu in potrebah manjšin v pretežno nacionalno enotnih državah, seveda v prvi vrsti nemških manjšin, za katere žele seveda povoditi absolutno pravico soodločevanja v tuji državnosti, ako je njih število še tako malo. To je pač karakter nemške miselnosti. Ako Nemec ne more vladati ali vsaj bistveno soodločevati, se čuti zapostavljenega. V nobenem narodnem značaju ni imperijalizem tako inkarniran kakor v nemškem.

Graški dnevnik Tagespost, eden najboljših serijoznih listov današnje Avstrije, je objavil pred dnevi članek generalnega sekretarja evropskega manjšinskega kongresa, dr. Ammende. Zaključek njegovih izjavanj je, da je odprlo katalonsko vprašanje pot do nadaljnje razvoja osamosvojitve narodnosti. »Kar je danes priznana kot pravo Katalonijec — pravi dr. Ammende — bo jutri tudi pravo južnih Tirolcev, Ukrajincev in Sudetskih Nemcev. Tu ni nobenega nazaj, in po vzgledu španske republike bodo državne središča v vzhodno-evropske narodne mešanice moglo svoje krize premagati le tedaj, ako se bodo naslanjale na svoboden sporazum enakopravnih narodnosti.«

Rešitev vprašanja, ki ga je postavil sekretar evropskega manjšinskega kongresa, lahko pustimo odprto. Zanimivo pa je, da ga zanimajo le one narodnosti, ki tvorijo nemške narodne manjšine enotno-nacionalnih držav. Naše stališče v vprašanju narodnih manjšin je znano. Znana je tudi širokogrudnost naše notranje-državne politike zlasti nasproti nemški manjšini, ki pripušča manjšinske pravice v veliki meri celo tam, kjer resnične nemške manjšine ni. Tudi sudetski Nemci — to so Nemci v češkoslovaški republikli, — se tam ne tre-

tirajo kot manjšina, temveč uživajo pravice polnopravnega naroda v državi. Njih jezik vživa ravnopravnost, njihova pravica obseza vse panoge od osnovnega do univerzitetnega šolstva, njih udeležba na državnih upravi je zajamčena do najvišjih mest.

Naše polno razumevanje ima pasus o pravicah južnotirolskih Nemcev, ki delijo matrij našega naroda v fašistični Italiji. Toda ali je videl g. sekretar evropskih narodnosti samo Nemce v Italija plu grandee?

Posebno pa se moramo zuditi, da ne omenja niti z eno besedico nacionalne skupine, ki bi mu morala biti enako blizu, ki bi morala pa biti pred vsem pristopna nemško-avstrijskemu tisku. Ne omenja koroških Slovencev.

Slovenec so na Koroskem avtohtona narodnost. Zgodovinsko dogmamo je dejstvo, da so bili glavni narod današnje Koroske, da je bil slovenski jezik pred pet stoletij še dvorski jezik koroskih knezov in da so bili še Habsburžani v tem jeziku ustoličeni kot koroski vojvode. V nemškem ozemlju severno Visokih Tur se Koroska v ustitih preprostega ljudstva še danes označuje kot »das wündische Land«. V petdesetih letih prejšnjega stoletja je bila po statistiki še večina celovskega prebivalstva slovenska. Celovec sam je bil še mnogo let kasneje važno središče slovenske kulture. Kasnejše statistike avstrijskega ljudskega štetja so porazna slika — ne morda toliko slovenske narodne bitnosti, kakor zavestnega nasilno germanizatornega dela predvojnega Avstrije. O žalostnem plebsizem in njegovih zunanjih in notranjih razlogih ne moremo danes še pisati kakor bi radi. Ugotavljamo pa, da slovensko ljudstvo na Koroskem živi, da je njegovo število večje, nego za izkazuje uradni statistika, da je njegova moč nezomljena. Ugotavljamo hkratu, da ta veja našega naroda ne vživa niti onih pravic, ki jih je po svojih intencijah hotela zajamčiti mirovna pogodba. Da se slovenskemu življu v Avstriji nišesar ne daje, marveč da se mu jemlje. Da se mu hoče vzeti rodna gruda z umetno kolonizacijo. Da se njegov jezik ne uvažuje v uradu, da so ga na škodo splošne prosvete izrinili celo iz najbrjopretnejših osnovnih šol. Da se zadržanje vrši ne le od strani države, marveč tudi cerkvene uprave.

Zelo bi priporočali, zato resnemu avstrijskemu tisku, da razmišljajo o teh gotovo ne pravičnih odločitvah. Askere je dolgo pred svetovnim požarom zapisal verzice: »Sam zgubi svobodo, kdor jo drugim jemlje.« Avstrijska javnost aj sama odreka legitimacijo za pritožbo o krivici, ki se goji nemškimi Tirolcem, dokler sama kratki Slovincem pravice, ki jih v tuji državi reklamira za sebe.

So tudi še druga vprašanja, ki bi jih lahko navajali v tej zvezi. N. pr. vprašanje lužičkih Srbov, ki so obsojeni na smrt. Tudi tega vprašanja se nemški tisk rad izogiba.

Ako se avstrijska in nemška javnost tako odkrito raduje katalonske avtonomije, naj bi jo vsaj privoščila tudi narodom svojih državnih individualnosti, ki niso plemensko sorodni z Nemci kakor so katalonci s Kastiljci, ki svojjo sicer v tujejezični državi, pa na svojih stoletnih rodnih tleh.

Naši kraji in ljudje

Vzor sokolskega staroste

Ljubljana, 8. oktobra
 Hočemo moše, vedre in plemenite, dobre in delavne, — hočemo, da bi jih domovina imela čim več, da bi vsi bili taki. In če kje, je zlasti v Sokolstvu potrebna kristalizacija značajev, da so na vodilnih mestih vzorniki po delu, domoljubju in poštenju. »Blagor društvu, kateremu je starosta starejši brat, vsem enako ljubezljiv, dober in prijazen, ki četovsko skrbi za svoje

Planstvo — je zapisal Tyrš. Takega starosta ima Sokolsko društvo v Štepanji vasi.

Banovinski tajnik br. France Slana pravi jutri šestdesetletnico rojstva. Krepek in zadovoljen lahko reče na svojo pot življenja, a pripadniki štepanjskega Sokola in ljubljanskega društva prijatelji se le radujejo, ko jim ljubljanska čelost daje poročila, da ga bodo imeli še dolgo, dolgo v svoji sredi. Po rodu je iz B. Rovnice; v mladosti se je posvetil trgoveškemu poklicu in venomer ga je želela volja po samozobrazbi, da bi nekoč čim izdatneje, četu diti in skromno, kakršen je po vsej svoji naravi, koristil domovini. Kremenito narodno zaveden je že pri vsakih kot narednik zbral tovaršice svojega polka in vsem v kljub ustanovil društvo slovenskih podčastnikov. Po vojaščini je vstopil v državno službo pri politični oblasti. Odslej se je začel zlasti udejstvovati pri Sokolu. Novomeški Sokol ga je že leta 1893. imel v vrsti svojih najzvestejših članov. Zlasti pa se je sokolsko in društveno udejstvovanje br. Slane poglabilo, ko je prišel na službovanje v Postojno. Kot sreski tajnik in vojaški referent je v svetovni vojni rešil mnogo notranjskih mož in fantov. Vedno ljubezljiv in ustrezljiv se je v Postojni tako zakoreninil, da ga ondodni rojaki še danes kakor brata sprejemajo z odprtimi rokami. Po prevratu je usoda tudi njegova privedla v Ljubljano. Tako je moral biti — in reči je treba, da je bilo dobro. Izprva se je posvečal Sokolu na Taborni, že leta 1922. pa ga je sprejel pod svoja krila Sokol v Štepanji vasi. Debil je z njim najzvestejšega blagajnika, ki je kaj hitro uravnovesil društvene finance. Kot tajnik je postal duša društva in je pokazal vse tiste odlične vrline, da ga je štepanjski Sokol, prerujen vprav po njegovi delavnosti, letos izbral za svojega starosta. Nad 150 pripadnikov že premore Sokolsko društvo v Štepanji vasi in vzorna harmonija vlada

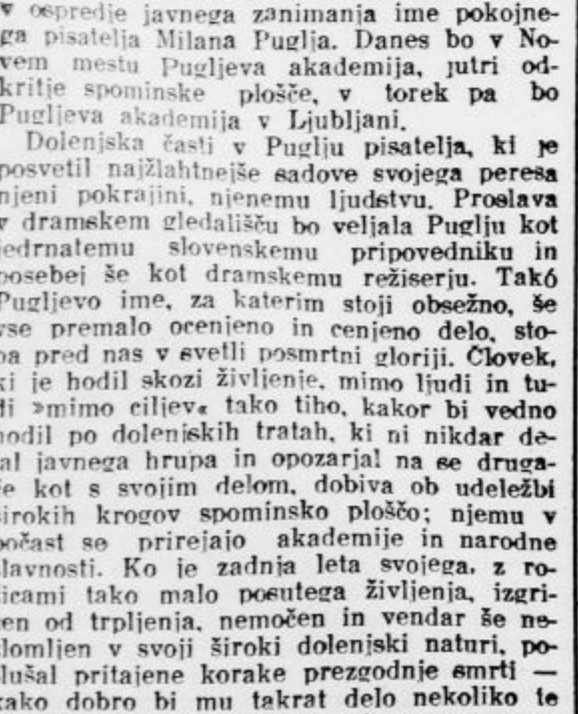
Danes nepreklicno zadnjikrat!
 Film po nesmrtni Smetanovi operi
PRODANA NEVESTA
 JARMILA NOVOTNA
 W. DOMIGRAF FASSBANDER
 Najnovejši Ufa zvočni tednik.
 Hitite in ogledajte si to krasno filmsko delo!
 Predstave ob 4, 8 in 10
Elitni kino Matica
 Telefon 2121

KULTURNI PREGLED

Spominu Milana Puglja

Na vzpodbudo društva »Kreč stopa te dni v ospredje javnega zanimanja ime pokojnega pisatelja Milana Puglja. Danes bo v Novem mestu Pugljeva akademija, jutri odkritje spominke plošče, v torek pa bo Pugljeva akademija v Ljubljani.

Dolenjska častij v Puglju pisatelj, ki je posvetil najzlahtnejše sadove svojega peresa njeni pokrajini, njenemu ljudstvu. Proslava v dramskem gledališču bo veljala Puglju kot jedrnatemu slovenskemu pripovedniku in posebej kot dramskemu režiserju. Takó Pugljevo ime, za katerim stoji obsežno, še vse premalo ocenjeno in cenjeno delo, stopa pred nas v svetli posmrtni glorijski. Človek, ki je hodil skozi življenje, mimo ljudi in tudi »mimo ciljev« tako tiho, kakor bi vedno hodil po dolenskih tratah, ki ni nikdar delal javnega hrupa in opozarjal na se drugače kot s svojim delom, dobiva ob udeležbi širokih krogov spominsko ploščo; njemu v počast se prireajo akademije in narodne slavnosti. Ko je zadnja leta svojega, z rožicami tako malo posutega življenja, izgrizel od trpljenja, nemočen in vendar še nezlomljen v svoji široki dolenski naravi, poslušal pritajene korake prezgodnje smrti — kako dobro bi mu takrat delo nekoliko te narodove hvalnosti! Postavimo: ena sama skromna matineja v gledališču ali ena sama priznalna studija o njegovem delu! Topel za-

zgodnjega večera. V spoznanje, da ni živl znan...

med njimi, vztrajno stremiljenje po izpolnjevanju v smislu sokolskih načel. Glabna sila vsega tega dela je br. starosta, neomejeno spoštovan od vseh. In zaupanje vanj sega med Sokolstvom tudi daleč izven okvira štepanjskega društva. Takoj po ustanovitvi Sokola kraljevine Jugoslavije mu je bila poverjena funkcija blagajnika ljubljanske sokolske župe. Zaradi velike zaposlenosti je vrnil blagajniške posle, venomer pa je še član župne uprave.

Na vsem širokem področju našega društvenega gibanja je povsod vidno tiho, iskreno in požrtvovalno sodelovanje br. Franceta Slane, Odbori Narodne odbrane, CMD, dobredelnih in prosvetnih društev vedo dovolj ceniti njegovo naklonjenost, zlasti se ga spoštuje pevsko društvo »Sava«, ki ga je tudi izvolilo za svojega predsednika. Razume se, da je tak cel mož tudi

Smučarska kočica Skalašev na Rožci

Idealno prizadevanje bo kronano z jutrišnjo slovesnostjo

Med ljubitelji belega sporta je Rožca s Petelinom in Babo dobro znana. V začetku razvoja našega zimskega sporta so Skalaši prvi spoznali njeno idealno lego s krasnimi smučarskimi tereni, ki nudijo sportniku najlepšo priliko, da se izveža v vseh panogah smučarske tehnike. Tu so trenirali in tekmovali v alpski tehniki naši najboljši, naši prvaki smučarstva.

Le nekaj je manjkalo tem mladim, navdušenim, za soncem in zdravjem hrepenječim fantom. Imeli niso kam položiti svojih prijetno utrujenih in premrzlih udov, da bi jih ogreli ter izpočili za jutrišnji dan. Rožca ima tudi mnogo obiskovalcev pomladi in poleti zaradi krasnega razgleda doli do Ljubljane. Julijske Alpe ti pridejo tako blizu, da bi jih mogel z roko doseči. Rožca se odlikuje tudi s svojo divno planinsko floro (saj od tod ima ime). Tu uspevajo največje in najlepše narčese, murke, planinke.

Ze lansko zimo je jeseniška Skala dobila od gospodarskega srenjskega odbora v najem kuhinjo pastirske kočice, ki jo je preuredila v smučarsko zavetišče. Seveda se je takoj pokazalo, da je to za Rožco presneto, premalo. Vrli in idealni niso mitalovali. Napravili so korak naprej. Poleg pastirske kočice stojče svišli so adaptirali v fepo urejeno kočico, ki bo nudila vse udobnosti tudi najbolj razvijenim sportnikom. V mišičastih rokah Skalašev so zapele sekiere in žage in zamajali so se vrhovi stoletnih vitkih smrek. Sami so naklali deščice za obijanje sten, doli od Sv. Križa so nosili deske, ki so jih dobili od gospoda Čuferja v zameno za posekane smreke. Tovariš Andrej Čufer ml. je s svojimi pomagači pričaral iz starih svišč čisto novo in prijazno smučarsko kočico, ki stoji 1352 m visoko v Karavankah. Koča je zelo dobro opremljena, notranjost in zunanost ti nudita ono domačnost, da na mah spoznaš delo iz ljubezni in navdušenja. Kuhinja ostane še nadalje v pastirski koči, kjer so tudi skupna ležišča, tako da je nova kočica samo prenočišče, ki razpolaga z 42 ležišči.

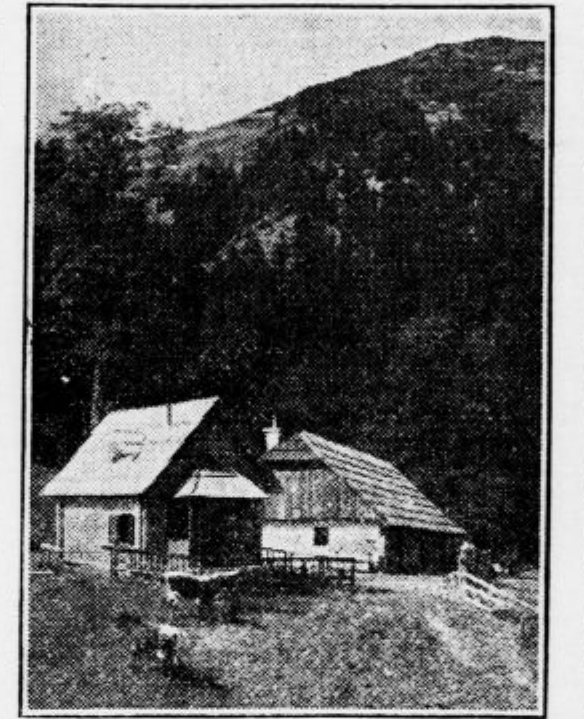
Marsikateri Skalaš je žrtvoval vse prosti čas, vse proste nedelje, celo vse poletje za svoj dom na Rožci. Kako so ga mikale steene očaka Triglava, toda on je ostal pri lo-

v politični falangi nacionalne fronte, in to kot odbornik krajevne organizacije JRKD za poljanski okraj. »Jutro« ima v njem najzvestejšega prijatelja od svojega početka, a naročnik »Slovenskega Narodca« je že celih 35 let.

Preverjeni smo, da je br. France Slana med tistimi prav redkimi možmi, ki nimajo nobenega sovražnika. Vse življenje mu poteka v delu in plemenitosti in taka setev more žeti le ljubezen in spoštovanje. Viden dokaz tega bo nocojšnji večer v domu štepanjskih Sokolov, mi s svoje strani pa moremo zvestemu prijatelju br. Slani le krepko stisniti roko, da mu poželimo zdravlja in sreče še za dolgo markirano let.

Grencica Hunyadi Janos je najzanesljivejši in najidealnejše odvajalno sredstvo.

patji in krampu na Rožci. Popraviti je bilo treba poti in nedaleč od kočice, kjer je vožnja pozimi nekoliko nevarna, so napravili po strani hriba novo, široko pot, po kateri bo lahko vozil vsak začetnik. Mnogo težkih skal je bilo treba izrjavati in prevrniti. Skalaši hočejo, da postane Rožca pristopna vsakemu, tudi neizvežbanemu smučarju. Pota so na novo markirana čez Zamlako, Konjarjev »pront«, zlasti je vož-

nja nizdol čez Plavški rovt ali na Hruško planino ali pa na Dovje zelo lepa in lahka.

Prednost skalaške smučarske kočice, ki bo oskrbovana tudi poleti, je v tem, da bodo prenočišča in prehrana zelo poceni, ker klub ne bo iskal bogve kakšnih dobičkov. Ugodno je tudi za smučarje, ki se pripeljejo z vlakom, ker so z Jenic v dveh urah na Rožci. Svečana otvoritev in blagoslovitev kočice bo to nedeljo ob 11. dopoldne; v primeru slabega vremena pa prihodnjo nedeljo ob istem času. Planinci naj se te svečanosti udeležijo v velikem številu.

Število točilnic v Ljubljani se je v teku leta močno zvišalo, kljub vsem protivnim prizadevanjem zadruge. Ob koncu poslovnega leta so bili v Ljubljani 303 točilni obrati, a so v zadnjem času še narasli. Število zadržanih članov je v tekočem letu precej naraslo, prav tako tudi število vajenstva.

Po poročilu g. tajnika so počastili navzoči tudi spomin petih v teku letu umrlih članov. Občni zbor je za tem prešel na področnosti ter je restavrater g. Ciril Majcen govoril o veliki škodi, ki jo rednemu gostilničarskemu stanu povzročajo razni vinotoči; predlagal je tudi, naj nova šola dela roko v roki z gostilničarji gospodarji. Dr. Koče je kot zastopnik Zbornice za TOI poudaril nujno potrebo novega pravilnika o gostilničarskih obratih, pri katerem bo treba predvsem gledati, da se vnesejo določila, ki naj onemogočajo nastajanje novih vinotočev in sličnih obratov. Dr. Rupnik je kot zastopnik magistrata podal pregled, kako težavno je zaradi zastarelega pravilnika stališče pri podeljevanju raznih dovoljenj. Dalje so posegli v debato g. Krapež, g. Dachs kot član bolniške blagajne in restavrater g. Sterk.

Upravitelj strokovne šole g. Marolt je poročal, da je bila šola ustanovljena po želji gostilničarjev in kavarnarjev in teče letos že deseto šolsko leto. Na podlagi mnogih izkušenj je sestavil sedaj nov učni načrt, ki ga je pred tednom potrdila tudi kr. banska uprava. Na šoli se je dosedaj vzgojilo že nad 400 vajencev, ki se že udeležujejo v svojem poklicu v raznih krajih

države. Predlagal je, naj se uvede po končani šoli tudi pomočniški izpit, s čimer bi se v bodoče mogle zaježiti razne nepravilnosti. Na predlog g. Sterka je bil izvoljen odbor, ki ga tvorijo gg.: Majcen, Miklič, Banko in dr. Koče, da bo izdelal točne predloge, ki jih naj v interesu gostilničarstva zadruga vnese v novi pravilnik, katerega objava in uveljavljenje naj se čim prej izvede.

Predsednik g. Kavčič se je tudi ob tej priliki zahvalil vsem, ki so pripomogli, da se je zgradil Gostilničarski dom, zlasti tudi Mestni hranilnici ljubljanski, za znesek, ki ga je poklonila.

Sadna razstava

Trbovlje, 7. oktobra.

Naša kmetijska šola bo priredila s sodelovanjem podružnice Kmetijske družbe v Trbovljah v nedeljo 9. t. m. ob 8. zjutraj v priložni deške narodne šole v Trbovljah II. sadni ogled, združen z določitvijo krajevnega sadnega izbora. Poleg sadne razstave, ki bo ves dan, bo tudi razstava najmodernejšega sadjarskega orodja, priprav in sredstev za pobiranje sadnih škodljivcev. Ob tej priliki bo imel referent za sadjarstvo dravske banovine g. inž. Lukman iz Ljubljane predavanje o pravilnem spravljajanju, razbiranju in vlaganju sadja. Sadržaj razstave bo l. krožnik svojega boljšega sadja, da boste zaznali za pravilno ime, osebno sodelovali pri sadnem izboru in izvedeli za dobre sadne vrste in njih lastnosti, ki so uvedene v kupčiji in prikladne za naš okraj. Vzorce sadja naj prinese sadjarji 8. t. m. popoldne v razstavni prostor. Fantje kmetijske nadaljevalne šole se pozivajo, naj pomagajo razstavo urediti in vlagati obrano sadje v normalne ameriške zaboje. Da se doseže smotrna izbira sadnih vrst za naš kraj, je potrebno, da sodelujejo vsi, tudi najmanjši sadjarji, kakor tudi vsi kupovalci sadja, da stišijo sadjarji njih želje in se po njih ravna. Pomladi se bodo vršili tečajji za precejšnje starejših sadnih dreves na sodobne, sadni trgovini ustrezajoče sorte.

Lepote Boča jeseni in pozimi

Koštrivnica, 7. oktobra.

Boču pravimo severni Triglav. A bodite brez skrbi! Ni tako težavna in dolga pot na Boč, kakor je ona na očaka slovenskih gora. Do Poljčan vse potegne hlapec, a od tam naprej vam pa pomorejo lastne moči. Poldrugo uro prijetne hoje in že ste pri Sv. Miklavžu na krasni gorski ravnini pod vrhom. Enako dolga, pa mnogo lepša je pot iz Koštrivnice okrog Drevnika. Zanimivi so tudi razni dohodki iz Rogajske Slatine in iz Studenic. Vse te stezice

z ODOL-om si ohraniš zobe zdrave ter razkužuješ ustno in vratno duplino.

se zlivajo pri Sv. Miklavžu. Težko, skrajnomožeče je opisati naravne krasote, ki jih je okrog Sv. Miklavža polno. Vse skupaj daje edinstveno planinsko sliko, vsak košček je del raja, sleherni pogled ti zariše v globine duha nepozabne spomine. Bočka lepota, katere od daleč niti ne slutiš, je pač svojevrstna in je niti najbolj idealizirana slika ne more odtehtati; kdor jo hoče pojmiti, se mora sam podati na Boč.

Na vrhu je razgledni stolp, raz katerega je očarujoč razgled na vse strani: Domačka gora, Rogajska Slatina, Koštrivnica, Smarje, Bohor, Kum, Celje, Ojstrica, Kojniška in Vitanjska gora, Peca, Uršlja, Pohorje, Slovenske gorice, Haloze, Sleme, Poljčane, Studenice, Ptuj — imate kar na dlani. Ob posebno čistem ozračju pa sega pogled v severozahodno Bosno, do Gorjancev, planine Rog, globoko v Avstrijo ter v skrajno vidno daljavo do Blatnega jezera. Družestno je uživanje na Boču zlasti sedaj na jesen. Kakor lepa pisana orientalska preproga se razprostira vse pred teboj. Bukvam je listje že porumelo, hrasti in žlahtni kostanjci še kljubujejo, jelke pa so tam na oni strani proti boškemu logarju in Plešivcu pognale z novo močjo zelenilo v svoje igle. Tako se preliva barve, da se človeku nehoti smehljajo oči. V letošnji zimi bo preskrbljeno na Boču tudi za zimsko sportnike, smučarje in druge ljubitelje zasneženih planin. Tere nov težjih in lažjih je mnogo, snega in sonca dovolj. Tako kliče Boč že sedaj vsem: na svidenje pri smuku!

Jutri! Prekrasna opereta ljubavnega čara
„Hrepenenje 202“
 MAGDA SCHNEIDER Zgodba o zamenjanem malem oglasu! FRITZ SCHULZ
 Elitni kino Matica

Brežiški srez obubožan po orkanu

Kar je ostalo po avgustovih nevihtah, je v ponedeljek uničilo strašno neurje s točo — Beda prebivalstva je velika, pomoč nujno potrebna

Brežice, 7. oktobra
 Brežiški srez je 3. oktobra opoldne zadela ponovna katastrofa. Oni del sreza, ki je bil po prvem orkanu v avgustu ostal še neprizadet, je zdaj utrpel velikansko škodo. V avgustu je divjalo neurje s točo po zapadnem delu sreza, v pokrajini tam od Planine čez Zabukovje, del Sevnice in od Blance do Rajhenburga. Pretekli ponedeljek pa je ravno iz teh krajev prihurmal orkan s točo in je od Zabukovja čez Rajhenburg, Videm, Zdole, Sromlje, Artiče, Pišce, Globoko, Brežice, del Bizeljske, Dobove in Kapel divjal skozi ves srez dalje preko Sotle na Hrvaško. Nad pol ure padajoča toča je v teh krajih uničila vse, kar je še raslo in zorelo.

Najhuje so trpeli vinogradi, ki so v 98 % bili še neobrani. Grozdje je bilo zbito na tla in jagode po blatu in vodi odplavljene v dolino. Ljudje so kljub odplavi šli takoj na delo, da so pobrali, kolikor je to bilo mogoče, jagode iz blata. Škoda se tu obče ne da preceniti. Ajda na polju je uničena. Listje zelja, pese in repe je razcefrano, da je vsaka nadaljnja rast, ki je zaradi suše šele sedaj započela, onemogočena. Na novo posejane njive so odkrite in zrahljana zemlja s semenom vred odplavljena. Vse

sadje je bilo ali streseno na tla ali pa tako pobito, da ni več sposobno za prodajo. Toča je bila tako debela, da je pobijala opeko na strehah kakor grana. V Kapelah n. pr. je na šoli pobilo nad 80 šip. Strehe pa so ne samo razkrite, temveč je toča opeko kar razbila. Ko je po opoldanskem orkanu za nekaj minut posijalo sonce, je bila pokrajina bela kakor sredi zime, vsa pokrita s točo. Čez četr uro pa je pridivil ponovni in še urnejši orkan s točo, ki je uničila še to, kar je prvi ostalo.

Ljudstvo je popolnoma zbegano in obupano. Saj pa je tudi podoba, kakor da so se zaklele vse peklenške sile, da prebivalstvo tega sreza popolnoma stro. Brez dvoma je brežiški srez letos najhuje prizadet med vsemi v dravski banovini. Drugod je po nekaterih krajih prizanesla suša. Tu pa je neusmiljeno žgala cel srez skozi dolge mesece, da so travniki in polja izgledali kakor po ognju ožgani. Kar je še nekako po sili zraslo, je zdaj vzela dvojna toča z neurji. Zraven tega pa še težka brezposelnost in obustavitev podjetij v srezu. Tako je ljudstvo skrajno obubožano, brez živča za sebe in brez klajze za živino. Beda je strašna in nujna odpompe vseh odločujočih činiteljev neodložljiva.

pod očitnim vplivom dveh mojstrov sodobne novele: Guya de Maupassanta in Antona P. Čehova. Maupassant ga je navdušil za naturalistično tehniko, ki pa jo je pri Puglju zlasti v nekaterih, umetniško najzrelejših spisih vidno reširala poetičnost njegove sanjarske in dolenske vešele narave. A tudi znana dolenska šegavost je našla pri mojstru francoske novele vzpodbudno hrano: to je ona razigrana, malec posmehljiva in zadirčna ironija, ki ponekod barva njegov humor. Verjetno je, da mu je francoski vzornik, ki ga je Pugelj srečno izravnal s širokim slovenskim občutjem in svetlo prostodušnostjo Čehova, ogrel tudi za motive iz spolnega življenja, tako da pri Puglju zasledimo kdaj pa kdaj pravo maupassantsko pikantno situacijo.

Toda vsi ti vplivi so bili bolj tehnični: imeli so vlogo fermentov, ki so razkvasili Pugljevo pripovedniško naravo. Zakaj po poetičnosti svojega doživljanja je bil Milan Pugelj prvi sin Dolenjske z njenimi polji, tratami in gozdovi, s prosolinimi griči in veselim vinogradi, s številnimi gradovi, ki obujajo v misli romantične zgradbe in v srcih brezbrežno hrepenenje. Pugelj je opazoval in po svoje doživljal življenje dolenskega kmeta in malomeščana. Svoje impresije, zajete v bolj ali manj originalno fabulo, je podajal v novelah, kjer naturalistično tehniko dokaj srečno izpolnjujejo lirčno — sanjavo ozadije, bodisi kot pokrajina, bodisi kot opis razpoložnosti ali tiha, skoraj muzična spremljava nekega dogodka. Tako poetični avtor, kakor je bil Pugelj, se nikdar ne izgubi v plitvinah najpoljudnejše, zgolj

zabavne pripovedke; v vsaki stvaritvi, najsi bo še tako ležerna in površna, živi kos njegove duše in del njegove sanje, kakšen pečat njegovega nenečnega hrepenenja. Zato je tudi v izrazitem realizmu Pugljevih novel več ali manj romantičnega prizvoka.

Milan Pugelj ni bil umetnik Cankarjeva kova: s podobno miselno fundacijo, s silno silo notranjega gledanja in psihološko prodornostjo, s tolikšno stilistično dozorelostjo in samoniklostjo. Pugljeva proza nima formata visoke, močno osebne in za našega narodnega duha značilne, izrazito umetniške literature, ki bi mogla zanimati tudi vnanji svet. V našem kulturnem krogu, v razvoju naše pripovedne umetnosti pa ima Pugljeva novela vidno mesto. V nji je kljub taki ali drugačni navklji živo slovensko jedro, povsod in vedno rožnata primes slovenske lirčnosti in našega humorja.

Kot človek je Milan Pugelj nosil križ literarnih zaznamovancev malega naroda. Zaradi literature je zamenjal skrb za vsi-soko in častno kariero, ki je njegove druge privedla na odlična mesta, s katerih jih smrt neizprosno meče v pozabo. Prehodil je trnjevo pot novinarja, tajnika Slovenske Maticе, urednika literarnih revij tja do tainika, vodje in režiserja ljubljanske drame. Med vojno ei je služil borni kruh tako, da je v kinematografu igral na klavirju in pri tem požiral grenke solze, ki so mu silile v oči. Narodno osvobodjenje je tudi njemu odprlo lepše vidike. Zašel se je uveljavljati kot režiser in je tudi tu pokazal svojo široko literarno kulturo, slovečo na nedvomnih sposobnostih za režisersko udejstvovanje. Ta

V torek zaključimo prodajo srečk držav. razr. loterije

Le tri dni je še časa za nakup srečk. Verjetno je pa, da bodo že danes ali v ponedeljek razprodane. Odlasovalci bodo tako po svoji lastni krivdi izključeni od igranja na dobitke od 64 milijonske vsote.

Kupiti jo morete v vseh podružnicah
»Jutra« v Mariboru, v Celju, v Trbovljah, Novem mestu in na Jesenicah. V Ljubljani jih dobite v obeh oglaševalnih oddelkih »JU-TRA« in v

Zadružni hranilnici r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Domače vesti

Ob odhodu notarja dr. Ivana Grašiča iz Kranjske gore so nam poslali njegovi ondostni prijatelji naslednje vstave: Te dni se je preselil iz našega kraja tukajšnji dolgoletni notar dr. Ivan Grašič; odšel je s svojo soprogo v Litijo, kamor je bil pred kratkim premeščen. Z njim je izgubila Kranjska gora moža, ki je užival v vseh stojih velik ugled, tukajšnji družabni krog pa izredno prijetnega družabnika. Kako tudi ne! Saj je celih 11 let živel med nami, delal povsod v blazor kraja in žel mnogim uspehom. Skoro vsako društvo za je priložilo med svoje člane, pri mnogih je bil tudi preudaren in asilen odbornik. Planinskemu društvu je bil več let poštreden predsednik, ki je silno mnogo stori in žrtvoval v njegov prvotni, a s posebno ljubeznijo je delal za Rusko matico, prenovil tam pod Vršičem rusko kapelico, spomin grozotnih vojnih let, in je leta za letom prirejal ob njej spominске svečanosti. Teško smo se ločili od njega in tudi on se

Imenovanje v zdravstveni službi. Z odlokom ministra za socialno politiko in narodno zdravje je zdravnica dr. Vita Lavričeva imenovana za uradniško pripravnico državne bolnice za ženske bolezni v Ljubljani.

Dravska oblast Ferijaškega saveza je pričela z rednim delom. Na zadnjem običnem zboru izvoljeni odbor so je konstituirali takole: predsednik prof. dr. Josip Mihelak, podpredsednik akademik Vladimir Premrou, tajnik osmošolec Tomaž Werbole, blagajnik osmošolec Boris Trampuš, ekonom tehnik Danilo Kreigher, odborniki: direktor Rado Pavlič, prof. Vlado Vrhovnik, akademika France Strojina in Albert Heric, poslovodja trg. akad. Stane Škrabar. Odbor si je za delo nalogo, da skuša izvesti aktivnost cele organizacije tudi med šolskim letom, in to predvsem s predavanji, skupnimi izletji, prireditvami, nastopi itd. Skušalo se bo ustanoviti čim več edinic in pomožnih članov. Ker je FS najpomembnejša in najštevilnejša organizacija naše srednješolske in akademike mladine in ker je kot taka polkolejna, da vrši one vzvišene naloge vzgoje in usmerjanja vsega dijaškega nedejstvarja izven šole, prosti svojo javnost, vse medojne faktorje, posebno pa gg. pedagoge in direktorje šol, da s svojimi močmi in vsakem pogledu podpro delovanje organizacije. Vse dopise je naslavljati: Dravska oblast FS, Ljubljana, Državna trgovska akademija (dr. J. Mihelak). Uradne ure: vsak torek in soboto od 14. do 16. na dr. trg. akademiji v Ljubljani, Aškerčeva ul. 9-II., soba št. 10.

Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujevi peti!

Ali ne verujete, da izdeluje

tovarna

Teokarović, Paračin

najfinejša sukna iz čiste volne po cenah, ki bodo preprečile uvoz inozemskih izdelkov.

Obiščite magazin tovarne GRADISČE št. 4. — Na drobno in debelo! 336

je težko poskovi, kakor je sam priznal na poslovnem večeru, ki so mu ga priredili znanci in prijatelji v penzionu »Zlatorog« Sodni predstojnik g. dr. Stanko Bregar se je v imenu vseh poslovil od njega in njegove gospe soproge, naglašujoč vse zasluge, ki si jih je pridobil za ta kraj. Želimo mu na novem službenem mestu čim več uspehov. Vemo, da našega lepega, četudi bolj mrzlega kraja, kjer je preživel tako dolgo dobo let, kjer počiva njegova mati in sta se mu rodila dva otročička, ne bo pozabil nikdar. A tudi mi vsi ga bomo ohranili v najlepšem spominu.

Vojaške vesti. Razen v »Jutru« z dne 6. t. m. že navedenih absolventov nižje šole vojne akademije so imenovani za podporočnike še naslednji naši ožji rojaki, in sicer v pehoti Valentin Vertič, Vladimir Simončič, Socrb Božič, Ervin Znidarič in Jožef Kikel; v inženjeriji pa Marjan Tepič in Erik Ortner. V višjo šolo vojne akademije sta sprejeta pehota kapetan I. razreda Božidar Corn in zrakoplovni kapetan I. razreda Slavko Gortan.

KINO LJUBLJANSKI DVOR
Tel. 2730.

Smeš! — Danes ob 4., pol 8. in 9. zvečer

Harold Lloyd kot „Junak“

Najnižje cene Din 2.—, 4. in 6.—

plat njegovega dela takisto čaka strokovnega presesa, da jo ocenji.

O Puzlju kot človeku imamo lepe izjave pravkar izšel kot XXVI. zvezek zbirke »Zlata pisatelja Jos. Vandota in režiserja Lipaha. Ujajmo, da bo pletnata iniativna »Krk« pospešila tudi obsežnejšo monografijo o pokojnem pisatelju naše Dolenjske in trajno določila njegovo mesto v naši književnosti. Njegov prezgodnji grob na lepem ljubljanskem polju pa ne bo pozabljen; dotrpet je Puzelj, mi pa skušajmo s hvaležnostjo poplačati idealistično požrtvovalnost in gorjupne prevare njegovega, slovenski kulturi vdano posvečenega življenja. — 0.

Toneta Seliskarja »Nasedli brode, izvorni roman, ki v kratkem izide v založbi Tiskovne zadruge, je delo, kakršnega naše čitajoče občinstvo že deli časa ni prejele iz rok slovenskega pisatelja. Roman, ki je plod močne stvariteljske sile, v silnih podobah prikazuje življenje in katastrofo malomeščanske rodbine in malomeščanskega človeka, kakor se je odigrala v tej zanimivih razdobjih, pred vojno, med vojno in po prevratu. Roman bo brez dvoma doživel v našem književnem življenju.

Takšni in pristojni pravilnik je pravkar izšel kot XXVI. zvezek zbirke »Zlata knjižica« d. d. v Ljubljani. 21. strani obsegajoča knjižica (broš. 30 Din, vez. 35 Din) bo prav dober pripomoček vsakomur, ki ima opravka s takimi predpisi, zlasti pa jo je smatrati za neobhodno potrebno dopolnilo pred kratkim izdanega »Taksnega zakonca.

Ali potrebujete čistilno sredstvo?

Zgodaj zjutraj dosežete normalno lahkoto izčiščenje, če vzamete prejini večer 2—3 dražeje ARTINA. Dobijo se v vseh lekarnah. — Vsebina skatlice po Din 8.—

zadostuje za 4 do 6 krat.

Odobreno od Ministar. soc. politike in narodnega zdravja San. oddel. S. Br. 12258 od 12. julija 1932.

niso prizanesle. V okolici Velike Mlake v savski banovini je nevihta zalotila na pašniku 14-letnega posestnikovega sina Jakob Matkoviča. Nesreča je hotela, da je v dečka udarila strela. Ostal je na mestu mrtev.

Velik gozdni požar pri Dubrovniku. V četrtek zjutraj se je na mestnem smetišču pojavil požar, ki se je kmalu razširil na bližnji gozd ob cesti Dubrovnik - Hercegnovi ter zavzel velike dimenzije. Gasilo: ga kljub velikim naporom niso mogli omejiti, dokler niso prišli na pomoč vojaki. Zgorole je nad 2600 kvadratnih metrov gozda.

Sherlock Holmes, največji in najslavitejši detektiv na svetu. Najnovejši življaj: Sherlock Holmesa v Londonu. Pariz. na Dunaju in v Madridu in njegovih borbe z največjimi zločinci in nelerari Neworka, Chicaga, San Francisca in Kalra. Knjiza je tiskana v slovenskem jeziku. Ako pošljete v pismo 10 Din, se vam pošle franco na vsa naslov. Po porzetlu 17 dinarjev. Ambrožič, Ljubljana, poštni predal 74.

Užitek je zjutraj izprati usta in zobe s »Dianac« pasto. Je prijetnega okusa in krasno očisti zobe. Cena: normalna tuba 5 Din, dvojna 8 Din.

Pri pomanjkanju teka, vzpehavanju, napevanju, obloženem jeziku, zoperni sapi ust, glavobolu vzemite zjutraj ali preden ležate spaš pol ali cel kozarec naravnih grenčic HUNYADI JANOS. Kliniki in strokovni zdravniki za bolezni želodca in črevesja poudarjajo, da je HUNYADI JANOS grenčica idealno in neprekosljivo odvajalno sredstvo. Pazite na etiketo z rdečim srednjim poljem. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in vseh boljših trgovinah.

Običke in lobuke kemično čisti, barva, pišira in lika tovarna Jos. Reich.

V gozdu Lutz pečel ne rastejo! Tovarna originalnih Lutz pečel je Jusko-Lutz. — Ljubljana VII.

Vaško dobro oblečena dama nosi steznik od Adele Besednik, Ljubljana, Selenburgova ulica 6.

Iz Ljubljane

Osebnost. Konzul češkoslovaške republike g. inženjer Josef Ševčík se je vrnil z dopusta in prevzel svoje mesto.

Shod JRKD na Ježici. Preteklo nedeljo se je vršil v prostorni dvorani gostilne »Pri Florijančkah« shod nove vsedravnne stranke, ki je bil siljajo obiskani. Narodni poslanec g. Koman se je uvodoma spominjal zaslužnega domačega narodnega delavca, pok. Hvastje, nato pa poročal o dosedanjem delu Narodne skupščine, ki je v prvi vrsti posvečeno izboljšanju težavnega položaja kmetskega stanu. Odposlanec strankeinja banovinskega odbora, g. dr. Pestotnik, je razložil zborovalcem pomen in stremjenja nove vsedravnne stranke, o delu v krajevnih organizacijah pa je govoril zastopnik sreske organizacije, g. P. Borštini. Vsi govorniki so želi za svoja izvajanja živahno odobravanje. Po shodu se je vršil prijateljski razgovor vallicev z g. poslancem, ki je radevolje dal vsa pojasnila in obljubil v naprosnih primerih tudi svojo pomoč.

Krajevna organizacija JRKD »Prulec« priredi v nedeljo 9. t. m. v gostilniških prostorih, kavarni in kegljšču s. Kavčiča na Privozu kegljanje in streljanje na dobitke. Ob ugodnem vremenu se priključi tudi tekmovalno balinanje. Jancl, prašč. Kl. goske in drugo se razdelijo med zmagovalce. Začetek tekmoovanja ob 10. dopoldne, konec ob 23. Med in po tekmovanju prosta zabava. Čisti dobiček je namenjen v dobrodelne namene, zato vabimo vse prišaste in pričakujemo obilne udeležbe. — Vstop prost.

Tatvine. Predsnočnim se je spjalil dostej še nezleiden dolgostrstnej, najbrže kak berač, v stanovanju Ivana Podgornika v Idrijski ulici, kjer je stopil v kuhinjo in izmaknil iz suknjice nekaj gotovine. — Jerneju Lapajnetu v Linhartovi ulici 6. pa je odnesel neznan tat razno obleko, srebrno uro in nekaj drugih predmetov v vrednosti 900 Din. — Na Vodnikovem trgu so jelt postajati žeparji zopet podjetnejši. Včeraj dopoldne je izmaknil nekdo Felicit Trpinovi pred neko stojnico ročno torbico z vsebino okrog 400 Din in potnim listom za Italijo. Tat je izginil brez sledu. Iz telovadnice I. realne gimnazije ukradenih 10 malih in 1 velika zoga.

Prijet drzen tat. V četrtek okrog polneva je bila policija telefončno obveščena, da je bila v prostorih Industrijske zbornice pravkar izvršena drzna tatvina. Neznanec je odnesel tajniku dr. Adol. Golju 1500 Din vreden plašč, inž. Milanu Suklječu pa 150 Din vreden denik. Policijski organi so takoj pričeli z zasledovanjem in res našli sled za storilecem. Ze zvečer je bil aretiran v dalmatinskem vinotoču v Prešernovi ulici 30-letni Ivan Strumbelj, doma iz Iške vasi. Fant je tatvino prostodušno priznal in povedal, da je ukradene stvari takoj odnesel na sv. Petra cesto v neko gostilno in jih prodal neznanemu Bosancu, ki pa je že odpotoval Strumbelja, ki ima na vesti še več tatvin, so zaprli.

Mestno središče TM javlja vsem svojim članom (eamam), da bo danes ob 5. dopoldne redni: sestanek »Treznih mladinec« v klavirski sobi Akademiskega kolegija. Kolodvorska cesta. Udeležba strogo obvezna!

Starši! Prvi redni občni zbor društva »Sola in dom« bo jutri ob 10. dopoldne v dvorani Delavske zbornice (Miklošičeva cesta). Na običnem zboru boste imeli priliko povedati svoje želje in priitombe.

JNAD Jadran priredi tudi letos plesne vaje, ki so se vsako leto pridile svojim obiskovalcem najlepšo zabavo. Odbor najljubneje vabi vsi prijatelje društva in

Centralni šolski zobni ambulatorij se bo ustanovil letos v Ljubljani od Društva za ustanavljanje šolskih zobnih ambulatorijev, ki je bilo ustanovljeno maja z namenom, da z vzgojnimi in izobraževalnimi delom širi v vseh slojih prebivalstva smisel za vrednost in pomen zdrave zobovja. Ustanovljeno bo šolske zobne ambulatorije, katerih skrb bo, da bo čim večje število otrok po mestih in na deželi postopoma deležnih dejanske in sistematične zobne nege. V manjših krajih bodo poslovali potujoči ambulatoriji. V ambulatoriju bo zobno zdravljenje za revne otroke brezplačno, ravnotako bo pa tudi brezplačno vsakoletno dvakratno pregledovanje zob vseh šolskih otrok, navajanje k pravilnemu čiščenju zob in zdravljenju ustnih bolezni. V korist zobnega ambulatorija se bo vršil v ponedeljek, 10. t. m. ob 20. v Filharmonični dvorani koncert, katerega program izvajajo Zlata Gjunjenac Julij Betetto, Ljubljanski komorni kvartet in štritar Niko. Vstopnice v Matični knjižarni.

Danes nov ZKD film iz Goethejevega življenja. ZKD bo predvajala danes ob pol 3. dopoldne v prostorih Elitnega kina Matice prekrasen film, ki je bil izdelan v Nemčiji v proslavo 100-letnice smrti velikega pesnika in genija Wolfganga Goetheja. Film nas vodi v velikih potezah po pisateljevi življenjski poti ter nam daje vpogled v nekatera njegova važnejša dela. Krasno filmsko delo, ki je obenem zelo poučno, priporočamo najtopleje v ogled. — Kot dopolnilo k temu filmu predvaja ZKD še najnovejši UFA zvočni tednik in dva krasna kolorirana kulturna zvočna filma iz živalskega vrta.

Na smrt obojenjca. Sokol na Vtču otvarja v nedeljo 9. t. m. ob 90. svojo 12. gledališko sezono z Meškovo dramo »Na smrt obojenjca«. Drama se vrtilori v spomin žalostne obletnice koroškega plebiscita in nam prikazuje življenje koroških Slovencev v boju za svoj jezik in obstoj. Režija je poverjena br. Luju Drenovcu, članu Narodnega gledališča v Ljubljani, ki je s svojo večšo roko in nesebično požrtvovalnostjo umel Meškovo dramo do stalno prapraviti. Sodeluje celotni ansambel dramskega odseka. Med odmorji se bo predvajala reproducirana glasba. Pred pričetkom predstave govori br. J. Pohar, župni prosvetar iz Ljubljane, o pomenu drame in o koroškem plebiscitu. Številni obisk naj bo zadoščene in plačilo za požrtvovalnost in nesebičnost sodelujočih.

Dobri voljak Švejk poseže v svetovno vojno. Premiera te znamenite burke bo v nedeljo 9. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Vprizori jo delavski oder »Svobodec« pod režijo Ferda Delaka. Burka je na novo dramatizirana in se bo igralo celo v dvorani in z najnovejšimi tehničnimi pripomočki. Vstopnice se dobe v Delavski zbornici I. vhod, 4. nadst.

Danes je Čilimetodarjev družabni večer, k. ga priredita šentpeterski podružnici v kolodvorski restavraciji. Na sporedu je predavanje o nacionalnem položaju na naši severni meji. Namen večera je pa tudi: zbuditi idealni pokret za narodno obrambno delo. Vabljeni so vsi, ki imajo v svojem srcu blagor domovine. Začetek ob 8. Vstop prost.

Preporočilci Danes se bo vršilo ob pol 17. predavanje g. prof. Rudolfa o temi: Uvod v nacionalno ekonomijo. Vabljeni vsi. Za člane udeležba strogo obvezna. Bodite točni!

I. (XIII.) delavski prosvetni večer »Svobodec« in »Zarjec« se bo vršil v sredo 12. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Nastopi celjski zbor »Svobodec«, koncertna pevka Stefanija Frankovska - Vukovica in operni pevec Vekoslav Janko. — Ferdo Delak bo predaval o temi »Delavec in kultura«. Večer se bo oddajal po radiu.

Pevsko društvo »Savac« v Ljubljani priredi danes ob pol 20. svojemu zaslužnemu predsedniku tov. Slani ob njegovi 60-letnici podoknico. Poje se: Medved; »Mili krajci, Vilhar; »Naša zvezda« in Aljaž; »Divna noč«.

Sokolsko društvo v Štepanjji vasi vabi vse svoje članstvo in prijatelje društva, nega staroste br. Franceta Slane k slavnostnemu večeru ob priliki njegove 60-letnice, ki se bo vršil drevi ob 20. v Sokolskem domu v Štepanjji vasi.

Nov grob. V splošni bolnici je po daljšem bolehanju umrla gospa Boža Zbogarjeva, soproga upokojenega narodnika vodnika. Posreb blage pokojnice bo danes ob 16. izpred bolniške mrtniške vože k Sv. Križu. Društvo »Sokac« poziva svoje člane, da ji izkažejo zadnjo čast. Pokojni blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Tatvine. Predsnočnim se je spjalil dostej še nezleiden dolgostrstnej, najbrže kak berač, v stanovanju Ivana Podgornika v Idrijski ulici, kjer je stopil v kuhinjo in izmaknil iz suknjice nekaj gotovine. — Jerneju Lapajnetu v Linhartovi ulici 6. pa je odnesel neznan tat razno obleko, srebrno uro in nekaj drugih predmetov v vrednosti 900 Din. — Na Vodnikovem trgu so jelt postajati žeparji zopet podjetnejši. Včeraj dopoldne je izmaknil nekdo Felicit Trpinovi pred neko stojnico ročno torbico z vsebino okrog 400 Din in potnim listom za Italijo. Tat je izginil brez sledu. Iz telovadnice I. realne gimnazije ukradenih 10 malih in 1 velika zoga.

Prijet drzen tat. V četrtek okrog polneva je bila policija telefončno obveščena, da je bila v prostorih Industrijske zbornice pravkar izvršena drzna tatvina. Neznanec je odnesel tajniku dr. Adol. Golju 1500 Din vreden plašč, inž. Milanu Suklječu pa 150 Din vreden denik. Policijski organi so takoj pričeli z zasledovanjem in res našli sled za storilecem. Ze zvečer je bil aretiran v dalmatinskem vinotoču v Prešernovi ulici 30-letni Ivan Strumbelj, doma iz Iške vasi. Fant je tatvino prostodušno priznal in povedal, da je ukradene stvari takoj odnesel na sv. Petra cesto v neko gostilno in jih prodal neznanemu Bosancu, ki pa je že odpotoval Strumbelja, ki ima na vesti še več tatvin, so zaprli.

Mestno središče TM javlja vsem svojim članom (eamam), da bo danes ob 5. dopoldne redni: sestanek »Treznih mladinec« v klavirski sobi Akademiskega kolegija. Kolodvorska cesta. Udeležba strogo obvezna!

Starši! Prvi redni občni zbor društva »Sola in dom« bo jutri ob 10. dopoldne v dvorani Delavske zbornice (Miklošičeva cesta). Na običnem zboru boste imeli priliko povedati svoje želje in priitombe.

JNAD Jadran priredi tudi letos plesne vaje, ki so se vsako leto pridile svojim obiskovalcem najlepšo zabavo. Odbor najljubneje vabi vsi prijatelje društva in

Centralni šolski zobni ambulatorij se bo ustanovil letos v Ljubljani od Društva za ustanavljanje šolskih zobnih ambulatorijev, ki je bilo ustanovljeno maja z namenom, da z vzgojnimi in izobraževalnimi delom širi v vseh slojih prebivalstva smisel za vrednost in pomen zdrave zobovja. Ustanovljeno bo šolske zobne ambulatorije, katerih skrb bo, da bo čim večje število otrok po mestih in na deželi postopoma deležnih dejanske in sistematične zobne nege. V manjših krajih bodo poslovali potujoči ambulatoriji. V ambulatoriju bo zobno zdravljenje za revne otroke brezplačno, ravnotako bo pa tudi brezplačno vsakoletno dvakratno pregledovanje zob vseh šolskih otrok, navajanje k pravilnemu čiščenju zob in zdravljenju ustnih bolezni. V korist zobnega ambulatorija se bo vršil v ponedeljek, 10. t. m. ob 20. v Filharmonični dvorani koncert, katerega program izvajajo Zlata Gjunjenac Julij Betetto, Ljubljanski komorni kvartet in štritar Niko. Vstopnice v Matični knjižarni.

Danes nov ZKD film iz Goethejevega življenja. ZKD bo predvajala danes ob pol 3. dopoldne v prostorih Elitnega kina Matice prekrasen film, ki je bil izdelan v Nemčiji v proslavo 100-letnice smrti velikega pesnika in genija Wolfganga Goetheja. Film nas vodi v velikih potezah po pisateljevi življenjski poti ter nam daje vpogled v nekatera njegova važnejša dela. Krasno filmsko delo, ki je obenem zelo poučno, priporočamo najtopleje v ogled. — Kot dopolnilo k temu filmu predvaja ZKD še najnovejši UFA zvočni tednik in dva krasna kolorirana kulturna zvočna filma iz živalskega vrta.

Na smrt obojenjca. Sokol na Vtču otvarja v nedeljo 9. t. m. ob 90. svojo 12. gledališko sezono z Meškovo dramo »Na smrt obojenjca«. Drama se vrtilori v spomin žalostne obletnice koroškega plebiscita in nam prikazuje življenje koroških Slovencev v boju za svoj jezik in obstoj. Režija je poverjena br. Luju Drenovcu, članu Narodnega gledališča v Ljubljani, ki je s svojo večšo roko in nesebično požrtvovalnostjo umel Meškovo dramo do stalno prapraviti. Sodeluje celotni ansambel dramskega odseka. Med odmorji se bo predvajala reproducirana glasba. Pred pričetkom predstave govori br. J. Pohar, župni prosvetar iz Ljubljane, o pomenu drame in o koroškem plebiscitu. Številni obisk naj bo zadoščene in plačilo za požrtvovalnost in nesebičnost sodelujočih.

Dobri voljak Švejk poseže v svetovno vojno. Premiera te znamenite burke bo v nedeljo 9. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Vprizori jo delavski oder »Svobodec« pod režijo Ferda Delaka. Burka je na novo dramatizirana in se bo igralo celo v dvorani in z najnovejšimi tehničnimi pripomočki. Vstopnice se dobe v Delavski zbornici I. vhod, 4. nadst.

Danes je Čilimetodarjev družabni večer, k. ga priredita šentpeterski podružnici v kolodvorski restavraciji. Na sporedu je predavanje o nacionalnem položaju na naši severni meji. Namen večera je pa tudi: zbuditi idealni pokret za narodno obrambno delo. Vabljeni so vsi, ki imajo v svojem srcu blagor domovine. Začetek ob 8. Vstop prost.

Preporočilci Danes se bo vršilo ob pol 17. predavanje g. prof. Rudolfa o temi: Uvod v nacionalno ekonomijo. Vabljeni vsi. Za člane udeležba strogo obvezna. Bodite točni!

I. (XIII.) delavski prosvetni večer »Svobodec« in »Zarjec« se bo vršil v sredo 12. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Nastopi celjski zbor »Svobodec«, koncertna pevka Stefanija Frankovska - Vukovica in operni pevec Vekoslav Janko. — Ferdo Delak bo predaval o temi »Delavec in kultura«. Večer se bo oddajal po radiu.

Pevsko društvo »Savac« v Ljubljani priredi danes ob pol 20. svojemu zaslužnemu predsedniku tov. Slani ob njegovi 60-letnici podoknico. Poje se: Medved; »Mili krajci, Vilhar; »Naša zvezda« in Aljaž; »Divna noč«.

Sokolsko društvo v Štepanjji vasi vabi vse svoje članstvo in prijatelje društva, nega staroste br. Franceta Slane k slavnostnemu večeru ob priliki njegove 60-letnice, ki se bo vršil drevi ob 20. v Sokolskem domu v Štepanjji vasi.

Nov grob. V splošni bolnici je po daljšem bolehanju umrla gospa Boža Zbogarjeva, soproga upokojenega narodnika vodnika. Posreb blage pokojnice bo danes ob 16. izpred bolniške mrtniške vože k Sv. Križu. Društvo »Sokac« poziva svoje člane, da ji izkažejo zadnjo čast. Pokojni blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Tatvine. Predsnočnim se je spjalil dostej še nezleiden dolgostrstnej, najbrže kak berač, v stanovanju Ivana Podgornika v Idrijski ulici, kjer je stopil v kuhinjo in izmaknil iz suknjice nekaj gotovine. — Jerneju Lapajnetu v Linhartovi ulici 6. pa je odnesel neznan tat razno obleko, srebrno uro in nekaj drugih predmetov v vrednosti 900 Din. — Na Vodnikovem trgu so jelt postajati žeparji zopet podjetnejši. Včeraj dopoldne je izmaknil nekdo Felicit Trpinovi pred neko stojnico ročno torbico z vsebino okrog 400 Din in potnim listom za Italijo. Tat je izginil brez sledu. Iz telovadnice I. realne gimnazije ukradenih 10 malih in 1 velika zoga.

Prijet drzen tat. V četrtek okrog polneva je bila policija telefončno obveščena, da je bila v prostorih Industrijske zbornice pravkar izvršena drzna tatvina. Neznanec je odnesel tajniku dr. Adol. Golju 1500 Din vreden plašč, inž. Milanu Suklječu pa 150 Din vreden denik. Policijski organi so takoj pričeli z zasledovanjem in res našli sled za storilecem. Ze zvečer je bil aretiran v dalmatinskem vinotoču v Prešernovi ulici 30-letni Ivan Strumbelj, doma iz Iške vasi. Fant je tatvino prostodušno priznal in povedal, da je ukradene stvari takoj odnesel na sv. Petra cesto v neko gostilno in jih prodal neznanemu Bosancu, ki pa je že odpotoval Strumbelja, ki ima na vesti še več tatvin, so zaprli.

Mestno središče TM javlja vsem svojim članom (eamam), da bo danes ob 5. dopoldne redni: sestanek »Treznih mladinec« v klavirski sobi Akademiskega kolegija. Kolodvorska cesta. Udeležba strogo obvezna!

Starši! Prvi redni občni zbor društva »Sola in dom« bo jutri ob 10. dopoldne v dvorani Delavske zbornice (Miklošičeva cesta). Na običnem zboru boste imeli priliko povedati svoje želje in priitombe.

JNAD Jadran priredi tudi letos plesne vaje, ki so se vsako leto pridile svojim obiskovalcem najlepšo zabavo. Odbor najljubneje vabi vsi prijatelje društva in

Centralni šolski zobni ambulatorij se bo ustanovil letos v Ljubljani od Društva za ustanavljanje šolskih zobnih ambulatorijev, ki je bilo ustanovljeno maja z namenom, da z vzgojnimi in izobraževalnimi delom širi v vseh slojih prebivalstva smisel za vrednost in pomen zdrave zobovja. Ustanovljeno bo šolske zobne ambulatorije, katerih skrb bo, da bo čim večje število otrok po mestih in na deželi postopoma deležnih dejanske in sistematične zobne nege. V manjših krajih bodo poslovali potujoči ambulatoriji. V ambulatoriju bo zobno zdravljenje za revne otroke brezplačno, ravnotako bo pa tudi brezplačno vsakoletno dvakratno pregledovanje zob vseh šolskih otrok, navajanje k pravilnemu čiščenju zob in zdravljenju ustnih bolezni. V korist zobnega ambulatorija se bo vršil v ponedeljek, 10. t. m. ob 20. v Filharmonični dvorani koncert, katerega program izvajajo Zlata Gjunjenac Julij Betetto, Ljubljanski komorni kvartet in štritar Niko. Vstopnice v Matični knjižarni.

Danes nov ZKD film iz Goethejevega življenja. ZKD bo predvajala danes ob pol 3. dopoldne v prostorih Elitnega kina Matice prekrasen film, ki je bil izdelan v Nemčiji v proslavo 100-letnice smrti velikega pesnika in genija Wolfganga Goetheja. Film nas vodi v velikih potezah po pisateljevi življenjski poti ter nam daje vpogled v nekatera njegova važnejša dela. Krasno filmsko delo, ki je obenem zelo poučno, priporočamo najtopleje v ogled. — Kot dopolnilo k temu filmu predvaja ZKD še najnovejši UFA zvočni tednik in dva krasna kolorirana kulturna zvočna filma iz živalskega vrta.

Na smrt obojenjca. Sokol na Vtču otvarja v nedeljo 9. t. m. ob 90. svojo 12. gledališko sezono z Meškovo dramo »Na smrt obojenjca«. Drama se vrtilori v spomin žalostne obletnice koroškega plebiscita in nam prikazuje življenje koroških Slovencev v boju za svoj jezik in obstoj. Režija je poverjena br. Luju Drenovcu, članu Narodnega gledališča v Ljubljani, ki je s svojo večšo roko in nesebično požrtvovalnostjo umel Meškovo dramo do stalno prapraviti. Sodeluje celotni ansambel dramskega odseka. Med odmorji se bo predvajala reproducirana glasba. Pred pričetkom predstave govori br. J. Pohar, župni prosvetar iz Ljubljane, o pomenu drame in o koroškem plebiscitu. Številni obisk naj bo zadoščene in plačilo za požrtvovalnost in nesebičnost sodelujočih.

Dobri voljak Švejk poseže v svetovno vojno. Premiera te znamenite burke bo v nedeljo 9. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Vprizori jo delavski oder »Svobodec« pod režijo Ferda Delaka. Burka je na novo dramatizirana in se bo igralo celo v dvorani in z najnovejšimi tehničnimi pripomočki. Vstopnice se dobe v Delavski zbornici I. vhod, 4. nadst.

Danes je Čilimetodarjev družabni večer, k. ga priredita šentpeterski podružnici v kolodvorski restavraciji. Na sporedu je predavanje o nacionalnem položaju na naši severni meji. Namen večera je pa tudi: zbuditi idealni pokret za narodno obrambno delo. Vabljeni so vsi, ki imajo v svojem srcu blagor domovine. Začetek ob 8. Vstop prost.

Preporočilci Danes se bo vršilo ob pol 17. predavanje g. prof. Rudolfa o temi: Uvod v nacionalno ekonomijo. Vabljeni vsi. Za člane udeležba strogo obvezna. Bodite točni!

I. (XIII.) delavski prosvetni večer »Svobodec« in »Zarjec« se bo vršil v sredo 12. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Nastopi celjski zbor »Svobodec«, koncertna pevka Stefanija Frankovska - Vukovica in operni pevec Vekoslav Janko. — Ferdo Delak bo predaval o temi »Delavec in kultura«. Večer se bo oddajal po radiu.

</

vse države poseben dan, ki je bil na lanskoletnem kongresu v Pirnici določen na dan smrti sv. Frančiška Asiškega 4. oktobra. V ta namen prireditelj Društvo za varstvo in rezo živali jutri ob 11. do 12. dopoldne prazničen sprevid živali ob Zrinskih trga po Kopitarjevi ulici, Aleksandrovi cesti, Frančiškanski in Tattenbachovi ulici. Glavem trgu in državnom mostu na Kralja Petra trg in nazaj na Zrinskih trg, kjer bo razhod. V primeru dežja prireditve odpade.

Zrtev splašenih konj. 51 letni posestnik Franc Mlakar iz Ciglenec se je vozil v nedeljo iz mesta proti domu. Nenaodoma pa sta se mu med potjo konja splašila ter je Mlakar pri tem padel pod voz. Zadobil je težke poškodbe po vsem telesu in je bil prepeljan v domačo osebno. Zadnje dni se mu je pa stanje močno poslabšalo, tako da so ga včeraj morali prepeljati v mariborsko bolnico.

Posledica pretepa. V neki gostilni ob Cesti na Brezje so si prednovoletni skočili v lase delavci, ki so se vračali z dela domov. V pretepu je dobil hud udarc po glavi 50 letni Ivan Vernik iz Dogaš. Zdravniško pomoč je moral poiskati v mariborski bolnici.

Tatvina koleša. Pisarju Francu Požarniku je bilo predvčerajšnjim popoldne iz večje OUZD ukraden skoraj novo kolo znamke »Puch«, vredno 2000 Din.

Iz Celja

Osebnostna vest. S sreskega načelstva v Celju smo prejeli obvestilo, da je novi sreski veterinarski referent pri sreskem načelstvu v Celju g. Maksim Šrihar že prevzel svoje novo službeno mesto in v uradnih zadevah sprejema stranke vsak torek, sredo in soboto v svojem uradu.

Otvoritev sezone v mestnem gledališču. Mariborsko Narodno gledališče bo otvorilo novo sezono v mestnem gledališču v Celju s Cankarjevo komedijo »Za narodov blagor«. Upati je, da bo celjsko gledališče z novo sezono zopet ozivel in da bo občinstvo posetilo prvo predstavo v velikem številu. Vstopnice se dobe v predprodaji v knjigarni K. Goričarja nasl. na Kralja Petra cesti.

Šahovski turnir. Celjski šahovski klub bo priredil v sredo 12. t. m. šahovski turnir, na katerega so vabljeni vsi člani. Ta turnir je namenjen vsem članom igralcem, vendar pa ni pričakovati udeležbe najmočnejših. Vsi, ki se smatrajo za manj močne, naj se udeležijo turnirja, da ugotovijo svojo jakost in pridobijo istočasno na rutini. Prvi zmagovalci bodo postali glavni igralci in bodo imeli pravico, da se udeležijo glavnega turnirja, ki se bo vršil takoj po zaključku splošnega turnirja. Vsak teden sta dva redna igralska večera, in sicer v sredo in petek.

Društvo absolventov drž. trgovskih šol v Celju bo imelo svoj ustanovni občni zbor v nedeljo 9. t. m. ob pol 9. dopoldne v hotelu »Evropia«. Občni zbor je združen s populadamskim izletom k restavraciji Stegu v Zagradu.

Napad z nožem. Ko se je vračal 18-letni delavec Ivan Ošo s Spodnje Hudinje v četrtki okrog pol 23. iz Celja proti domu, ga je pred skladiščem Kmetijske družbe v Aškerčevi ulici brez povoda v pijanosti napadel 24-letni brezposelni mlinar Henrik Strnad iz Braslovca, ga zabodel z nožem v ramo blizu tilnika in mu prizadel 10 cm dolgo in 1 in pol cm široko rano. Strnada so kmalu aretirali. Oša so spravili najprej v gabsko policijsko stražnico, kjer so ga obvezali, nakar so ga prepeljali z reševalnim avtomobilom v bolnico. Strnad pravi, da se zaradi popolne pijanosti ne spominja svojega dejanja in da za to tudi ni imel nobenega povoda.

Srečke državne razredne loterije se še dobijo v prodružnici »Jutra« v Celju. Ne zamudite forej z nakupom, ker bo zbiranje že v nekaj dneh.

Mestni kino predvaja danes ob 20.30 siljano zvočno opero »Mona Liza«. V glavnih vlogah znani igralci Willy Forst in Trude v. Molo. Glasba Robert Stolz.

Iz Škofje Loke

Skolske vesti. Zenska deca je pričela redno telovadbo ob ponedeljkih in sredo ob 16. Vadiateljica je s. Wrlscherska. Starši, pošiljajte otroke v Školski dom. — Pevski zbor pod vodstvom Fr. Franceta Adamiča je pričel redne vaje vsako sredo od 20.30 do 22. Novinci dobro došli. — Upravni odbor Sokola je sklenil, da bo Sokolski dom ob nedeljah popoldne do nadaljnjega zaprt.

Zvočni film v Sokolskem domu. Po dolgotrajnih pogajanjih je loški Sokol sklenil, da si nabavi zvočni kino, ki bo k družabnemu razmahu v našem mestu mnogo pripomogel. Prvo predvajanje zvočnega filma bo najbrže v soboto 15. t. m. Sokol je sklenil pogodbo z Radiom Ljubljano, ki mu bo dobavil najmodernejšo zvočno aparaturo. Predvajali se bodo prvotni zvočni filmi, isti kakor v Ljubljani v Elitnem kinu Matiči.

Ljubljanska kočja bo oskrbovana in odrtva vse leto. Pot na Ljubnik preko Kobilje za škofjeloškimi samostanom je zopet prosta.

Iz Kranja

Velik šhod narodnega delavstva se bo vršil jutri ob pol 10. dopoldne v dvorani Narodnega doma. Na shodu govorijo predsednik NSZ g. Juvan in narodna poslanca gg. dr. Stane Rape in Ivan Lončar. Narodna strokovna zveza poziva vse delavstvo in ostalo prebivalstvo Kranja in okolice, naj prihiti v velikem številu na ta shod in manifestira za pravice delavstva. V nedeljo dopoldne vsi na shod v Narodni dom!

Tonkino »Narodni dom« predvaja danes in jutri znano Straussovo opero »Netopir«. V predprogramu šolaigra z Micky miško in hrvaški zvočni film »Lisko kolo«.

Iz Kamnika

Kamniška elektrika. K notici priobčeni pod tem naslovom pripominjamo, da pogodba med mestno občino in korporacijo za dobavo električnega toka še ni sklenjena, ampak je občinski odbor na svoji seji seje zavzel svoje stališče in formuliral pogodbo. Za tok od 21. do 6. junija bo plačevala občina 30 par za kw. Vsega toka porabi kamniška občina na celnem svojem omrežju 180.000 do 200.000 kw letno. Skoraj 20 odst. tega toka gre v izgubo zaradi slabega omrežja in bo občina v bližnji bodočnosti prisiljena, da za obnovitev omrežja ustanovi poseben fond in

nekoliko dvigne ceno toka, ki je danes 1.50 Din za kw.

Iz Hrastnika

Kino Narodni dom predvaja danes in jutri film »Pustnijske noči«.

Iz Novega mesta

Kino »Dom« v Sokolskem domu predvaja jutri ob 15., 18. in 20.15 zvočni film »Dve ljubezni«, romanca. Predigra zvočna.

Iz Krškega

Preselitev. Zobni tehnik g. Franjo Frančič se preseli prve dni meseca oktobra v Ljubljano. G. Frančič je bil tukaj zelo priljubljen in obžalujemo njegov odhod. Upamo, da dobimo kmalu naslednika.

Iz Slovenjgradca

Javna zahvala. Gostilničar in hišni posestnik Ivan Debelak se tem potom rajšoneje zahvaljuje slovenjgradskim in starostriškim gasilcem za njihovo požrtvovalnost ob priški gašenja ognja na njegovem gospodarskem poslopiju.

Smrt stare gospe. Umrla je ga. Ema Goll. Pokojna je bila ena izmed najstarejših možčank v Slovenjgradcu, poznana daleč naokrog. Blag ji spomin!

Iz Ptuja

Glasbena Matica in njen pevski zbor priredita drevi ob 20. v Narodnem domu poslovnili večer svojemu odborniku sreskemu podnačelniku g. Rafaelu Mahničju. Vabljeni vsi člani in prijatelji.

Kino »Rdeči križ« predvaja v soboto in nedeljo ob 20. veliki zvočni film »Kongres plesov«.

Važno za vinotočje. Vinogradniki, ki hočejo prodajati vino lastnega pridelka v količinah od 5 do 10 l, si morajo izposlovati zadevno dovoljenje od upravne oblasti I. stopnje. Taka prodaja se ne smatra za točenje na drobno in je prosta trošarine in takse. Dopusnata pa je le v kraju pridelovanja in se mora prošnji priložiti potrdilo občine, da je vino lastnega pridelka in da je pridelano v kraju, kjer se namerava prodajati.

Glede napada na šolo v Novi cerkvi pri Ptujju nas prosijo odnotni g. Šolski upravitelj za objavo naslednjih ugotovitev: Na šolo je bil v resnici oddan strel, ki je zamutil vidno sled; razglas g. bana dravske banovine je bil tudi tendenciozno oskrnjen. V nenoodredni bližini šole ni vinskih goric, odkoder bi mogel event. strel zaburjati stanovalce v šoli. Najbližji vnanjraj je oddaljen od šole več kakor šest ure.

Iz življenja na deželi

bled. Zvočni kino na Bledu bo predvaja danes in jutri nemški zvočni vefilm »Markiza Pompadour« ter nov tednik. — Predstave ob pol 16. in 20.

MIRNA. Za nedeljo 2. t. m. napovedana igra »Pri belem konjčku« se ni vršila, pač pa se bo vršila v nedeljo 9. t. m. ob enem pa bo tudi seja mimskega sokolskega okrožja za deločitev programa za zimsko tehnično in prosvetno delo.

Sport

ISSK Maribor : Ilirija

V nedeljo se nadaljuje podsavzno prvenstvo. V trdi borbi za točke se srečata najresnejša rivala ISSK Maribor in Ilirija, ki prideta najbolj v počev za naslov prvaka, Maribor, ki je letos v izredni formi, kar nam je pokazal v tekmovalstvu za državne lige, kjer je porazil oba ljubljanska kluba v vseh štirih tekmah in zagrebškega Gradjskega s 3:0, bo odigral svojo prvo podsavzno prvenstveno tekmo, do čim je Ilirija že eno absolvirala. V Čakovcu je po napeti borbi zmagala nad tamšnjim klubom in si že zagotovila dve točki. Moštvo je zdaj prišlo bolj v formo in splošno računajo, da se bo Ilirija to pot proti Mariboru bolje odrezala ali vsaj izvozevala časten rezultat. Gotovo je, da bo to najzanimivejša tekma jesenske sezone, ki utegne privabiti rekordno število gledalcev. V predtekmi igrajo juniorji obeh moštev.

Službene objave LNP

(Seja u. o. 5. t. m.)
Prisotni gg.: Stanko, Kmet, Novak, Berdaj, ravn. Šetina, inž. Debelak, Buljevič, Dorefovska, Fridl, Dorčec, inž. Kuljiš, Logar, Malovrh, Kralj, Vospernik, Pevalak.
Dopis SK Hrastnika št. 148-32 od 4. X. se odstopi OZDS. SK Panoniji, M. Sobota se bo na dopis od 28. IX. pisмено odgovorilo. Na znanje se vzame dopis SK Slovana od 30. IX. CSK. Čakovce se sponoča, da je v smislu veljavnih predpisov potreben sporazum med kluboma, če se zedinita na sodnika. Sicer pa delegira sodnike po lastnem preudarku OZDS. Njegov dopis št. 252-32 se dostavi OZDS. Na znanje se vzame dopis SK Sloge, Loka, št. 40-32 od 1. X. SK Iliriji se sponoča na dopis od 5. 10., da je prejel g. Košak od LNP pred odhodom v Beograd, kamor ga je JNS pozval, 1000 Din, a vrnil je samo 700 Din. Obrabuna ni predložil. SK Ilirija se zadržuje v tej zadevi opozarja in poziva, da 300 Din vrne LNP v roku, ki ji je bil sporočen z dopisom št. 48-32 od 4. X. v izogib suspenza. Dopis SK Jadrana št. 41-32 od 30. IX. se vzame na znanje. Sponoča se klubom, da je po službeni objavi JNS v »Sportistice« št. 849 od 27. IX., dovolilo ministru vojske in morarice z odlokom Dj. Br. 18910 od 21. IX. igranje nogometa vpij. osebam, a prepovedano jim je izvrševanje funkcij: stranskega sodnika, starterja in časomerica. Nadalje je na predlog romunskega nogometnega saveza prepovedano igranje tekem s SK Flavia iz Oravice.

Pozivata se ASK Primorje in ISSK Maribor na službeno objavo JNS v »Sportistice«, št. 850 od 29. IX.: Knezovanje igr. Uršiča in Najžarje, prvi zmesno, drugi stedenko prepoved igranja. Krškemu SK se bo na dopisa št. 41 in 42 od 24. IX. pisμένο odgovorilo. Na znanje se vzame dopis SK Korotana, Kranj, št. 261 od 3. X. in pripisilna načrt igranja. Dopis poverjenstva SZNS od 30. IX. iz Maribora se v prepisu dostavi SZNS v Ljubljani v nadaljnjo poslovanje in izjavo. Vzame se na znanje sejni zapisnik Mo Celje od 3. X. Priziv SSK Celje št. 281-32 od 3. X. zoper sklep u. o. v zadevi kvalifikacijske tekme Celje-Slovan se odstopi JNP. Na znanje se vzame dopis SSK Celje št. 276 od 2. X. Popravlja se objava v »Jutra« od 1. X., ki je nastala v tisku, da se SSK Celju na prošnjo ugodi v toliko, da plača globo 500 Din (in ne 811 Din) v roku od 8 dni po objavi. Poziva se SSK Celje, da gornje upošteva s tem, da

se ta rok podaljša do 16. t. m. v izogib suspenza.

Ker je zadostil pogojem za sprejem v JNS, se sprejme SK Korotan za začasnega člana in predlaga JNS, da ga sprejme za rednega člana. SK Bratstvo, Jesenice, se na dopis št. 242-32 od 29. IX. sporodi, da bo igranje pregledal in premeril sodnik ob priliki prihodnje tekme, ki se bo igrala na Jesenicah. Odobrijo se predlagane cene vstopnicam za prv. tekme: mladinske 1, stojišča 5, sedeži 7 Din za Jesenice. Za prv. tekme I. razreda, ki se igrajo v Čakovcu, se določajo cene: sedež na tribuni 12, navadna stojišča 8, dijaške 6, mladinske 3 Din. Opozarjajo se klubi izven Ljubljane, Maribora, Celja in Čakovca, da predlagajo cene vstopnic za prv. tekme za svoje kraje po krajevnih razmerah pristojnemu Mo, odnosno LNP v odobritev.

Dopis SK Ilirije od 4. X. se bo obravnaval po sprejemu principielnega rešenja od JNS. Z ozirom na dopis SK Disla-št. 198-32 od 30. IX. se odgodi rok vplačila sodnih troškov s. s. g. Zupan dokler se ne dožene, če je bil znesek 64 Din po ček. polozimi vplačan. Sponoča se SK Rapidu, Maribor, da se njegovo igranje ne more uporabiti za prv. tekme vse dotlej, dokler ne bo dana garancija, da bo možno dobiti varnostno stražo k prvenstvenim tekmam.

Z ozirom na priziv SSK Celja na JNS se odloče do rešenja vse prv. tekme v I. razredu, ki bi jih moral igrati S. udeleženeec v I. razredu, odnosno ostali klubi s tem udeleženeec.

Kaznuje se SK Svoboda, Viš ob Šl. 46 kaz. pravilnika JNS z globo 50 Din, ker ni nastopila v prv. tekmi 2. t. m. zoper NSK Sparto in se ni držala določil Pravilnika o odigranju prv. tekem. Globo mora plačati v predpisanim roku t. j. 15 dni od dneva objave v izogib suspenza. — Tajnik I.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Naprosajo se odborniki in nogometaši, da se udeležijo intimne prosvave 50 letnice g. ravn. Šetina, ki se vrši danes ob 20. v restavraciji Slamji (posebna soba). V nastopijo ob 14. trening-tekma s Slovanom. Ob 13.30 morajo biti v garderobi: Mrdjan, Baum I. in II., Molk, Sinkovic, Strnad, Jež, Trajkovič, Sočan, Calcar, Vrhnovnik, Golob, Trček, Petelin, Petrič. Pri fotografu Statu naj se fotografirajo: Miha, Slamji, Jug Franc, Vrhnovnik.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Drevi ob 20. sestanek vseh igralcev v lokalu. — (Table tenis sekcija.) Obveščajo se vsi igralci, da je dvorana v Reininghausu prosta ter lahko jutri pričnejo z rednimi treningi. V ponedeljek ob 20. sestanek vseh v lokalu zaradi organizacije.

TSK Slovan, Drevi ob 20. pri Sokolu, nova soba, redna odborova seja. Odborniki vsi in točno!

SK Reka, Jutri naj bodo na igranju Ilirije ob 9. uri: Klemenc, Debevc, Venti, Sreče, Drage, Korle, Eržen, Ane, Vinko, Dane, Piko, Jereb. Opremo prinese gospodar. Kezerva igra na Iliriji ob 11. Pol ure pred pričetkom naj se javijo: Jaka, Tone, Korle, Stene, Milko, Zlatko, Rozman, Učo, Hladnik, Milan, Erjavc, Ivan. V primeru slabega vremena rezerva ne igra. Igralci rezerve naj odložijo opremo gospodarju.

SK Svoboda (Ljubljana). V nedeljo ob 11.45 morajo biti na glavnem kolodvoru: Mirko, Jeršek, Marjetič, Habicht II., Roncelj I., Feliks, Podrekar, Jakše, Usnik, Roncelj II., Sušteršič, Janežič II. Vodja pota Polde. Opremo je treba vzeti seboi.

TKD Atena (hazenska sekcija). Jutri ob 9.30 bo na igranju strogo obvezen trening za vse članice. Istočasno se sprejemajo nove članice.

SK Jadran : SK Grafika. V nedeljo dopoldne ob 10. se srečata na igranju ASK Primorja stara rivala v I. razredu. Zato bo tekma zanimiva, ker si bo vsak klub hotel priboriti dragoceni dve točki.

SK Grafika, Igralci Stupica II., Mihele, Novak, Potrato, Bežan, Stupica I., Pipan, Mekina, Urbančič, Trobešek, Strohmajer, Kopal, Katavič in Strukelj naj bodo v nedeljo ob 9. na igranju ASK Primorja. Stranski sodnik: Blokari. Reditelji: Ploh, Farnič, Mekina.

SK Korotan (Kranj) : SK Svoboda (Ljubljana). To zanimivo srečanje se jutri obeta številni kranjski sporisti publikli. Ker Svobode (Ljubljana) v Kranju še nismo videli, vlada za njen nastop veliko zanimanje, posebno še, ker je moštvo dobro znano po svojih zadnjih uspehih v podsavznih prvenstvih. Predtekma prične ob 14. in jo igra hazenski družini Korotana in Kresna iz Radovljice.

Nedeljski nogomet v Celju. Na spremenjenem igranju pri »Skalni kleti« se bo vršila v nedeljo ob 9. dopoldne prvenstvena nogometna tekma med SK Atletič in SK Laško, ob 15. pa med SK Olimp in SK Šoštanj.

Hazenska sekcija SSK Celja. Zaradi prvenstvene tekme s SK Ilirijo v nedeljo 23. t. m. se pozivajo vse hazenašice, da bi redno posečale travinje, ki se bodo vršile ob nedeljah od 9. do 12. ob torkih in četrtkih pa od pol 13. do 15. Udeležba vseh prijavljenih je obvezna. Sprejemajo se tudi nove članice.

SK Ptuj prireditelj v nedeljo ob 15. na igranju na Bregu hazensko tekmo proti hazenski družini »Slavija« iz Varaždana. To bo po dolgih letih zopet prva ženska tekma, katero je organiziral znani sportnik g. Ernest Verzel.

Repertoarji

Drama

Začetek ob 20.
Sobota, 8.: Zločin in kazen. Izven. Znižane cene.
Nedelja, 9.: Roksi. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 10.: Marij. Red D.

Opera

Začetek ob 20.
Sobota, 8.: Mala Floramje. Gostuje g. Dubajič iz Zagreba. Znižane cene. Izven.
Nedelja, 9.: Fra Diavolo. Izven. Znižane cene.

Veseloigra »Roksi« po snižanih cenah bo v nedeljo. Igra, kakršnih si moramo le želiti na repertoarju, je izredno zabavna, živa, doseže vedno uspeh in ustvarja med gledalci veselo razpoloženje.

Nedelja v operi. V nedeljo se bo pela Auberjeva komična opera »Fra Diavolo«. Krasne melodije, priključna instrumentacija in prav posebej zanimiva situacija dejanja mora zadovoljiti vsakega poslušalca.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.
Sobota, 8. ob 20.: Dve vestni. Premijera.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 12. ob 20.: Za narodov blagor. Gostovanje Narodnega gledališča v Mariboru.

Gospodarstvo

Odpoved klirinske pogodbe z Avstrijo

Kakor poročajo dunajski listi, je naša država odpovedala klirinsko pogodbo z Avstrijo, in sicer za 21. september. Kakor znano smo že lani v jeseni sklenili z Avstrijo klirinski sporazum, ki smo ga pa marca odpovedali, ker je izvajanje klirinske pogodbe, da je škodljivo za naše interese. Tako je prišlo do nove spremene klirinske pogodbe, ki je stopila v veljavo 21. aprila t. l. Tudi po spremenjeni pogodbi se plačilni promet v kliringu ni tako razvijal, kakor bi bilo želeli in kakor bi bilo v našem interesu. Od vseh kliringov, ki jih imamo za plačilni promet s tujimi državami, je klirng z Avstrijo pokazal najslabše funkcioniranje, in sicer zaradi tega, ker se trgovinska bilanca med obema državama ne izravna. Po avstrijski statistiki je bil naš izvoz v Avstrijo v prvih 8 mesecih t. l. celo večji nego lani; znašal je 62.9 milijona šilingov nasproti 62.1 milijona šilingov v istem razdobju lanskega leta. Naš izvoz iz Avstrije pa je v tem času znašal le 36.2 milijona šilingov nasproti 67.8 milijona šilingov v prvih 8 mesecih lanskega leta.

Ta aktivnost naše trgovinske bilance z Avstrijo, kakor je sicer razveseljiva, pa je povzročila težkoče v klirinskem plačilnem prometu, zakaj naši izvozniki dobivajo plačilo za izvozeno blago po pogodbi le iz vplačil naših uvoznikov avstrijskega blaga; leti pa imajo zaradi skrajnega uvoza plačevati skoro polovico manj nego terjajo naši izvozniki. Navzlic vplačilu avstrijskega blaga za uvozeno jugoslovensko blago pri avstrijski Narodni banki ne pride naš izvoznik mesece in mesece do denarja. So izvozniki, na račun katerih so bili vplačani ob avstrijskih uvoznikov dolžni zneski v šilingih že junija, pa še sedaj niso dobili svojega denarja, ker pri izplačilu iz klirinskega računa pri naši Narodni banki zaradi nezadostnih vplačil naših uvoznikov avstrijskega blaga še niso prišli na vrsto. Klirinsko dobrotmetje, ki ga ima naša Narodna banka pri avstrijski Narodni banki, je po dunajskih vestih zadnje mesece sicer nazadovalo, vendar znaša še vedno 10 milijonov šilingov (80 milijonov Din), pred dvema mesecema pa je znašalo celo 14 milijonov šilingov.

Seveda tudi avstrijski gospodarski krogi niso zadovoljni s poslovanjem kliringa, ki baje ovira izvoz v Jugoslavijo. Kakor poročajo dunajski listi, je odpoved klirinske pogodbe v zvezi z nameravano spremembo devizne politike v cilju proste tvorbe tečajev in je pričakovati, da bo nova pogodba zgrajena na podlagi kompenzacijskih kundij.

Glede obračunskega tečaja v kliringu je naša država že z Nemčijo sklenila klirinsko pogodbo na novi bazi. Iz besedila te pogodbe, ki je sedaj objavljena v »Glasniku Zavoda za poslovanje zunanje trgovine«, je razvidno, da bosta nemška in naša novčanišna banka kompenzirali »objestranska salda v glavnem po srednjem tečaju v Berlinu za izplačilo Beograd. Po informacijah zagrebških »Novosti« od 6. tega meseca in včerajšnjega »Jugoslovenskega Lloyd« bodo tudi v kliringu s Českoslovaško in Švicco določeni novi obračunski tečaji, in sicer s 15 odst. dodatkom, kolikor znaša sedaj premija, ki jo odobrava Narodna banka za polnovredne devize.

Par epomb k razdolžitvi kmetov

Prejeli smo: Da je za vse naše narodno gospodarstvo važno vprašanje razdolžitve kmetov in zemlje sploh, se že jasno vidi iz živahnih vsehstranskih razprav glede tega vprašanja. Debata se mnogo o tem, ali je naše kmetijstvo prezadolženo ali ni. Prezadolženje moramo istovetiti z pasivnostjo in pasivno je vsako podjetje, tudi kmetijsko, ako iz rednega gospodarstva ni mogoče kriti neobhodnih izdatkov, namreč redne amortizacije dolgov, obresti, stroškov za obdelovanje, za najpotrebnejše vzdrževanje poslopij in za potrebno preživljanje rodbinskih članov, ki delajo na posestvu. Ako vprašanje zadolžitve kmetov pogledamo od te edino pravilne strani, dobimo na žalost neovzdržljiv dokaz, da so naša kmetijska gospodarstva že par let in vedno bolj pasivna in da mora le hitra in uspešna pomoč ustaviti katastrofalni polom kmetijstva, ki bi potegnil za seboj tudi vse gospodarstvo.

Vsa naša gospodarska nesreča ima svoj koren v krizi cen kmetijskih pridelkov, ki že več let sem niso v nikakem pravem razmerju s pridelovalnimi stroški. Navedimo samo par slučajev: mleko, najboljša ljudska hrana, se prodaja na kmetih v mlekarne po 75 par. Privatno se še ta cena ne doseže. L. 1928. se je prodajalo po 2 Din. Za štiri tedne staro tele je kmetič dobil še leta 1929, 1000 Din; danes pa dobi 200 Din. Voli, ki jih redi kmet 5 let, so se prodajali še l. 1929. po 10 do 12 Din kw, danes pa po 2.50 a največ 3.50 Din, in to pri enako dragih krmilih in drugih oskrbovalnih stroških. Enako je z lesom, za katerega kmet ne dobi nič toliko, kolikor za stane podiranje in spravljanje na žago ali na postajo. Najhuje pa je prizadet vinogradnik. Ta kultura zahteva posebno pazljivo in drago obdelovanje in ako se vsako delo, posebno skropljenje ne opravi pravočasno, nastane na tej kulturi večletna, lahko tudi nepopravljiva škoda. Vino, in to iz mešanih nasadov, se je z lahkoto prodalo po 8 do 10 Din a danes ga skoro ne moreš spraviti v denar za ceno 1.50 do 2 Din, čeprav se gibljejo pridelovalni stroški okrog 4 Din za liter! Podobno je z vsemi drugimi kmetičkimi panogami. Akoravno kmetovalec jasno vidi, da so živinoreja, vinogradništvo in druge panoge, nerentabilne in da ne krijejo nič davka niti gotovih izdatkov, navzlic temu vestno in redno goji živinorejo, da pridela gnoj za zemljišče, obdeluje še a povečano pažnjo svoje gorice, ker mu sicer propade z velikimi investicijskimi stroški in s trdnim delom ustvarjena kultura ne glede na to, da so najboljše vinostradne lege za druge kulture nesposobne. Vsa kolto zmanjšanje osnovnega kapitala je pri taki nerentabilnosti neizogibno, tudi če ne upoštevamo vsakovrstnih državnih in drugih davkov, visokih obresti in stroškov za preživljanje kmetičke družine. Ako na podlagi rentabilnosti primerjamo vrednost kmetičkih gospodarstev, moramo konstatirati, da je ta vrednost padla najmanj v zadnjih 4 letih na 40%, pri vinogradništvu celo na 25% prejšnje vrednosti.

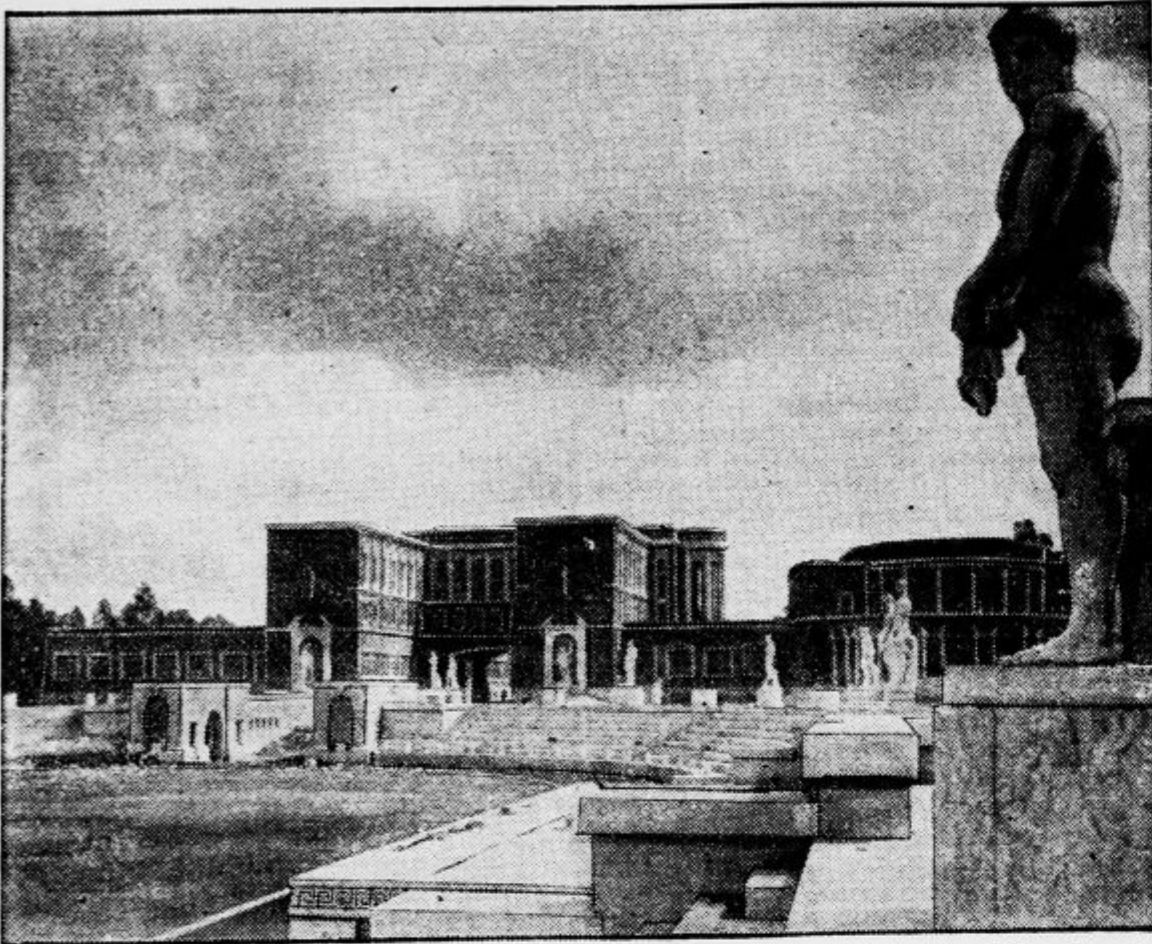
Glede na zgori opisano stanje je pač neumestno govoriti o »kmetiskem zapravljanju in zanikanem gospodarstvu«, saj je znano kako skromno in varčno živi ravno naše

kmečko ljudstvo. Ako nečemo, da propade celotno kmetijstvo, je treba na vsak način najti pola in sredstva, da se kmetijski sloj razdoli. Predvsem je moje skromno mnenje, da je prva in najnujnejša stvar uzakonitev obrestne mere, tako za posojila kakor za vlogne, in to na podlagi rentabilnosti. Za vlogne n. pr. 3%, za posojila pa največ 5%. To naj velja za vse kmečke obrate, kakor tudi za trgovino in obrt, ki ima v glavnem kmečko klientelo. Tako maksimiranje naj velja tako za vknjižene, kakor za nevknjižene terjatve, ki se naj preobrazijo v dolgoročna posojila, izvzemši manjše zadolžitve pri trgovcih in obrtnikih, recimo do 2000 Din.

Stališče glede dolgoročnih posojil, ki ga je zavzelo društvo kmetijskih inženjerjev, je jako praktično in bi prineslo mnogo olajšanja. Z zakonsko ureditvijo kmetičkih dolgov in obveznosti v obče, bi bilo kmetiskemu gospodarstvu mnogo pomagano in bi tudi vlagatelj odnoso upniki ne utrpeli nikake izgube na kapitalu. Imeli bi popolno sigurnost čeprav ob manjšem obrestovanju, kar pa je moralno popolnoma upravičeno. Kmetije ne želijo zase ničesar krivičnega, zašli so v težaven položaj ne po lastni krivdi, temveč zaradi obče gospodarske krize, pravilno zaradi krize cen kmetijskih pridelkov. Omogočiti se jim mora, da obdrži ljubljeno grudo. Pri tem naj sodelujejo složno vsi, pred vsem tudi velekapital, saj ima le-ta največji interes na prosepju in dvigu kupne moči kmetijskega ljudstva, ki tvori tako ogromno večino našega naroda. J. D.—k.

Iz življenja in sveta

Novi forum v Rimu dovršen

V Rimu so pravkar dovršili »Mussolinijev forum«, krasen sportni stadion, ki ga krasit 68 kipov iz najlepšega kararskega marmorja

Rastlinski hormon

Učenjaku prof. Fritzu Köglu in njegovim sodelavcem se je posrečilo senzacionalno odkritje. Odkrili so snov, ki so ji dali ime avksin in ki omogoča stebelom, da rasejo navzgor, da rajejo z glavnimi koreninami navpično v zemljo, da se listi obračajo proti svetlobi itd. Rastline rasejo s tem, da se njih stanice delijo in iztezajo. Zadnji proces je predvsem tisti, ki povzroča, da opažamo večanje rastline tudi na zunaj. In sedaj so ugotovili, da ima glavno vlogo pri tem večanju kemična snov, ki smo jo omenili zgoraj.

Ta snov je splošno razširjena in pri posameznih vrstah različna. Tako deluje snov iz trave samo pri travi, pri drugih rastlinah pa ne. V mnogih ozirih spominja na živalske hormone. Prof. Kogl ga je pridobil tudi v kristalizirani obliki, in sicer

najprvo iz 100.000 koruznih kalil. Avksin je kislina, ki se da iz vodne raztopine izvečati z etrom. V rastlinah pa ga je dobili v neskončno majhnih količinah, v 100.000 vršičkih koruznih kalil n. pr. komaj za stotinko miligrama. Pridobivanje na ta način bi bilo torej brezupno, a Kogl je potem dognal, da tvorijo avksin tudi neke glive, in ga je končno našel tudi v človeški seči. V litru seči ga je priložno 2 mg in tu ga je začel potem pridobivati v večjih množinah. Že 50-milijonski del miligrama pa učinkuje n. pr. pri malih rastlinah ovsu, da se ukrijejo za 10 stop. O izvoru te snovi in njeni vlogi v živalskem organizmu ne vemo še nič natančnega. Pričakovati pa je, da nam bodo nova raziskavanja pripravila še kakšna presenečenja.

Vlagatelji in hranilci

V listu hranilnic česl. republike opisuje dr. Meister naslednje naziranje mnogih vlagateljev: Prejšnje čase sta si stala vlagatelj in hranilec denarja kot enakopravni veličini nasproti. Danes je denarstvo v rokah velikega kapitala. Voditelji tega denarstva se čutijo zvišene nad malimi hranilci in časih se celo dogaja, da le milostno sprejema njegove prihranke v naložbo. Znanja pa so še hujši primeri, n. pr. da se porablja denar malega hranilca za namene, ki so čisto nasprotni interesom srednjega stanu. Ljudem, ki to počnajo, se vidi menda dovolj, če se vlagatelja usmilijo s predpisano obrestno mero! Mnogi hranilci pa so proti takšnemu sistemu in zavrnajo to nesposobno ravnanje kot sebe nevredno stvar. V takšnih razmerah se ni čuditi, da se vrste hranilcev čedalje bolj krčijo in da ljudje denar, namesto da bi ga štedili, sproti porabljajo za reči, ki bi se jim lahko odrekli.

Doktor brez mature

Praktični zdravnik dr. Schwarz iz Munkaca je svojčas promoviral na praški univerzi za doktorja vsega zdravilstva. Potem je otvoril zdravniško prakso, ki je izvrstno uspevala. Ker pa je dr. Schwarz delal zrelotno skušnjo na neki madžarski gimnaziji, so zahtevali od njega še potem, ko je imel doktorsko diplomu v rokah, ponovitev mature, odnosno dopolnitev zrelotne skušnje. Hočeš-nočeš se je moral ukloniti. Prišel je pred izpitno komisijo, kjer pa je padel zaradi nedostatega znanja v zemljepisju. Nedavno je maturo ponavljal, a je imel smolo, da je tudi drugič padel.

Ogenj in meč v Sudanu

Smrt Slatina paše, generalnega guvernerja Sudana, vzbuja spomine na derviša Mahomeda Ahmeda in njegovega naslednika, ki sta bila v 19. stoletju osmogodnega politično-verskega gibanja v Afriki, gibanja, ki je v zgodovini znano pod imenom mahdizem.

Mahomed Ahmed se je imel za mohamedanskega odrešenika, čutil se je poklicanega ustanoviti kraljestvo reda in pravice. Tega dela se ni lotil z usmiljenjem in dobrotljivostjo. Nasprotno, bil je fanatik, njegovo orožje sta bila ogenj in meč. Pota, ki jih je utiral svoji veri, so bila pokrita z mrlji, kraji, ki jih je bil prehodil, so ostali za njim pogrišča. Zaman je bila tedaj vsa vojna umetnost angleških čet v severni Afriki. Kdor je izkrmel kot vojak na braniku junaštva, je poginil zaman. Kajti mahdi je ustvarjal nove postavbe, dajal vedno nove zakone. Kdor se jim ni pokoril, je postal žrtev krvnika. Že kajenje je veljalo za prestopke, zaradi katerega je izgubil zasačen grešnik vse premoženje. Za vsako drugo dejanje pa so bila pripravljena večala...

Na ta način je gospodaril v Sudanu mahdi leta in leta in njegova oblast je segla od spodnjega Nila do Kordofana in Darfurja. V primeri s pčetjem svojega naslednika kalifa Abdulaha pa je bil Mahomed Ahmed še ljudomil človek. In pri Abdulahu je prebil Slatin paša nad deset let v dobesedni suznjosti.

Abdulah je bil srednje postave, debelusen in težkopaden človek. Imel je raven nos, črne oči in proliferirana usta. Potete na obrazu so bile pravilne. Skratka, v njegovem obrazu se je izražala vsa mrčnost in trdota orientalskega despota. Bil je divjaški, rad se je razvnel in v takšnem položaju ga je zapustila vsa zvičaj-

Za vročim poletjem mrzla zima?

Z vpadom hladnejšega zraka v naše kraje se je končalo najbolj vroče poletje zadnjih enajstih let. Poletje je bilo letos daljše kakor navadno. Vključilo je v svojo dobo še ves mesec september, ki ga je napravilo za četrti poletni mesec. Zanimivo je primerjati meteorološka poročila o letošnjem poletju: junij je bil hladen, šele v juliju se je razvilo poletje do svojega vrška. Najbolj vroči dnevi pa so bili v avgustu, in sicer v začetku tretje tretine tega meseca. Nadaljnja posebnost letošnjega poletja je bila, da navzlic velikim vročini ni povsod vladala suša.

Meteorologija uči, da slede vročim poletjem ostre zime. V zimi, ki je pred nami, torej lahko pričakujemo vsaj mesec tri strogega mraza. Tako je bilo po vročih poletjih 1921/22 in 1911/12. Na podlagi teh domnev torej letos ne smemo računati z milo zimo, čeprav bo mimo grede morja kakšen dan toplejši. Izven dvoma pa je, da ne bo minila prihodnja zima brez daljše dobe ostrega mraza. Meteorolozi pričakujejo ta mraz od začetka januarja do polovice februarja 1933.

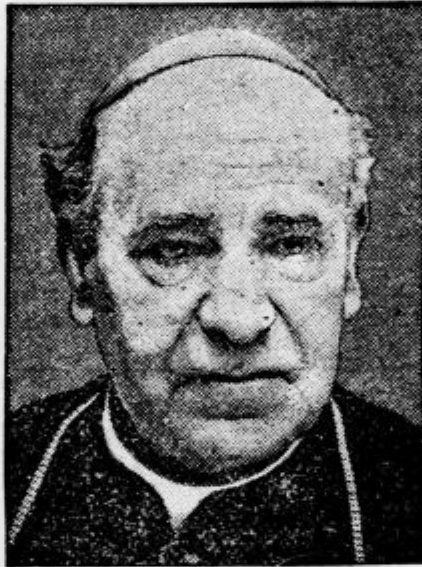
Novi nemški poslanik v Beogradu

A. Dufour-Ference

Je bil doslej nemški glavni podtajnik pri Društvu narodov. Poslanik izhaja, kakor kaže njegovo ime, iz stare francoske rodbine

Iznani nuncij

Ruiz y Flores,

ki ga je mehiška vlada izgnala iz dežele zaradi konflikta z rimsko kurijo

Avtentična podoba Odrešenika?

V turinski katedrali hranijo »mrtvaški prt Kristusov«, ki mu cerkvene oblasti doslej niso hotele priznati pristnosti, dasi je je skušal dokazati že pred kakšnimi 30 leti pariški učenjak dr. Vignon. Z novimi dokazili je nastopil sedaj Kazimir Prosznisky, ki se sicer ne bavi toliko s prtom samim, kolikor z njegovo fotografijo iz leta 1898. Ta fotografija je odkrila črbe, ki prostemu očesu niso vidni. Slika kaže obraz, ki soglaša s tradicionalnimi Kristusovimi slikami. Važna razlika pa je ta, da se odtisi žbželjev ne vidijo na dlani, temveč na zapestju.

Prt je bil prej last savojških vojvod in o njegovih zgodovini do 12. ali celo 14. stoletja nam ni ničesar znano. Zdi se, da bodo cerkvene oblasti po delu Proszniskoga uvedle novo raziskavo te svojevrstne relikvije.

Domov so ga pozvali

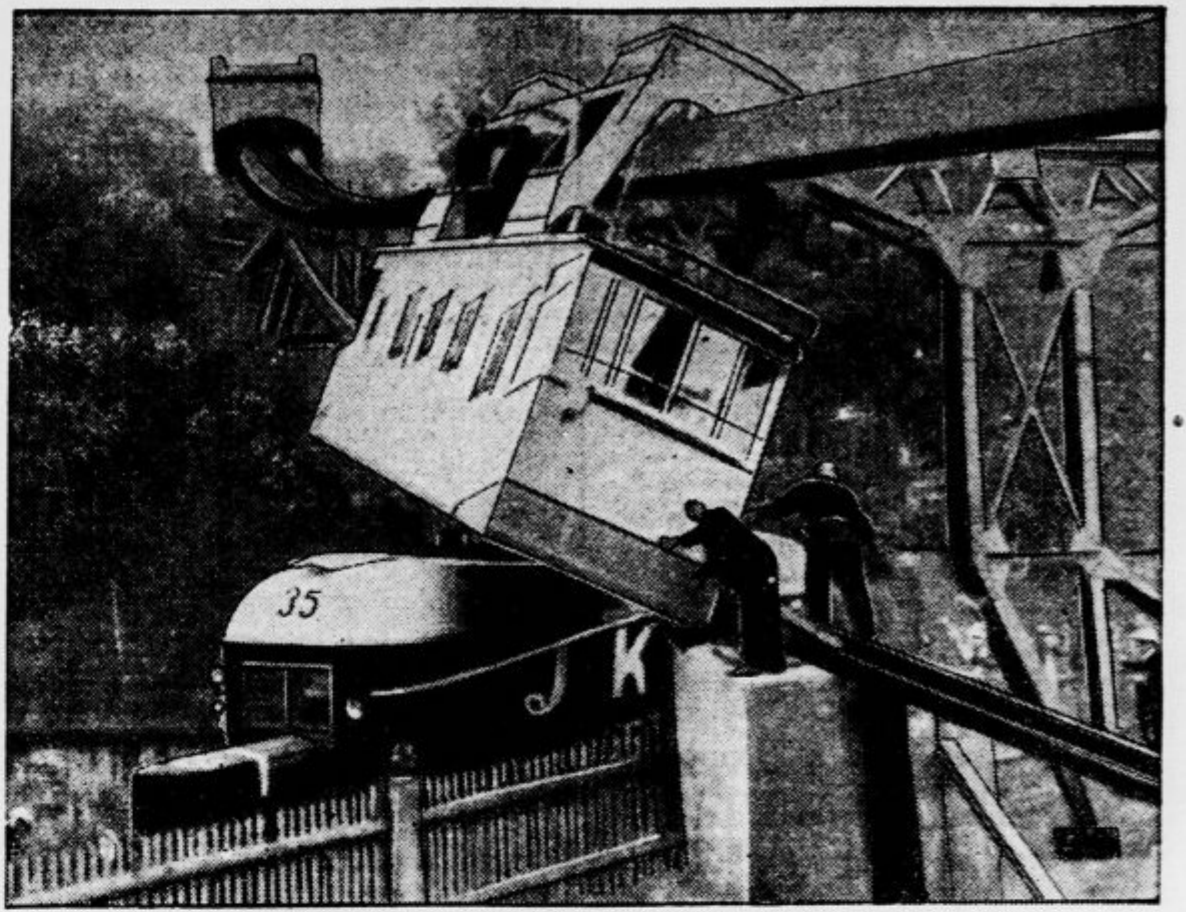

Rumunski prestolonaslednik Mihael

Je zadnje čase potoval v spremstvu svoje matere princese Helene po Angleškem. Zaradi pisanja angleških listov o tem potovanju pa je kralj Karol pozval princa domov

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Transportni avto in žična železnica

V Loschwitzu pri Draždanah je trčil neki visoki transportni avtomobil v žično železnico. Takšna nesreča se v tem kraju ni primerila že trideset let

Energija je večna

Zakon o ohranitvi energije, ki ga je odkril zdravnik Robert Wilhelm Mayer, spada med temeljne zakone modernega naravoslovja.

Prav za prav bi se nam moralo zdeti čudno, da je bilo treba ta zakon šele odkriti, kajti samo ob sebi je umevno, da energija ne more nastajati iz nič, kakor se tudi ne more spremeniti v nič. Toda pomisliti moramo, da se je človeštvo stoletja vdajalo neutemeljeni misli, da se bo nekemu nekoč posrečilo izumiti perpetuum mobile, ki bi proizvajal silo iz nič in bi deloval s to silo večno. Še danes je dovolj takšnih fantazov, ki verujejo trdno v perpetuum mobile, dasi nam je postal Mayerjev zakon samo ob sebi umeven. Za tisti čas pa je pomenil tako prevratno misel, da je tedanjí odlični fizik Poggen-dorf razpravo o tem epohalnem odkritju, ki mu jo je dal Mayer, namesto da bi jo objavil, zaprl v »muziceo in nanjo »pozabil«.

Tako je novemu spoznanju za nekaj časa zaprl pot v javnost in dasi je to spoznanje končno le zmagalo, da je Mayer plačal za ceno svojega duševnega zdravja. Ena temeljnih trditve zakona o ohranitvi energije je ta, da se sila ne dajo uničiti, pač pa so spremenljive. Kjerkoli je neka sila navidezno izginita, se mora pojaviti v drugi obliki. Grove, Edisonov predhodnik, je napravil zanimiv poskus, da je dokazal to sorodstveno razmerje med raz-

nimi oblikami energije. Fotografsko ploščo je položil v posodo, ki je bila napolnjena z vodo in je samo na eni strani propuščala svetlobo skozi stekleno steno. Tudi ta stena je bila zagrnjena s pokrovom. Med fotografsko ploščo in stekleno steno je namestil srebrno mrežo, ki je bila zvezana z enim koncem Breguetove spirale, posebne priprave, ki kaže najmanjše temperaturne spremembe. Plošča je bila zvezana s peto ovojjo galvanometra in zvezana sta bila s svoje strani z nadaljnjo žico galvanometer ter spirala. Čim je Grove odkril pokrov čez stekleno steno, je padla na fotografsko ploščo svetloba in istočasno sta se premaknili igli na Breguetovi pripravi in na galvanometru. Tako je Grove iz svetlobe kot prvotne sile dobil kemično delovanje na plošči, kemična sila se je spremenila v žicah v električno silo, ta v ovojih galvanometra v magnetiko, a v Breguetovi spirali se je tvorila toplota. Končni efekt vseh teh sprememb je bilo gibanje v iglah. Sile se ne dajo uničiti in njih spremembe se vršijo v enakovrednih količinah. Znanosti se do danes sicer še ni posrečilo popolnoma, da bi določila enako-vredne količine toplote, svetlobe, elektrike, magnetizma in kemične sile, vendar pa je že ugotovila ekvivalente med gibanjem in toploto. Toplota, ki segreje kilogram vode za 1 stopinjo Celzija, bi mogla ta kilogram dvigniti 427 m visoko.

Stabilno letalo

Dumažan Julij Ziegler je po dolgoletnih poskusih zgradil letalo doslej neslušne stabilnosti. Strokovnjaki, ki so si ogledali njegov aeroplan in ki so prisostvovali letalskim poskusom, smatrajo, da bo Zieglerjev izum povzročil preobrat v letalstvu. Zieglerjevo letalo se ne maje in ne naha, ne pade iz višine niti zaradi trupa, ne zaradi kril, dvigne se z zemlje v zrak laikno z najtesnejšega prostora in se samo z ostrgo ustavi na zemlji. Poglavitna novost tega aeroplana je turbinsko krilo, ki daje letalu velikanke prednosti. Ziegler je imenoval svoje letalo Z III. Namenil ga je za letoletno na daljše proge. Oblasti so mu že izdale zadevno koncesijo.

Letošnji kandidati za Nobelovo literarno nagrado

Po poročilih švedskih listov imajo največ upanja, da dobe letošnjo Nobelovo nagrado za književnost sledeči pisatelji: Francoz Paul Valery, nemški pesnik Stephan George, Rusa Maksim Gorki in Ivan Bunin ter Grk Kostas Palamas. Med temi kandidati bo komisija izbrala najprimernejšega in mu podelila nagrado.

Odpravljena šolnina

Francija je letos odpravila šolnino na svojih srednješolskih zavodih. Posledice ukrepa so se takoj pokazale. Na srednje šole je navadilo toliko otrok, da so morali skoro povsod odpreti sporednice. Francoški dijaški roditelji močno pozdravljajo to naredbo, ker je slednjič odprla vsem starševom brez razlike pot v srednjo šolo in skozi njo v boljše eksistenco.

Novo sredstvo proti siflisu

Dunajski zdravnik dr. Ludwig Spitzer je začel z uspehom uporabljati staro metodo za zdravljenje siflisa, ki obstoji v tem, da se bolniku injicirajo povzročitelji bolezni, ki so jim odvzeli škodljivost. Kulturo teh povzročiteljev je bilo težko vzgojiti, a se je le končno posrečilo ruskemu učenjaku Donacsevskemu, pokojnemu japonskemu raziskovalcu Nogašiji, in pred kratkim berlinskemu profesorju Hilgermannu. Dr. Spitzer je s Hilgermannovimi bacili dosegel mnogo uspehov baje v najtežjih primerih.

Predpotopni slon v južni Italiji

Pri južnoitalijskem kraju Pignataru so odkrili v zadnjem času čeljust predpotopne pošasti. Pripadala je neki vrsti slona in meri 70 cm v dolžino in 50 cm v širino, tehta pa dvojni stot. Okla so rahlo zakrivljena in merijo 2,75 v dolžino. Že leta 1926. so našli v istem ozemlju ostanke neke druge paleontološke živali.

Omet iz vina

Neki budimpeštanski list pripoveduje zanimivo zgodbo o novi vrsti uporabe vina. V nekem severmadžarskem kraju so hoteli zgraditi nove hiše v vinogradu na skalnatih tleh. Ker ni bilo v bližini dovolj vode za omet, so si izmislili vinčarji, ki so si hoteli zgraditi te hiše, da bi namesto vode uporabili vino. V kletah ga ni manjkalo in ker ga ne morejo prodati, je itak skraj brez cene. Zidarjem so torej dali na razpolago toliko polnih sodov, da jim ni bilo zadosti samo za pitje, temveč tudi za omet.

Več jih sežgo kakor pokopljejo

Praški mestni pogrebni zavod objavlja zanimive številke, ki pričajo, da se je sežiganje mrtvih že močno udomachilo v česl. prestolnici. Krematorij se je tako priljubil ljudem, da je danes že več sežigov nego pokopov. Med osebami, ki se dajo sežigati, prevladujejo katoličani. Pripadnikov drugih ver je v primeri z njimi naravnost malo.

Kriza kakor povsod

Znanstveni sodruštvijski vseslovesni so v socialističnem listu »Pravo ljud« objavili vest, da se niso prejeli redne plače za avgust. Ker se univerzitetne uprave ne brigajo zanje, so sklenili vplivati naravnost na pristojno ministrstvo, da uredi to za vse neprijetno vprašanje.

Ponesrečen start Winklerjeve rakete

V četrtek, 6. t. m. je nemški ing. Winkler skušal spustiti svojo raketo v zrak. Poskus se je začel popoldne ob 15. uri 30 minut. Raketa pa se je dvignila samo do višine 15 m, tam pa se je razpočila z močno detonacijo in se raztreščila ter razdejala vse v krogu nekaj kvadratnih metrov.

Eksplozija rezervnega gazometra

V La Rouvières na belgijskem ozemlju je te dni eksplodiral rezervni gazometar. Eksplozija je usmrtila več oseb in napravila precejšnjo gnotno škodo.

ANEKDOTA

Skladatelj Spontini je prišel nekoč k nekemu slavnostnemu koncertu s kopico odlikovanj na prsih. »Glej,« je dejal neki godbenik v orkestru svojemu tovarišu, »Spontini ima toliko odlikovanj, Mozart pa nobenega.« Spontini je to slišal in se obrnil k možu: »Dragi moj, Mozart jih tudi ne potrebuje!«

Vsak dan ena

»Vaš mož govori v spanju? Temu zlu se bo kmalu našla pomoč!«
»Ne, ne, gospod doktor — želela bi samo, da bi jasneje govoril.«

Michel Zévaco:

163

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Med važnimi vratni, ki so bila na stečaj odprta, je Jehan opazil drendav ljudi, ki se jim je silno mudilo, temu v hišo, onemaj nje. Nekateri so prihajali in odhajali na konjih, drugi peš. Na častnem dvorišču je bila prava gneča plemičev, častnikov, vojakov m lakejev; kočije, nosilnice in konji so previrali drug drugega; nekateri jezdeci so držali svoje živali za vavete, drugi so jih bili privzeli za obroče, ki so bili vdeleni v zid.

Vse to je daleč prekašalo življenje v Concinijevi hiši, ki je bilo tiste dni dokaj skromno. Naj se je držal Pardaillanov sin na pogled še tako napeto in malomarno, vendar ga je ta prizor v srcu nekoliko oplasil. Zato je bil grofu Candalskemu vs hvalen ko ga je odvedel naravnost v notranje prostore. Tam je bilo vsaj mirno in samotno.

Candale je dal primesti steklenko plemenitega vina in suhih pogaj; trčil je z »dragocenim novincem«, kakor ga je bil imenoval, nato ga je pa pustil samega in stopil obvestiti očeta. Prej ko čez pet minut se je vrnil z dokaj nezadovoljnim obrazom.

»Gospod vojvoda se ta trenutek posvetuje z nekimi gosti,« je dejal. »Sprejel vas bo, ko ti odidejo, in vas prosi, da bi trenutek potrpele.«

Jehan je čutil, da pomeni ta odgovor očitno naklonjenost. Po gneči, ki je bila na dvorišču, si je lahko mislil, kako mora biti šče v predsobnih. Zato je veselo odvrnil:

»Izvrstno, gospod. Počakal bom.«

»To še ni vse... Pustiti vas moram samega, da izvršim neko povelje... Moja odsotnost ne bo dolgo trajala. Ali vam je ljubše da vas dam odvesti v kako predsobje?«

»Nikar!« je živahno rekel Jehan. »Prav rad sem sam. Čakal vas bom tu, dokler se ne vrnete, ako vam ni nevšečno.«

»Kaj še, gospod! Izpizite med tem steklenko in ne pozabite, da ste doma. Ako bi česa potrebovali, je tukaj zvonec.«

Na te ljubeznive besede se je Jehan vladno naklonil. Po Candalovem odhodu, je jel hoditi iz kota v kot. Ko je prišel mimo teže zavesne, ki je zakrivala neka vrata, je začel premikanje stolov. Nehote je obstal in razločno ujel glas, ki je rekel:

»Tukaj, madame, se lahko razgovarjava po mili volji, ne da bi se nama bilo bati poslušalcev. To je stanovanje mojega sina Candalskega, ki sem ga nalašč poslal z doma.«

»Vraga!« je zamrmral Jehan, ki mu je mahoma postalo zelo neprijetno.

Ze je hotel zakashtati ali podrsati z nogo, da bi opozoril dvojico v sosednji sobi, ki je mislila, da je nihče ne sliši; a tedajci je začul ženski glas:

»Vem, vojvoda, da nimate radi menihov. A vendar sem se usodila in privedla enega izmed njih s seboj.«

»Signora Concinijeva!« je pomislil Pardaillanov sin. »O, če je tako, je stvar drugačna! Concini in njegova žena bi me utopila v žlici vode. Pravico imam, da zvem, kaj snujeta... Poslušajmo in glejmo, kaj bo.«

In namestu da bi bil podrsal, kakor je hotel storiti, je Jehan otrpnil, pritegnil sapo, rahlo odgrnil zaveso in izza priprtih vrat oprezno pogledal v sosednjo sobo.

Zagledal je vojvoda Epermonskega, ki ga je na oko poznal, Leonoro Galigai in nekoga meniha, visokega starca z blagim obrazom in veličastnimi kretnjami. Vsi trije so sedeli.

»Madame,« je z vidno hladnostjo odvrnil Epermon, »ker ste ga vi privedli, mi je častiti oče dobro došel.«

Leonora se je drobno nasmehnila in skrivaj ošmrla meniha z očmi.

»Ta redovnik namreč ni kdor si bodi,« je dejala. »To je mož, ki mu kraljica popolnoma zaupa. Tisti je, ki se v svoji skromnosti nikoli ne pokaže pri belem dnevu, a nas vendar vse vodi in ravna. Zdam se mu zdi, da je prišel trenutek, ko mora stopiti iz mraka. Zato vam rečem toliko, kolikor smem: temu menihu je ime Klavdij Acquaviva. Z njim se boste poslej pogajali.«

Ošabni obraz, ki ga je kazal bivši milostnik nasproti vsakomur kdor je bil nižji od njega, je mahoma izginil. Osupli Jehan je videl, kako je velikaš vstal, se globoko priklonil in zajecjal:

»Oprostite, prevzvišeni, tega nisem slutil!«

»Oho!« je pomislil Jehan. »Kdo pa je ta menih, da se tak mo-gočnik, kakor je vojvoda Epermonskega, toli hlapčevsko klečeplazi pred njim? Poslušajmo, kaj bo, tri sto vragov!«

Acquaviva je sprejel počaščenje takisto mirno kakor prej zaničevanje. Kakor da bi imel poslej pravico ukazovati, je rekel s tisto blago mehko, ki je bila zmerom značilna zanj:

»Sedite, sin. In imenujte me, prosim, samo velečastitega.«

D' Epermon se je spet naklonil in ubogal, kakor bi bil ubogal samega kralja.

»Kako je to, velečastiti?« je zamrmral z nekakšno tesnobo.

»V Parizu ste? Kolikšna nepredvidnost! Razen če...«

»Časi dozorevajo, gospod. To ste menda hoteli reči?«

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo za zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kuma«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najemu«, »Poseda«, »Lokal«, »Stano-vanje odda«, »Stroje«, »Vrednoto«, »Informacije«, »Življeno«, »Obrite in Les« ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zaslužke, če se z oglašom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si po pod temi rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakah

vsaka beseda 50 par. Pri vseh oglaših, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.— Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo po Din 15.— Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ost-roma jih je vpslati v pismu obenezi s naročilom.

Desetlje in zadovoljstvo
je samo, kadar prinesete svojem fini kamgarn ali sportni ševitov za moško obleko, ali fino voleno za damski plašč ali kostum iz trgovine

A. Zlender
Ljubljana, Mestni trg 22
Priznana najugodnejši nakup dobrih kvalitet

Modistino
samostojno šije za takoj industri. Klobukar Schuster S., Zagreb, Jurčkova 16. 40498-1

Mlado natarikar
sprejemno takoj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 40497-3

Začetnico
podjetno, s primerno iz-obrazno, za organizacijsko posamezno sprejemanje. Točne pogoje na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Tajnice«. 40495-1

Izučeno voziljo
za vsa robna dela, ki ima pravico na lastno konesanje in bi bila pripeljane na prevozno agencijo — sprejemno kos družabno. Pismeno poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Vozilja«. 40492-1

Višji natarikar
ali direktor se šije za kofe-restorant v Zagrebu, s priključkom elničnega pomenja lokala. — Iščo lahko pristopi kot družabnik ali v zvezi s nakup ali kup. Poudarje s področja — razpisni šiv garnituro na Puhobas, Zagreb, Biosa 9 — pod br. 30773. 40490-1

Klaviriskinjo
(račetnik) 18 let. Javi naj se tudi obiska s do-hujem sopran glasom. Za-slav: Kapelnik Gojak. Sr. Mitroviča. Kralja Petra trg št. 89. 40492-1

Za damsko kapelo
šijem 15—20 let staro va-jeniko za petje, s dobrih glasov, pred stanovanju, brez in 500 Din mesečno plače. Poudarje na naslov: Draža Raparot, Beograd, Gradska ulica št. 50. 40441-1

Tarzan, kralj džungle
DRUGI DEL

Tu je bilo vse, kar mu je bilo drageo v mladostnih letih: mali potček, črna gošava... Tisoči ptic so se izpreletavali v svojih pisanih oblekah; rujeno cvetje je pogajalo pri tleh in se občasno izvišav. Tarzan, hejence opice Kale, se je vračal v svoje kraljestvo. Vrgel je glavo nazaj, in tišnja džungle je vztrepetala od njegovega živjega opičjega krika.

Praktikantinja
absolventinja trg. šole, šije mesno za takoj. Poudarje pod »Tajnice« na oglaš. oddelku »Jutra«. 40492-2

Uradnik
absolvent dvostranske trg. šole, z nad desetletno prakso, vešč vseh pisarni-skih del, zlasti pri stari-nih podjetjih, hitro in dober računski, smotan slov., arhivski in nemški-ga jezika, želja namoženje za takoj ali pozneje. Cenj. poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Vestno in hitro«. 40494-2

Sofer-mehanik
samelj, star 28 let šije boljše stalno meso. Na-slov pove oglašni oddelku »Jutra«. 40493-2

Pouk
Beseda 1 Din; za da-janje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaški, ki iščejo instrukcije, pla-čajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za da-janje naslova 5 Din. (4)

Šoferska šola
Gojko Pipenbacher se je preselila na Gvapo svetsko cestno štev. 1 (pri Figovca na dvorišču).

Korepetitorij
za vse strojnijske pred-mote, instruirajo strokovni-profesorji. Uspeh zagotovljen, cene nizke; revni in skopi na zario posnet. Informacije daje Dopsna trgovska šola, Prataška ulica 57. 341-4

Prodaj
Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za da-janje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (6)

3 plinske peči
»Prometheus«, dobro obranjene takoj ugodno prodaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 40490-6

Malinovec
pristvo in naraven, s čistim sladkorjem. Vrhunec se zabi na male in velike v lekarni dr. G. Pivčič, Ljubljana, Dunaj-ska cesta 6. 226

Po nizki ceni
prodajam dobro obranjeno kolo, vsaj petdeset, suk-njo za 16 let starega gos-poda in harnično. Na-slov pove oglašni oddelku »Jutra«. 40446-6

30—35.000 Din
posojila iščem za 6 mesecev proti varni garanciji. Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Varnost«. 40495-16

Pridelaj
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (8)

Zelje
varšilnikovo v glavicah in krompir zgodnji, hran, rosa in belj nudi na vagono Alfred Stern, Vidovec pri Va-raždinu. 40490-33

Suhe gobe
po najvišjih cenah kupuje vrhča Oskar Marič, Pazj, telefon št. 98. 30491-35

Kupim
Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za da-janje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (7)

Eternit
sive barve, že nekoliko rabljeno, oca 100 m² kupi takoj SPD v Škofji Loki, kamor naj se pošljejo po-sudbe. 40495-7

Rebrastih cevi
okoli 30 kosovov starih nabimo. Poudarje na Ste-klarno v Hrasniku. 40495-7

Vozove
zapravljenke na peresih, enopredni kmečki voz in 2 ročni dirj. prodam. — Sprejemno za 16 let starega vajenca F. Kožar, kovšč. Domžale 30400-6

Otroško kolo
in plešni stroj poceni prodam. Pojselja dje »Sagera, prehod Vik-torije Aleksandrova c. 4. 40494-6

Otroška postelja
lečena, poceni napredaj v Škofji ulici 10/II, deono. 40493-4

Ribarsko pravico
Cerkije št. prodam. Na-slov pove oglašni oddelku »Jutra«. 40492-6

Knjige
Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za da-janje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (8)

Valvasor-ja
poceni prodam — tudi na odplačevanje. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 40493-8

Knjige
nemških avtorjev, romane, najpogoste, dobro obranje na knjig. Poudarje pod »Knjige« na oglaš. oddelku »Jutra«. 40490-8

Auto, moto
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (10)

Ford Cabriolet
3—4 sedelno, v prvotnem stanju vožen 25.000 km, prodam za 28.000 Din. Na oglaš. v Kamenici, Sotna št. 21. V. Stuzai. 40417-10

Štirisedežni avto
odprt, malo rabljen, dobro obranjen, s majhno sapo raba kupiti. Ulica Ljubljana, Mestni trg 11. 40490-16

Kapital
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

30—35.000 Din
posojila iščem za 6 mesecev proti varni garanciji. Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Varnost«. 40495-16

Pridelaj
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (8)

Zelje
varšilnikovo v glavicah in krompir zgodnji, hran, rosa in belj nudi na vagono Alfred Stern, Vidovec pri Va-raždinu. 40490-33

Suhe gobe
po najvišjih cenah kupuje vrhča Oskar Marič, Pazj, telefon št. 98. 30491-35

Kupim
Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za da-janje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (7)

Eternit
sive barve, že nekoliko rabljeno, oca 100 m² kupi takoj SPD v Škofji Loki, kamor naj se pošljejo po-sudbe. 40495-7

Rebrastih cevi
okoli 30 kosovov starih nabimo. Poudarje na Ste-klarno v Hrasniku. 40495-7

Salonsko garnituro
kupim. Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Salonska«. 40494-7

Email železno peč
dobro obranjeno kupi v Vik-tora, Knašjeva ulica št. 4 40493-7

Svetel lokal
z elektriko, pitnom in vo-dovodom — na vogalu Napoleonovega trga in Go-spodske ulice takoj oddam. Le restni reflektansi naj se oglašje med 8. in 4. ure popoldne na Napoleonovem trgu 7/II, levo. 40492-19

Trgovski lokal
ob tramvaju v središčni me-sta oddam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40492-19

Dijaške sobe
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Visokošolka
šije pri boljši družini so-bo s hrano, vsa okrbno in uporabo klavirja. Poudarje s navredbo cene na področ-ju »Jutra« v Mariboru pod šifro »Mariborčanka«. 40491-22

Dopisi
Vsaka beseda 3 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (24)

Gospodinja
presti dobročinstva gos-poda za 400—500 Din mesečno. — Poudarje prost na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Signora vrtnice«. 40493-24

Kotiček
Kam vam naj pojem? Sem hram Ljubljane. — Javite pod staro šifro. 40492-24

Pozor, vdovec!
Jutri popoldne sestank pri Mačku za vodo. 40495-24

Ta način
je mogoč samo med nama 40474-24

Glashila
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (25)

Črn pianino
dobro obranjeno, prodam za 5000 Din. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 40494-26

Črn pianino
hrupno, po izredno nizki ceni napredaj na Glincah pri Ljubljani, cesta VII/31 40497-26

Živali
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (27)

Pes - ovčar
nemško pasmo sive barve, dobro ozranjena, je usel. — Očda naj se: Jos. Bergman Ljubljana, Pojažanska cesta št. 85. 40492-28

Stroje
»Spremljajo«, stroj za »Nopca« in stroj št. 12 ali 14/100 kupim. Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Dobro obranjena stroja«. 40490-29

Lokali
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (10)

Manjšo trgovino
mikrosko, silničasto, buf-fet ali kaj podobnega kupim ali v zvezi v najem. Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »S prva 1925«. 40499-19

Lokal
rodnijski, na galerijski, iščem v promet ulici Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Prometna uli-ca v Ljubljani«. 40490-19

Lokal
primeren za gostilno, buf-fet in silnično, obstojel 3 s sobi in kuhinjo, oddam s 1. novembrom na promet. — Sosednja na Jelšci. Pojselja dale Herman Jozica, ali pri Forškova, 40492-20

Valčni mlin in žago
na stalni vodni vod (200 HP), ob izelentni ugodno prodam. Pripravno tudi za vsako drugo industrijo. — Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Vseje podjetje«. 40495-20

Enonadstropno hišo
nova, davka prosto, prodam na Brdu pod Šmarno goro št. 38. Cena 65.000 Din. 40499-20

Nova koža v 3 dneh!

SOJEDCI, RAZŠIRJENE ZNOJNICE, ČRNE PIKE IZGINIJO S POMOČJO TEGA NOVEGA ENOSTAVNEGA SREDSTVA.

Uporabljajte sedaj to novo izvanredno odkritje. In, ko se boste gledali v zrcalu, boste vzklizili: »Čudol!«

Vaši sojedci bodo izginili. Dobili bode-te novo, svetlo, baržunasto kožo in krasno polt. Po 7 letih raziskavanja in eksperimentov iznašli so učenjaki krema Tokalon, hrano za kožo (bele barve) na mastno. Ona vsebuje pripravljeno svežo točleno smetano in olivno olje kombinirano z dodatki, ki krepe in napno kožo in ji dajo belo barvo. Prodira takoj v kožo ter razkraja nečistosti na dnu znojnice, vleže česar črne pike hitro izginejo. Razdržene kožne žleze se hitro umirijo, a razšir-jene znojnice se skrčijo; tudi najtemnejša in najodpornjša koža postane bela, nežna in mladostno sveža. Ona daje koži; nov čar in novo dražet ter svetlo in belo polt, katere na drug način ne morete dobiti — a tako, samo v 3 dneh.

Tri sob. stanovanje
parkeirano, z vsemi priključki, kopalnico in vrtom odda v upravljajočo na Trški cesti št. 26. 40497-31

Stanovanje
soba, kuhinje in priključki oddam takoj v Kuzniškovi ulici 19. 40493-31

Dvosob. stanovanje
s priključki oddam s 1. novembrom v Glinški ulici št. 6. 40494-31

Tri sob. stanovanje
s priključki oddam takoj ali s 1. novembrom. Na-slov pove oglašni oddelku »Jutra«. 40493-31

Dvosob. stanovanje
komfortno, blizu tramvaja v Vodnari oddam za 400 Din. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 40496-31

Stanovanje
3 sob, kopalnice, verande, kletnih prostorov in vrt. pod Rotkova oddam s 1. novembrom. — Pojselja in šupljiča na Viču. 40491-31

Črn pianino
dobro obranjeno, prodam za 5000 Din. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 40494-26

Črn pianino
hrupno, po izredno nizki ceni napredaj na Glincah pri Ljubljani, cesta VII/31 40497-26

Živali
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (27)

Pes - ovčar
nemško pasmo sive barve, dobro ozranjena, je usel. — Očda naj se: Jos. Bergman Ljubljana, Pojažanska cesta št. 85. 40492-28

Stroje
»Spremljajo«, stroj za »Nopca« in stroj št. 12 ali 14/100 kupim. Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Dobro obranjena stroja«. 40490-29

Lokali
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (10)

Manjšo trgovino
mikrosko, silničasto, buf-fet ali kaj podobnega kupim ali v zvezi v najem. Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »S prva 1925«. 40499-19

Lokal
rodnijski, na galerijski, iščem v promet ulici Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Prometna uli-ca v Ljubljani«. 40490-19

Lokal
primeren za gostilno, buf-fet in silnično, obstojel 3 s sobi in kuhinjo, oddam s 1. novembrom na promet. — Sosednja na Jelšci. Pojselja dale Herman Jozica, ali pri Forškova, 40492-20

Valčni mlin in žago
na stalni vodni vod (200 HP), ob izelentni ugodno prodam. Pripravno tudi za vsako drugo industrijo. — Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Vseje podjetje«. 40495-20

Enonadstropno hišo
nova, davka prosto, prodam na Brdu pod Šmarno goro št. 38. Cena 65.000 Din. 40499-20

Hišo
pripravno za kraljaka. Mi-lavničarja, najboljši pa za peka ali trgovca, takoj prodam 2 minuti od tram-vaja. Depije na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Vseje podjetje«. 40497-20

Lokali
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (10)

Manjšo trgovino
mikrosko, silničasto, buf-fet ali kaj podobnega kupim ali v zvezi v najem. Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »S prva 1925«. 40499-19

Lokal
rodnijski, na galerijski, iščem v promet ulici Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Prometna uli-ca v Ljubljani«. 40490-19

Lokal
primeren za gostilno, buf-fet in silnično, obstojel 3 s sobi in kuhinjo, oddam s 1. novembrom na promet. — Sosednja na Jelšci. Pojselja dale Herman Jozica, ali pri Forškova, 40492-20

Valčni mlin in žago
na stalni vodni vod (200 HP), ob izelentni ugodno prodam. Pripravno tudi za vsako drugo industrijo. — Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Vseje podjetje«. 40495-20

Enonadstropno hišo
nova, davka prosto, prodam na Brdu pod Šmarno goro št. 38. Cena 65.000 Din. 40499-20

Hišo
pripravno za kraljaka. Mi-lavničarja, najboljši pa za peka ali trgovca, takoj prodam 2 minuti od tram-vaja. Depije na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Vseje podjetje«. 40497-20

Lokali
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (10)

Manjšo trgovino
mikrosko, silničasto, buf-fet ali kaj podobnega kupim ali v zvezi v najem. Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »S prva 1925«. 40499-19

Lokal
rodnijski, na galerijski, iščem v promet ulici Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Prometna uli-ca v Ljubljani«. 40490-19

Lokal
primeren za gostilno, buf-fet in silnično, obstojel 3 s sobi in kuhinjo, oddam s 1. novembrom na promet. — Sosednja na Jelšci. Pojselja dale Herman Jozica, ali pri Forškova, 40492-20

Valčni mlin in žago
na stalni vodni vod (200 HP), ob izelentni ugodno prodam. Pripravno tudi za vsako drugo industrijo. — Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Vseje podjetje«. 40495-20

Enonadstropno hišo
nova, davka prosto, prodam na Brdu pod Šmarno goro št. 38. Cena 65.000 Din. 40499-20

Hišo
pripravno za kraljaka. Mi-lavničarja, najboljši pa za peka ali trgovca, takoj prodam 2 minuti od tram-vaja. Depije na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Vseje podjetje«. 40497-20

Lokali
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (10)

Manjšo trgovino
mikrosko, silničasto, buf-fet ali kaj podobnega kupim ali v zvezi v najem. Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »S prva 1925«. 40499-19

Lokal
rodnijski, na galerijski, iščem v promet ulici Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Prometna uli-ca v Ljubljani«. 40490-19

Lokal
primeren za gostilno, buf-fet in silnično, obstojel 3 s sobi in kuhinjo, oddam s 1. novembrom na promet. — Sosednja na Jelšci. Pojselja dale Herman Jozica, ali pri Forškova, 40492-20

Valčni mlin in žago
na stalni vodni vod (200 HP), ob izelentni ugodno prodam. Pripravno tudi za vsako drugo industrijo. — Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Vseje podjetje«. 40495-20

Enonadstropno hišo
nova, davka prosto, prodam na Brdu pod Šmarno goro št. 38. Cena 65.000 Din. 40499-20

Hišo
pripravno za kraljaka. Mi-lavničarja, najboljši pa za peka ali trgovca, takoj prodam 2 minuti od tram-vaja. Depije na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Vseje podjetje«. 40497-20

Lokali
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (10)

Manjšo trgovino
mikrosko, silničasto, buf-fet ali kaj podobnega kupim ali v zvezi v najem. Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »S prva 1925«. 40499-19

Lokal
rodnijski, na galerijski, iščem v promet ulici Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Prometna uli-ca v Ljubljani«. 40490-19

Lokal
primeren za gostilno, buf-fet in silnično, obstojel 3 s sobi in kuhinjo, oddam s 1. novembrom na promet. — S

STARA JE NADGLASANA IN ON KUPUJE SREČKO PRI KOLEKTURI „HERMES“

SEVEDA KER SEM KUPIL SREČKO PRI „HERMES“
ZAGREB, Jelačićev trg št. 6, Pod zidom št. 6
 nasproti tržnici
 Naročila iz provinc z navadno dopisnico na poštni pret. 111.
 11923

Oskrbovane planinske koč

SPD sporoča, da so odprte in oskrbovane sledeče planinske koč in domovi:
 V Triglavskem pogorju: Erjavčeva koč na Vršiču je odprta ob sobotah in nedeljah, na dan pred praznikom in na praznik do vstevši 1. novembra t. l. Kdor želi koč posetiti med tednom, naj se zgleda pri g. Julki Pečarjevi v Kranjski gori.
 Za Aljažev dom v Vratih: velja isto kot za Erjavčeva koč na Vršiču. Radi poseta med tednom se je oglašiti pri Gregorju Lahu, vodniku v Mojstrani. Triglavski dom na Kredarici je odprt ob sobotah in nedeljah do vstevši 16. oktobra t. l. Za poset med tednom se je oglašiti pri oskrbniku Francu Sestu v Srednji vasi v Bohinju.

Koča pri Triglavskih jezerih je zaprta Kdor jo želi posetiti, naj se zgleda pri oskrbniku Ivanki Zvanovi v Srednji vasi, v Bohinju.

Malnarjeva koč pod Črno prstjo je odprta in oskrbovana do 1. novembra t. l.

Orožnova koč pod Črno prstjo je odprta in oskrbovana le ob sobotah in nedeljah, na dan pred praznikom in na praznik; to pa samo v slučaju lepega vremena. Kdor bi se hotel poslužiti koč naj se zgleda pri oskrbniku g. Ivanki Smukarjevi v Bohinjski Bistrici št. 15.

V Karavankah: Za Kadilnikovo koč na Golici velja isto kot za Erjavčeva koč. Zaradi poseta med tednom se je oglašiti pri oskrbniku g. H. Medja pri Sv. Križu - Planina nad Jesenicami.

Spodnja koč na Golici bo odprta in oskrbovana do 17. oktobra t. l., po tem dnevu pa kot za Erjavčeva koč na Vršiču. Zaradi poseta med tednom se je oglašiti pri oskrbniku C. Dornič, Sv. Križ - Planina nad Jesenicami.

V Kamniških Alpah: Dom v Kamniški Bistrici, Dom na Krvavcu in koč na Veliki planini so vse leto oskrbovani.

Cozova koč na Kokrškem sedlu in Kamniška koč na Kamniškem sedlu sta odprti ob sobotah in nedeljah do vstevši 6. oktobra t. l. Za poset med tednom se je oglašiti pri oskrbniku Doma v Kamniški Bistrici.

Češka koč in Krekova koč sta zaprti. Vse leto sta odprta in oskrbovana hotel Zlatorog in Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru. Ostale koč so oskrbovane le za silo.

Savinjska podružnica SPD v Celju sporoča, da so odprte sledeče koč:
 Pliskernikova in Tillerjeva koč v Logarski dolini, Mozirska koč na Mozirski planini in Celjska koč v Celjskem pogorju.

Kocbekov dom na Korošici in Frischaufer dom na Okrešlju sta zaprta.

Podružnica SPD v Radovljici sporoča, da je Vilfanova koč na Begunjski odprta in oskrbovana le ob nedeljah, dokler bo lepo vreme.

Podružnica SPD v Kranju sporoča, da je Valvazorjeva koč stalno odprta.

Prešernova koč na Stolu pa le ob sobotah in nedeljah do 16. oktobra t. l.

Mežiška podružnica SPD »Peca« v Mežici sporoča, da je Uletova koč na Peci odprta do 16. oktobra t. l., po tem dnevu pa bo koč oskrbovana ob sobotah in nedeljah do 1. decembra t. l., če bodo dospeli prijave. Ker je padlo na Peci že precej snega, je upati, da bo zimska sezona na Peci še pred 1. decembrom pričela.

Čim bodo snežne razmere na Peci za smučanje ugodne, bo koč stalno oskrbovana celo zimo. V koči je nameščenih za zimske posetnike 44 postelj v kurjenih sobah. Vse prijave glede poseta je pravčasno javiti podružnici »Peca« v Mežici.

Razvitje zastave Zveze vojnih invalidov

Nj. Vel. kralj Aleksander I. je blagovoljno podariti zvezi vojnih invalidov kraljevine Jugoslavije zastavo iz teške svile, ki bo blagoslovljena in razvita dne 6. novembra pri spomeniku kneza Mihajla v Beogradu. Zastavi bo kumoval Nj. V. kralj, svečanemu aktu pa bodo prisostvovali predstavniki diplomatskega in častniškega zbora, predstavniki kraljevske vlade, vojaški atašej raznih držav in številne vojne žrtve iz vseh krajev naše domovine. Zveza invalidov hoče akt razviti zastave izvršiti na najsvetejši način in to v znak hvaležnosti svojemu pokrovitelju, kumu in darovatelju zastave. Zato bodo posebno mogočevstveno zastopane vojne žrtve, da tako manifestirajo svojo hvaležnost, vdanost in neomajno zvestobo za svojega kralja in vojlo, da hočejo trdno in močno Jugoslavijo.

Ob tej priliki se bodo kot običajno zabijali v drog zastave zlati in srebrni žeblički, ki jih bodo poklonili v spomin raznih dobrotniki invalidov, ustanove, patriotske organizacije in razne korporacije, in bodo njih imena vrezana v žebličke v latinici ali cirilici. Žebličke bo dala izdelati središnja uprava v Beogradu in jih bodo darovatelji zabili sami ali pa pooblastili za to kako drugo osebo ali pa invalidsko organizacijo.

Apeliramo na našo javnost, da daruje žebličke in da ne odpušča praznih rok zastopnike invalidov, ki bodo te dni v vseh krajih naše domovine zbirali podpise onih, ki mislijo darovati žebliček ali pa da se sami javijo, če bi morebiti koga prezrili, neposredno oblastnemu odboru vojnih invalidov v Ljubljani ali pa odboru v svoji bližnji okolici in sporoče obenem, kako naj bo vpisano njihovo ime, ter če bodo sami zabili žebliček. Za žebliček naj blagovoh vsak žrtvovati svoji družabni poziciji in gmotnim razmeram primerno vsoto. Nabrana sredstva se bodo porabila za podporo najbednejših vojnih žrtv.

Ker se invalidi le redko javljajo s prošnjami za prispevke, pričakujemo, da bo ta apel našel vsestranski odziv v naši ožji domovini.

VSAK NAROČNIK »JUTRA« JE ZAVAROVAN ZA 10.000 DINARJE!

Radio
Izveček iz programov

Sobota 9. oktobra
 LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče. — 17: Salonski kvintet. — 18: Gimnastične vaje. — 18.30: Angleščina. — 19: Poglavlje iz sociologije. — 19.30: Zabavni kotiček. — 20: Koncert godbe »Slogac«. — 21: Prenos opere »Faust« iz Pariza. — 22.45: Čas, poročila.

Nedelja 9. oktobra
 LJUBLJANA 9.30: Cerkevna glasba. — 10: Versko predavanje. — 10.30: O strelji. — 11: Salonski kvintet. — 12: Protialkoholno predavanje. — 12.30: Čas, poročila, plošče. — 13.15: Kolodvorski misijoni. — 15.45: Koncert društva Cankar. — 16.30: Komedija »Igra s smrtjo«. — 17.30: Tamburaški sekstet. — 20: Petnajstletnica smrti dr. Kreka. — 21: Samosvoj ge. Thierry-Kavnikova. — 21.30: Salonski kvintet. — 22: Čas, poročila, salonski kvintet.

BEOGRAD 12.30: Orkester. — 19.30: Violinski koncert. — 20.35: Leharjev večer. — 21.35: Poročila. — Prenosanje tujih postaj. — ZAGREB 11.30: Beethovnova glasba na ploščah. — 20.36: Orkestralni koncert. — 22.40: Plesna glasba. — PRAGA 19.50: Kabaret. — 21: Simfonistični koncert. — 22.35: Koncertni večer. — 21.05: Nadaljevanje koncerta na pihala. — BARNO 19.50: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 20: Poljudeni koncertni večer. — 21.05: Nadaljevanje koncerta. — 22: Plesna glasba. — DUNAJ 10.15: Haydnova maša. — 11.40: Simfonistični koncert. — 12.50: Lahka glasba. — 16.30: Koncert opernega zbora. — 19: »Slagerje«. — 20: Veseloliga. — 22.15: Lahka glasba. — BERLIN 20: Prenos igre z Dunaja. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 20: Program kakor v Berlinu. — MÖHLACKER 19.30: Skladbe za čelo in klavir. — 20: Prenos igre z Dunaja. — 21.55: Dunajska glasba. — 22.45: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17.40: Madžarske pesmi. — 19.20: Operetni večer. — Koncert ciganske kapele. — Jazz. — RIM 17: Instrumentalen in pevski koncert. — 20: Mascagnieva opera »Amicac«.

Izjava

Glede na razna vprašanja, ki so mi bila stavljena zadnje dni in na vse druge govore smatram za potrebno, da pričakujem dediščino moj sin in ne jaz. Odnosaji do mojega bivšega moža generala Vladimira Mustafina so menda tudi ruskim beguncem znani. Ne terjam niti njegovih milijonov niti milijonov mojega sina. V vseh zadevah, ki se tičejo mene, je moj pravni zastopnik dr. Emil Stare.

Helena Mustafina.

Občina Ljubljana
 Mestni pogrebni sklad

Potrjen srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je naša nad vse ljubljena soproga, mati, hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Roža Žbogar roj. Celič
 soproga narednika vodnika v pokoju

dne 6. t. m. po kratkem mukepolnem trpljenju, previdena s svetotajstvi za umirajoče, mirno preminula.

Pogreb nepozabne bo v soboto, dne 8. oktobra 1932 ob 4. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 7. oktobra 1932. 12314

MARTIN ŽBOGAR, soprog — PAVLA, DRAGOTIN, otroka, in ostalo sorodstvo

Kam pa, kam?
 Vsaka biserca 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (18)

Otvoritev gostilne
 v nedeljo, dne 9. oktobra v Šiški pri Mlinarju. Točila se bodo najboljša šiška jerska, dotenjska in dalmatinska vina, na razpolago najboljša domača hrana, ter v soboto in nedeljo sveže krmavice. Priporočila: Ferdo in Rož: Učaja: 40470-18

Razno
 Vsaka biserca 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Nov parizor
 za kolarski ses samonja Markja Terlep. izdelovalce vov. Ljubljane VII. Jerne Jova cesta. 40456-37

Precizna dolavnica za popravilo vzrovnostni UF
 pri gorniki: **KATJE KARAR** Ljubljana, Mladostovci, 11801

MOSKE-IN-DECJE BLEKE
 J. LAH MARIBOR

Čenjenemu občinstvu se priporoča **MODNO KROJAŠTVO** za gospode.
Franc Rožič
 Kongresni trg št. 7. 11801

Kurje perje
 neohano, kg Din 6.— pri odjemu najmanj 15 kg nudi 12323

Viljem Abt,
 eksport perutnine, Maribor.

Lepo solčno stanovanje
 tri sobe, kopalnica, pritlikline, ODDAM takoj v Celju, bližina kolodvora.
 Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod: »St. 12«. 11904

Halo! Zmerne cene! Galoši!

Ravnokar prispela velika izbira snežnih čevljev, galoš in škornjev »TRETORN«, kakor tudi druge znamke. — Se priporoča

ALEKS. OBLAT, Ljubljana
 Sv. Petra cesta št. 18. — Tel. 24-35.

Z uporabo VITEKOVE VAREKINE se prihrani kuhanje perila, se prihrani na kurjavi in času.

WANTED: By a company controlled by American Capital
 A competent man stenographer with a fluent knowledge of Serbian, German and English. Also high class man for CLERICAL WORK speaking fluently Serbian, German and English. Call at the office or write American Yugoslav Electric Company, Palata Rilunione, Belgrade or POB 190, Novi Sad. 11916

Vsak naročnik »Jutra« je zavarovan za 10.000 Din!

VELIKA NARODNA RAZSTAVA
 je ODPRTA v Jaktopičevem paviljonu (Tivolj). Stotine ljudi prihaja občudovat UMETNOST NASEGA NARODA. — Razstava je za odrasle in za mladino interesantna in poučna. 11914
 Vstopnina 2 Din. Odprta je od 8. do 13. in od 14. do 21.

Prvikrat se nudi prilika, da tisti, ki ne morejo posetiti podnevi razstave, jim je omogočeno zvečer, ker je paviljon izredno osvetljen!

vsem malčkom...

Vsem malčkom morate vedno dati odgovor na njihova vprašanja zakaj? Če vas vprašajo, zakaj se mora uporabljati

MILO ZA ZUBE

IBBS

Jim odgovorite:
 Zato, ker se mora zobe enako kot roke prati z milom, kajti samo milo je v stanju da raztopi maščobne ostanke hrane na zobeh.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Hinko Mayer i drug, Zagreb.

Klavirji Pianini
 STALNA ZALOGA PRVOVRSTNIH SVETOVNIH TVRDK.
M. ROPAS CELJE
 Znižane cene! Ugodna odplačila na mesečne obroke! Vsa pravila in uglaševanja strokovnjaško. Izposojevanje in prodaja preigranih klavirjev. — Telefon št. 107. 11679

Preklic.
 Podpisani Ivan Slapar, čevljarski mojster, Tržič, obžalujem svoje neresnične besede o poslovanju g. Antona Ješeta, čevljarskega mojstra v Tržiču, in o cenah njegovih izdelkov in se zahvaljujem za odstop od tožbe. 11922
 Tržič, dne 3. oktobra 1932. **IVAN SLAPAR.**

Spremembe k avtobusnemu voznemu redu za zimski čas na progi **BLED — LESCE.** 12327
 Od 10. oktobra t. l. do preklica obratuje ALP-AUTO družba na progi Lesce — Bled s sledečimi avtobusi: avtobus vozi k in od osebnega vlaka 6.39, k brzovlaku 7.51, od osebnega vlaka 9.04 in od brzovlaka 9.46 skupno k in od osebnega vlaka 10.53, k in od osebnega vlaka 13.43, k osebnemu vlaku 15.00, od osebnega vlaka 17.27, skupno k brzovlaku 18.36 in osebnemu 18.53, od osebnega vlaka 20.52 po dosedaj veljavnem voznem redu.
 Alp-Auto družba s o. z., družba za prevažanje, Bled.

Prisrčno se zahvalujemo za izraze sočutja ob izgubi naše nepozabne **DERŽAJ MARICE** strokovne učiteljice.
 Posebno zahvalo smo dolžni č. g. dr. Zerjavu Gregorju za nad vse ljubeznjivo opravilo pogrebnih molitev, gg. učiteljskemu zboru in učenkam meščanske šole na Rakeku, njenim gospodinam tovarišicam iz Ptujca, gg. zastopnikom prosvetnega oddelka banke uprave, p. t. Marijini kongregaciji učiteljic pri sv. Jožefu ter vsem ostalim prijateljem in znancom, ki so spremlili našo pokojno Marico na njeni zadnji poti in ji poklonili krasne vence. 12316
 V Ljubljani, dne 6. oktobra 1932. **Zaljubljeni ostali.**